

KORPIKOTURI

1/97

**Sinun on meidän mielestämme turvallista tietää,
että autosi jokaisen osan tilalle voit hankkia
alkuperäistä vastaavan uuden edullisen varaosan.
Mikään autosi osa ei ole ikuinen.**

- LIIKKEET PALVELUKSESSASI

		Puhelin	Fax
Helsingissä	VARAOSAMAAILMA	(09) 777 4262	(09) 777 4274
Joensuussa	PIELISENSUUN AUTO	(013) 254 4144	(013) 254 4191
	VARAOSANURKKA	(013) 254 4177	(013) 254 4171
Inkeröisissä	INKEROISTEN VARAOSA	(05) 317 1192	(05) 363 4339
Kajaanissa	KAJAANIN VARAOSA	(08) 618 0180	(08) 612 1480
Kotkassa	KOTKAN VARAOSA	(05) 606 877	(05) 260 6895
Kouvolassa	KOUVOLAN VARAOSA	(05) 311 6449	(05) 375 3162
Kuopiossa	PUIJON VARAOSA	(017) 261 4124	(017) 262 4220
Lappeenrannassa	LAPPEENRANNAN VARAOSA	(05) 453 1321	(05) 415 3248
Mikkelissä	MIKKELIN VARAOSA	(015) 367 530	(015) 366 582
Tampereella	VARAOSAMAAILMA	(03) 254 5737	(03) 254 5739

KORPISOTURI 1/97

Pohjois-Karjalan Prikaatin ja Killan lehti

Osoite: KORPISOTURI, PL 5, 80791 KONTIORANTA

KANSI:

■ Prikaati sai muutaman vuoden tauon jälkeen varusmiesten koulutukseen panssarivaunun, joka on tyyppiä T-54. Kuva yliluutnantti Heikki Rosenius.

Päätoimittaja
everstiluutnantti
Tomi Nurminen
Puh. (013) 788 3205
Fax. (013) 788 3208

Toimitussihteeri
yliluutnantti
Heikki Rosenius
puh. (013) 788 3221

Taloudenhoitaja
Jari Nousiainen
puh. (013) 788 3242

Ulkoasu
Leila Miinalainen
Painopaikka
PunaMusta, Joensuu

ISSN 0789 - 1474

SISÄLTÖ

sivu

PÄÄKIRJOITUS	4
KOMENTAJAN KYNÄSTÄ	6
VIERASKYNÄ	7
KENRAALIT TIUKOILLA	8
PRIKAATISSA TAPAHTUU	10
KORVEN KÄTKÖISTÄ	21
KILTAPALSTA	25
KUMMIKUNTAPALSTA	41
URHEILU JA TEKNIikka	43
SOTILASKOTIPALSTA	48
VARUSMIEHEN PALSTA	49
ROMULUU	51
AUK:N KURSSIJULKAISU	52

HOTELLI KOLI
YLÄ-KOLINTIE 39, 83960 KOLI
PUH. (013) 672 221, FAX (013) 672 240

SPKO

MEILTÄ SAAT BONUSTA

Pääkirjoitus

Päätoimittaja, everstiluutnantti Tomi Nurminen

Pohjois-Karjalan Prikaatilla on erinomaisen maanpuolustuslehti. Sillä on iskevä nimi "KORPISOTURI". Lehti jatkaa KARJALAN JÄÄKÄRI-lehden perinteitä ja sen korkealuokkaista toimituslistaa. KORPISOTURI on prikaatimme ja Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan yhteinen näyteikkuna meidän asioitamme seuraaville ihmisille ja yhteisöille. Me emme halua kilpailla vuoden kiltalehden tittelistä. Mutta me haluamme mahdollisimman selkeästi ja samalla värikkäästi kertoa prikaatimme ja yhteistyökumppaneittemme toiminoista. KORPISOTURI-lehden toimitaminen ei ole itsetarkoitus, mutta se on haaste, joka motivoi.

KORPISOTURI-lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa - kesäkuussa ja joulukuussa. Reaaliaikaiseen tiedonjakoon emme pysty, eikä se ole tarkoituksaan. Mutta pystymme uskoakseni jännevään ja hyvin toimitettuun tiedottamiseen ja sitä kautta elämysten tarjoamiseen lukijoillemme. Jäntevyyttä edustaa lehtemme vakioitu sisältö. Lehdessä tulee olemaan "VIERASKYNÄ"-palsta, johon pyydämme yhteiskunnan vaikuttajilta tai heitä lähellä olevilta henkilöiltä ajankohtaisen kirjoituksen. Sen aloittaa puolustusneuvoston sihteeristössä työskentelevä hallinnollinen sihteerini Matti Piispanen.

Toisena uututena on JP 5:ssä, Karjalan Jääkärripataljoonassa ja Pohjois-Karjalan Prikaatissa komentajina palvelleille ja sittemmin kenraaleiksi ylenneille upseereille kohdistettu kysymyssarja "KENRAALIT TIUKOILLA". Kysymyssarjaan vastaamisen aloittaa kenraaliluutnantti Ilkka Ilmola. Hän palveli everstiluutnanttina Karjalan Jää-

kärripataljoonan komentajana vuosina 1986-1988. Haastateltavia on kaikkiaan seitsemän ja kuutta heistä vaivaamme vakioidun kysymyssarjan muodossa. Kenraaliluutnantti Jorma Järventausta toimituksen on tarkoitus haastatella erikseen. Uutta on myös tunnetun pakinoitsijan "ROMULUUN" piirroksilla höystetyt kirjoitukset lehdessämme.

KORPISOTURI-lehden hyväksi havaitut muut palstat säilyvät. Niitä tarkistetaan vain siltä osin, että niistä saadaan luotua selkeämpiä kokonaisuuksia. Tämä tulee helpottamaan lehden luettavuutta. Näistä mainittakoon, että "PRIKAATISSA TAPAHTUU"-palsta sitoo yhteen henkilö- ja perinneasiat sekä kotiuttamisen ja vierailuihin liittyvän tiedottamisen. Keskeisen tärkeän osuuden tulee säilyttämään "KORVEN KÄTKÖISTÄ"-palsta, joka pitää sisällään kaiken oleellisen koulutuksesta.

KORPISOTURI-lehden painosmäärä on 2000 kappaletta. Kahden lehden kustannukset ovat 56-sivuisina noin 64 000 markkaa.

■ Everstiluutnantti Tomi Nurminen

Lehden kustannukset katetaan mainostuloilla. Toimituskunta ymmärtää hyvin, että lehdessämme mainostaminen ei tule suoranaisesti lisäämään mainostajien liikevaihtoa. Olemme myös todenneet, että ajan hengen mukaisesti mainosmarkkojen saaminen on tuskan ja työn takana. Kääntäen tämä tarkoittaa sitä, että lehdessämme mainostava yritys tai muu taho ei ole hakemassa, eikä toisaalta odota saavansa hyötyä sijoittamilleen rahoille, vaan puhtaasti maanpuolustuksellisten arvostusten perusteella tukee toimintaamme. Tästä parhaat kiitoksemme tukijoille ja lehtemme tukirenkaan henkilöille, joiden aktiivisen toiminnan ansiosta jo tällä hetkellä tiedämme, että molempien tälle vuodelle suunniteltujen lehtien painattaminen on mahdollista. Pohjois-Karjalan Prikaati haluaa osoittaa kiitollisuuttaan KORPISOTURI-lehden tukijoille kutsumalla heidät myöhemmin syksyllä prikaatin vieraisiksi.

KORPISOTURI-lehden taustavoimat ja maakunnan tuki ovat ne voimavarat, joiden luoman perustan pohjalta lehden toimituksellisesta ja asiasisällöstä vastaavat päätoimittaja ja toimitussihteerini voivat rauhallisesti mielin toteuttaa ideoita. Meillä on vankka tuki, johon tarvittaessa voimme nojautua. Olen tästä täysin vakuuttunut. Se onkin ehdoton edellytys hyvän lehden toimittamiselle.

Päätoimittajana toivon lukijoi-temme viihtyvän ja kokevan elämystä KORPISOTURIN seurassa. Seuraava lehti ilmestyy 19.12.1997. Maanpuolustuksellisin terveisin.

Hyvää kesää!

Tomi Nurminen

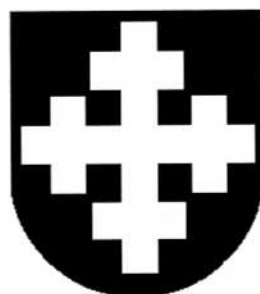

Olemme tukeneet
Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan toimintaa

PYHÄSELKÄ
ELÄMÄÄ JA YMPÄRISTÖÄ

Varkauden
kaupunki

Liperi

Joensuun
kaupunki

Siilinjärven
kunta

Mietteitä menneestä - toiveita tulevast

Pohjois-Karjalan Prikaatin komentaja, eversti Lauri Ruonansuu

Pohjois-Karjalan Prikaati perustettiin 1.8.1990. Siihen tuli kuulumaan - ja edelleen kuuluu - kaksi joukkoyksikköä: Karjalan Jääkäripataljoona ja Joensuun Pataljoona sekä Aliupseerikoulu, Karjalan Sotilassoittokunta ja huolto-keskus huoltolaitoksineen ja varastoineen.

Prikaatin käyttöön tulivat Kontiorannan lisäksi Ylämyllyn varuskunnan tilat ja alueet. Noin kolmasosa prikaatin toiminnosta tapahtui Ylämyllyllä.

Puolustusvoimien rationalisointi ja tarve saada pysyviä säästöjä toimintamenoissa johti siihen, että prikaati - saamansa käskyn mukaisesti - keskitti toimintansa Kontiorantaan vuoden 1996 lopulla. Tämän vuoden alusta lukien prikaati on kokonaisuudessaan, pl korjaamon elektroniikkaosasto, toiminut Kontiorannassa Kontiolahden varuskunnassa.

On merkittävää, että keskittäminen voitiin suorittaa suunnitelmallisesti ja oikein ajoitetusti. Kontiorannan kasarmi 2:n peruskorjaus- ja laajennus sekä muiden kasarmien tilajärjestelyt samoin kuin ampumaratakapasiteetin lisääminen ovat mahdollistaneet prikaatin päätehtävän,

koulutuksen, toteuttamisen entisessä laajuudessa. Palkatun henkilöstön väheneminen toteutui lähes kokonaan luonnollisen poistuman kautta. Vähennys ei kohdistunut kouluttajahenkilöstöön eikä prikaatin kokoonpanoa jouduttu juurikaan muuttamaan.

Nyt puolustusvoimat ovat jälleen muutosten kohteena. Hallituksen turvallisuuspoliittinen selonteko, joka parhailaan on eduskunnan käsitte-

lyssä, merkitsee mm varusmieskoulutusjärjestelmän muuttamista niin, että palvelusajat tulevat olemaan 12, 9 ja 6 kk. Myös varuskuntien ja joukko-osastojen kohdalla tapahtuu muutoksia: eräät lakkaavat, eräät säilyvät suunnilleen ennallaan tai supistuvat ja eräät kasvavat.

Pohjois-Karjalan Prikaati ja Kontiolahden varuskunta ovat säilyjien joukossa. Se on tyydytyksellä todettava. Mutta

muutoksia varmaan meidänkin joukko-osastossamme tapahtuu. Lähiaikoina selvinnee, minkämääräiset sodan ajan joukkojen tuottamiseen liittyvät varusmiesten koulutustehdävät meille käsketään. Se määrittää saapumiserävuuden, ja yhdessä kertausharjoituskoulutusvelvoitteiden kanssa se määrittää kouluttajien määrällisen tarpeen. Se ynnä joukko-osaston valmius-, huolto- ja muut tehtävät määrittävät taas muun henkilöstön tarpeen - ja kaikki yhdessä antavat perustan tarkoituksenmukaisen organisaation sekä palkatun henkilöstön määrän ja rakenteen määrittämiselle.

Juuri nyt on syytä olla kohtuullisesti toiveikas. Toivottavasti varusmiesten saapumiserävuus, 530 miestä, säilyy vähintään nykyisellään. Toivottavasti palkatun henkilöstön osalta ei jouduta merkittäviin supistuksiin. Toivottavasti joukko-osastomme toimintaedellytykset säilyvät. Toivottavasti Pohjois-Karjalan Prikaatilla ja Kontiolahden varuskunnalla on menestystä pitkälle tulevaisuuteen.

■ Eversti Lauri Ruonansuu

VIERASKYNÄ

Hallinnollinen sihteeri Matti Piispanen
Puolustusneuvoston sihteeristö

Puolustusneuvosto on ylin neuvoo antava ja suunnitteleva elin sekä tasavallan presidentin neuvottelukunta valtakunnan puolustusta koskeissa asioissa.

Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit toteutetaan puolustusvoimain komentajan johtamina ja alueelliset maanpuolustuskurssit läänien maaherrojen ja sotilaslääniä komentajien johtamina puolustusneuvoston päättämien suuntalinjojen mukaisesti.

Vankka perusta

Poikkeusoloihin varautumisella on maassamme pitkät perinteet. Mikään uutinen ei ole se, että perinteisillä maanpuolustuksen aloilla kuten sotilaallisen maanpuolustuksen, väestönsuojelun, viestitoiminnan ja taloudellisen maanpuolustuksen aloilla varautumisemme on kansainvälisestäkin arvioiden varsin korkealla tasolla. Ainutlaatuisista on sen sijaan se, että poikkeusoloihin varautumistyö ulottuu myös muille kansalaisten elinmahdollisuuksien turvaamisen kannalta tärkeille yhteiskuntalämällemme aloille.

Viimeisten vuosikymmenten aikana varautumisessa noudatetut periaatteet ovat kokeneet varsin suuria muutoksia. Pääsääntöisesti sodan oloihin tähän asti varautuminen on laajentunut käsittämään hyvin laajan kirjon erilaisia elintärkeitä toimintojamme uhkaavia uhka- ja kriisitilanteita. Voimassa oleva valmiuslainsäädäntömme on luonut kestävä perustan suunnitelluille poikkeusolojen toimille. Poikkeusoloihin varautumisvelvoite on yhdessä monipuolisen ja kattavan maanpuolustus- ja koulutusjärjestelmän myötä johdettu siihen, että keskeiset sekä valtakunnalliset että alueelliset ja paikalliset vaikuttajat ovat tulleet sinuiksi kriisiaikaisen toimintamuotojen kanssa.

Yhteistä muutostekijöille on ollut se, että niihin reagoiminen on ollut suuressa määrin omista käsissämme. Kysymys on ollut lähinnä siitä, että olemme

■ Matti Piispanen

voineet valita suuresta joukosta erilaisia vaihtoehtoja meille parhaiten soveltuvat ratkaisumallit. Kohtalonkysymys on se, onko tilanne edelleen samankaltainen.

Kansainvälistyminen

Parhaillaan elämme yhä kansainvälistyvämässä maailmassa. Uhkien torjuminen liian innokkaasti ovia sulkeamalla johtaa varmuudella - enemmän tai myöhemmin - katastrofeihin kuten lähihistoriastakin on voitu havaita. Peruuttamatonta on, että joudumme tulemaan toimeen uudessa ympäristössä. Tässä saattaa syntyä tarpeettomia ongelmia, koska meillä on tyypillistä se, että ryhdymme noudattamaan pilkkuntarkasti uusia menettelymalleja, vaikka ne olisivat meille itsellemme kuinka ongelmallisia tahansa. Tämä ajattelutapa ei suinkaan ole itsestään selvyyttä kaikille kansainvälisille yhteistyökumppaneillemme.

Meille on myös vierasta pyrkiä hyödyntämään täysimääräisesti kansainvälistymisen mukanaan tuomia uusia mahdollisuuksia. Saatamme pitää tällaista menettelyä itsekkäänä, jopa sopimattomana.

Poikkeusoloihin varautuminen ja niissä toimiminen eivät pääsääntöisesti solmimiemme kansainvälisten sopimusten kannalta ole ongelmallisia. Varautumista koskevia määräyksiä ei sopimuksiin sisälly. Näin ollen poikkeusoloihin varautuminen on aina kansakunnan itsensä järjestettävissä lähes halumallaan tavalla. Rajoituksena on luonnollisesti se, ettei eri toimijoita saa asettaa toisiinsa nähden eriarvoiseen asemaan rajoittamalla tai estämällä normaalitytilanteessa muutoin hyväksytyjä toimintatapoja. Tämän takia meillä on esimerkiksi jou-

Poikkeusoloihin varautuminen, vailla uhkatekijöitä?

duttu teknisesti muuttamaan valtion viljavarastosta annettuja säännöksiä. Vaikutusta tällä muutoksella ei ole katsottava olevan poikkeusolojen toimintaan nähden. Sotilaallisten varautumistoimien osalta tässäkin suhteessa yleensä tehdään poikkeuksia.

Yleisperiaatteena on todettava, että lähes kaikkiin sopimuksiin sisältyy artikloja myös poikkeusolojen varalta. Esimerkiksi nk. Rooman sopimuksen 224 artiklan mukaan EU:n jäsenmaa voi toimia kansallisten intressiensä mukaisesti ja siis EU:n normiston vastaisesti yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa vakavissa sisäisissä levottomuuksissa, sodassa tai sodan uhkaa merkitsevissä vakavassa kansainvälisessä jännitystilassa. Näin ollen valmiuslain ja puolustustilain toimintaedellytykset ovat edelleen olemassa.

Muu kehitys

Yhteiskuntamme tekninen kehittyminen on erittäin voimakasta. Ydintoimintomme perustuvat yhä laajempiin kokonaisuuksiin ja atk-perusteisuus kattaa jo kaikki toimialat. Tietoliikennetyksiemme toimivuus on riippuvainen häiriöttömästä sähkösaunnasta ja päinvastoin. Kun edellä mainittuun kehitykseen lisätään tuotantoelämämme muutokset kuten alku- ja lopputuotevarastojen häviäminen ja kannattavuustekijöistä johtuva tuotannollinen yksipuolistuminen, on pakostakin todettava, että poikkeusoloihin varautumisen lähtökohdat ovat muuttuneet. Pelkästään poikkeusolojen toimintaan liittyvien perusteiden pohjalta ei ole mahdollista kääntää kehityksen suuntaa. Kilpailun kiristyminen ja tuulosvasteuullisuuden lisääntyminen tuovat mukanaan omat rajoituksensa.

Valtioneuvosto on uudistanut joulukuussa 1995 maamme huoltovarmuuden tavoitteet. Oleellinen osa siinä on yhteiskunnan teknisten järjestelmien toimivuuden turvaamista tarkoittavat toimenpiteet. Yhteiskunnan poikkeusolojen toimivuutta on tarkasteltu myös Valtioneuvoston selonteossa eduskunnalle 17.3.1997. Ruotsissa on asiasta laadittu laajoja selvityksiä.

Peruslähtökohta yhteiskunnan toimivuuden arvioinnissa on se, että sen toimivuus poikkeusoloissa perustuu normaalioloissa luotuihin materiaaliin, henkisiin ja teknistaloudellisiin voimavaroihin. Mitä toimintavarmempi ja kilpailukykyisempi yhteiskuntamme on, sitä enemmän sillä on joustavuutta ja sopeutumiskykyä poikkeusoloissa. Pelkästään poikkeusolojen varalta luotujen järjestelmien aikaansaaminen nykyoloissa vaatii erittäin runsaasti voimavaroja ja sisältää monia epävarmuustekijöitä.

Yhteiskunnan toiminnassa tapahtuneet muutokset, mukaan lukien perinteisten hallintorakenteiden muuttuminen osakeyhtiömuotoisiksi yksiköiksi sekä ulkomaalaisomistuksen lisääntyminen monilla elintärkeillä yhteiskuntaelämän aloilla, on haaste, joka on otettava erityisellä vakavuudella. Tämä koskee siviiliyhteiskunnan toimintojen turvaamisen ohella myös sotilaallisen maanpuolustuksen tarpeita. Esimerkiksi ei voi olla yhdentekevää valmistetaanko maassamme akkuja vai ei ja etäännyttävätkö käyttämiemme koneiden ja laitteiden varaosavaraosat ensin Ruotsiin ja sen jälkeen Keski-Eurooppaan. Muistettava nimittäin on yhtäältä merikuljetustemme ratkaisevan tärkeä osuus ulkomaankaupassa ja niiden häiriöherkkyys poikkeusoloissa.

KENRAALIT TIUKOILLA

Tällä palstalla tullaan haastattelemaan Karjalan Jääkäripataljoonan tai Pohjois-Karjalan Prikaatin komentajia, jotka ovat edenneet sotilasurallaan kenraaleiksi. Ensimmäisenä on haastatteluvuorossa Itäisen Maanpuolustusalueen komentaja, kenraaliluutnantti Ilkka Ilmola. Hän toimi Karjalan Jääkäripataljoonan komentajana 21.2.1986-22.4.1988.

■ Ilkka Ilmola

1. Mikä sai teidät valitsemaan sotilasuran?

En ollut ilmeisesti koskaan ajatellutkaan mitään muuta ammattia. Koulua kävin hie-man vaihtelevalla menestyksellä, joten tavoitteeni oli valmistua nopeasti ja kohtuullisella varmuudella kunnialliseen ammattiin. Vaikka itseni ja ympäristö yllättäen selvisin ylioppilaskirjoituksista yleisarvosanalla laudatur, ei mieleenikään tullut valita jotain muuta turhan pitkää opiskeluaikaa vaativaa ammattia. Sukukin tuki ajatusta toteamalla, että kai niitä tarvitaan hyviäkin upseereita.

2. Onko sotilasura sukuperinne?

Perinteistä tuskin voi puhua. Se, että isä oli upseeri luonnollisesti vaikutti ammatin valintaan, vaikka en olekaan kasvanut varuskuntaympäristössä aivan varhaislapsuuttani lukuunottamatta. Kolmas-kin sotilas suvusta tosin löytyy. Isoisäni isä palveli Haminan Kadettikoulussa aliupseerina. Hänen juurensa olivat Tverin Karjalassa, joten sukututkimusta isän puolelta ei voi pitemmälle jatkaa.

3. Jos ette olisi sotilas, niin mikä olisi ollut toiveammattinne?

Merimies, tosin, kun ilmoitin isälleni, että aion mennä laivastoon, hän sanoi, että mene vaan, siellä saa mm katsoa kiikarilla. Oivalsin tästä vastuksesta, että lienee viisainta mennä jalkaväkeen.

4. Ensimmäinen palveluspaikkanne ja mieleenjäänein muisto sieltä?

Toimiminen kesävierikkinä UudJP:ssa tukikompanian päällikkönä kesällä 1961 ilman alkeellisintakaan krh- ja pst-koulutusta. Hommaa helpotti ilmeisesti se, ettei vastuukaan ollut vasta uraansa aloittelevalla oikein vielä selvinnyt.

5. Onko yhteyksiä säilynyt varusmiesaikaiseen tuttavapiiriinne?

Todella niukasti.

6. Kun saitte siirron Kontiorannasta muualle, jättte luonnollisesti (!) kaipaamaan Pohjois-Karjalaa ja pohjoiskarjalaisia. Mainitkaa 2-3 seikkaa - miksi?

Ensinnäkin oli hieman erikoista palata 40 vuoden jälkeen juurilleen. Liittyväthän ensimmäiset muistikuvani Paloaukeaan ja Leinosen lampeen. Mieleenpainuneimpia asioita ovat varmaankin pohjoiskarjalaisen kiintymys maakuntaansa ja sen joukko-osastoon, mahdava luonto ja Karjalan jääkäreiden korkea työmoraaali sekä ammattitaito.

7. Miten hoidatte kuntoanne? Ulkoilemalla pystykorvan kanssa.

8. Harrastuksenne viisi kärjessä?

Metsästys ja haulikkoammunta, eränkäyntiä sekä pohjoisia alueita käsittelevä kirjallisuus.

9. Mihin kiltaan/kiltoihin kuulutte?

JPr:n Kilta, kunniajäsen ja PKarPr:n Kilta (jäsenmaksu saattaa olla taas maksamatta).

10. Mieleenpainuvien palveluspaikka/palvelustehtävä virkaurallanne?

Olen siitä erikoinen tyyppi, että olen viihtynyt erinomai-

sesti kaikissa palveluspaikoissani. Upeinta elämä ehkä kuitenkin oli Lapissa, Sodankylässä, kaukana etelän murheista ja houkutuksista.

11. Virkauranne mieleenpainuvien tapahtuma tai sattuma?

En osaa sitä eritellä. Ehkä se oli se päivä, kun minusta tuli kapteeni.

12. Paras sotilaskaskunne, -tapahtuma tai -anekdootti, jonka uranne varrella olette kuulleet tai kokeneet?

Hyvä ystäväni, edesmennyt hävittäjä-ässä evl Pelle Sovelius kertoi minulle monta mainiota tarinaa sattumuksistaan viime sodissa. Tässä yksi niistä. Pelle lähti Lappeenrannan kentältä koneellaan kohti Värttilää silloin joskus. Lentäessään vaimonsa kotisaaren Vehkasalon yli, jossa myös itse vietin kesä Soveliusten hellässä hoivassa 1960-luvulla, hän huomasi yhtäkkiä, ettei potkuri enää pyörinyt. "Mietin, että miten minä oikein olin niille pojille opettanut pakkolaskun suorittamisen. Sitten muistin, että otetaan kuusen latvat ikäänkuin lentokentäksi ja päästetään menemään. Näin tehtiin ja päädyttiin helvetinmoisella ryminällä tuonne kiviaidan taakse. Kun kömmin ulos romusta huomasin, että Matti mekaanikko istui jo kannolla ja piteli päätään. Kysyin Matilta, jotta sattui. Matti vaan puisti päätään. Samalla kuulin vaimon kotitalolta päin lähestyviä naisten ääniä. Sieltä saapuivat vaimo Helin sisarukset, jotka vaikuttivat selvästi vähän loukkaantuneilta, kun kukaan ei ollut kuollut. Laahustimme talolle, jonka terassilla tuli appiukko

KENRAALIT TIUKOILLA

vastaan ja kysyi si si sinäkö se se pe pe pelle olitkin. Kysyin, etteikö talossa sattuisi konjakkia olemaan. A a anteeksi, kun en heti huomannut sanoa appiukko ja palasi pian pullo kourassa, kaatoi lasiin ja puolet käden vavistes lasin sivuun sekä tarjosi minulle. Sanoin, että älä minulle tarjoa, ota vaan itsellesi kun vaikutat hieman hermostuneelta, minulla on lento kesken. On pian päästävä kentälle ja uudella koneella matkaan."

13. Siviilipalveluksen vaikutus puolustuskykyymme ja maanpuolustustahtoon?

Ei näyttäisi ainakaan vielä olevan.

14. Mitkä ovat Suomen maanpuolustuksen painopistealueet?

Eivät ole muuttuneet.

15. Onko nainen puolustusministerinä OK?

Näyttäisi olevan. Ministeri nimitykset eivät ole sotilaiden harkinnassa.

16. Mikä mielestänne tulisi olla seuraava suuri kalustohankinta, kun Hornetit on maksettu?

Helikopterit.

17. Miten Suomen EU-jäsenyys on näkynyt puolustusvoimissa?

Voimakkaana kansainvälisen toiminnan lisääntymisenä yhdessä mm PFP-toiminnan kanssa.

18. Onko varusmiehillä liikaa lomiamia?

Ei.

19. Tuntuuko tervehtiminen paljaaseen päähän oudolta?

Tuntuu. Yritän aina pitää jotain oikeassa kädessäni.

20. Evästyksiä Pohjois-Karjalan Prikaatille?

Nykyisessä tehtävässäni en anna evästyksiä, vaan tulostavoitteita.

■ Everstiluutnantti Ilkka Ilmola ja majuri Kari Teroheimo Kollaalla Vasamalla tehtävien vaihdossa.

■ Everstiluutnantti Ilkka Ilmola luovuttamassa Karjalan Jääkäripataljoonan pöytälippua sotilasmestari Olavi Torsoselle hänen läksiäisissään.

IDÄN MAITO

KESLA OY

PRIKAATISSA TAPAHTUU

YLENNYKSET

Yliluutnantiksi
1.2.1997
Pauli Hakulinen

Yliluutnantiksi
1.4.1997
Heikki Rosenius

Yliluutnantiksi
1.4.1997
Ilkka Lindgren

RESERVIIN

1.2.1997
luutnantti
Mauri Tikkanen

SIIRROT

1.2.1997
everstiluutnantti
Seppo Pesonen
Maanpuolustusopistoon

1.5.1997
majuri Rauli Riekkinen
Pohjois-Karjalan
Sotilasläänin Esikuntaan

1.6.1997
sotilasmestari
Sauli Halttunen
Pohjois-Karjalan
Sotilasläänin Esikuntaan

1.6.1997
kapteeni
Juha Ruohonen
Topografikuntaan

HENKILÖKUNTAAN HYVÄKSYTYT

1.2.1997
everstiluutnantti
Tomi Nurminen

Sotilasansiomitalin saaneet 4.6.1997

majuri
Matti Urjanheimo

rouva
Riitta Broman

ROLEX

TIMANTTISET
JOENKULTA
SILTAKATU 14, JOENSUU PUH. (013)129 000

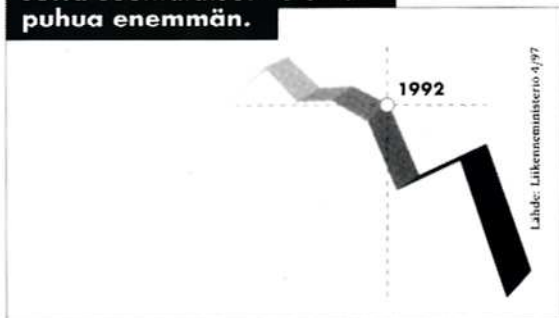
AVOINNA:
ma,pe 9-18
ti-to 9-17
la 10-14

LEHTOSEN LIIKENNE OY

TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 973-24493

**Jotta suomalaiset voisivat
puhua enemmän.**

Radiolinjan tultua markkinoille 1992
matkapuhelujen hinnat
ovat laskeneet lähes 50 %.

GSM 050
RADIOLINJA

JOENSUUN PUHELIN
FINNET-YHTIÖT

**TEILLE
TARKOITETTU.**

**ESPOO
HELSINKI
IISALMI
IKAALINEN
JOENSUU
JYVÄSKYLÄ
KAJAANI
KITEE
KOUVOLA
KUOPIO
KUUSAMO
LAHTI
LIEKSA
NURMES
PIEKSÄMÄKI
TAMPERE
VARKAUS**

AUTOTALO LAAKKONEN

OHI ON

Heinäkuussa 1996 prikaatiin varusmiespalvelustaan suorittamaan astunut II/96 saapumiserän viimeinen kotiuttamistilaisuus pidettiin 3. päivä kesäkuuta. Tuolloin palveluksensa saivat päätökseen 330 vuorokautta palvelleet miehet. 240 vuorokautta palvelleet kotiutettiin 5.3. ja 285 vuorokautta palvelleet 5.3. ja 285 palvelleet 19.4. Heinäkuussa prikaatiin tuli kaikkiaan 481 miestä. 34 miestä joutui keskeyttämään palveluksensa terveydellistä syistä, 8 hakeutui siviilipalvelukseen, lykkäystä sai 6 miestä ja 4 siirtyi palvelemaan muihin joukko-osastoihin.

Kotiuttamistilaisuuksiin ovat osallistuneet Joensuun, Kiteen, Nurmeksen ja Varkauden kaupunkien sekä Kontiolahden, Kiihtelysvaaran ja Rautavaaran kuntien edustajat. Palkittuja varusmiehiä oli II/96 saapumiserässä kaikkiaan 17 miestä, joista arvokkaimmalla palkinnolla, Jalkaväen säätiön mitalilla palkittiin korpraalit Jussi Hartikainen, Anssi Heikkinen sekä vänrikki Eino Kivisaari ja kersantti Aki Kinnunen.

3.6.1997 KOTIUTETTUIJEN PALKITSEMISET

JALKAVÄKISÄÄTIÖN MITALI (UPS + AU)

Vänrikki Eino Antero Kivisaari, Kranaatinheitinkomppania
Kersantti Aki Petri Kinnunen, Esikuntakomppania

RESERVIUPSEERIPIIRIN LEVYKE

Vänrikki Sami Antero Laakkonen, 1.Jääkärikomppania

RESERVILÄISLIITON LEVYKE

Kersantti Jussi Petteri Rissanen, 2.Jääkärikomppania

POHJOIS-KARJALAN PRIKAATIN KILLAN STIPENDI

Kersantti Janne Tapio Tiainen, 1.Jääkärikomppania
Kersantti Tuure Saku Sergei Seppä, Aliupseerikoulu
Korpraali Antti-Pekka Olavi Kainulainen, Esikuntakomppania

KUMMIKUNTIEN ESINEPALKINNOT

Vänrikki Sauli Ilmari Sivonen, Aliupseerikoulu
Kersantti Tero Samuli Kolu, 1.Jääkärikomppania
Vänrikki Pekka Sakari Kämäräinen, Kranaatinheitinkomppania
Alikersantti Sami Tapio Kiiala, 2.Jääkärikomppania
Kersantti Janne Markus Antikainen, Kuljetuskomppania
Vänrikki Arto Tapio Hujanen, Esikuntakomppania
Vänrikki Antti Johannes Eronen, Sissikomppania

VIESTIJOHTAJA

Alikersantti Pasi Petteri Kämppi, Esikuntakomppania

AUTONKULJETTAJIEN PALKINNOT

Korpraali Teemu Tapani Rissanen, Kuljetuskomppania
Korpraali Mikko Tuomas Makkonen, Kuljetuskomppania

JALKAVÄEN SÄÄTIÖN MITALI

korpraali Jussi Hartikainen
korpraali Anssi Heikkinen

PRIKAATIN KILLAN STIPENDI

korpraali Tero Lehtolainen
korpraali Petri Hämäläinen
korpraali Janne Lavikainen

HYVÄN JÄÄKÄRIN PALKINTO

korpraali Juha Petjala
jääkäri Matti Kinnunen
korpraali Sami Kainulainen
jääkäri Teemu Halttunen
korpraali Janne Hoffren

KOULUTUSRYHMISSÄÄN ANSIOITUNEET

korpraali Petri Holopainen
korpraali Timo Nevalainen
korpraali Jarmo Sorsa
jääkäri Tommi Juntunen
jääkäri Timo Tolvanen
korpraali Teemu Matveinen
jääkäri Mika Baas

■ 240 vuorokautta palvelleiden parhaana miehenä palkittiin korpraali Jussi Hartikainen, joka vastaanotti Jalkaväen Säätiön mitalin ja kunniakirjan.

■ Huhtikuussa kotiutettujen paras mies korpraali Janne Itkonen sai JV-säätiön mitalin ja kunniakirjan lisäksi Rautavaaran kunnan lahjoittaman komean seinäkellon ja ilmapuntarin.

Korpisoturin päätoimittaja vaihtui

Everstiluutnantti Seppo Pesonen toimi KORPISOTURI-lehden päätoimittajana 1.11.1994 - 31.1.1997 siirtyen Maanpuolustusopiston koulutuspäällikön tehtävään Lappeenrantaan. KORPISOTURI-lehden toimituskunta kiittää everstiluutnantti Seppo Pesosta hänen lehden hyväksi tekemästään työstä ja toivottaa hyvää menestystä uusissa tehtävissä.

Everstiluutnantti Tomi Nurminen nimitettiin Pohjois-Karjalan Prikaatin esikuntapäälliköksi 1.2.1997 alkaen. Kadettikoulusta valmistumisen jälkeen hän on palvellut opetusupseerina, komppanian varapäällikkönä ja komppanian päällikkönä Uudenmaan Jääkäripataljoonassa 1979-1987, YK-palveluksessa komppanian varapäällikkönä Libanonissa YKSL 1:ssä 1982-1984, johtamisopin- ja

taktiikan opettajaryhmän johtajana ja opettajana Kadettikoulussa 1989-1992, toimistoiesiupseerina Pääesikunnan koulutusosastossa 1992 ja osastoiesiupseerina Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskuksessa 1993. Sotakorkeakoulun everstiluutnantti Tomi Nurminen suoritti vuosina 1987-1989. Ennen nykyistä tehtäväänsä hän toimi Puolustusministeriössä puolustuspoliittisen osaston

vanhempana osastoiesiupseerina vuosina 1993-1997. Vuonna 1994 hän suoritti Englannissa, Brunellin yliopistossa ja Henley Collegessa kaupallisen alan tutkinnon, MBA (Master of Business Administration). KORPISOTURI-lehden toimituskunta toivottaa uudelle päätoimittajalle onnea ja menestystä hänen vaativassa tehtävässään.

■ Everstiluutnantti Seppo Pesoselle pidettiin killan perinnehuoneessa läksiäistilaisuus jossa olivat paikalla Prikaatin Killan, Karjalan Poikien Killan ja JR 9 Killan edustajat. Kuvassa Seppo vastaanottaa Prikaatin Killan standardin puheenjohtaja Jorma Mikkoselta.

■ Vanhaa ja uutta kaartia. Everstiluutnantti Seppo Pesonen (vas), eversti Lauri Ruonansuu, prikaatin edellinen komentaja eversti Pekka Ripatti ja everstiluutnantti Tomi Nurminen.

■ Valan vannominen tapahtuu juhlallisesti Pohjois-Karjalan Prikaatin lipun edessä.

Saapumiserä 1/97

vannoi sotilasvalan Enossa

Kranaatinheitinkomppanian kummikunta Eno oli tällä kertaa saapumiserän 1/97 valamarsin määränpää ja sotilasvalan vannomispaikka. Pohjois-Karjalan Prikaatissa on jo muutamana saapumiserän aikana ollut käytäntö, jossa valapaikkakunnalle aloilla on kesällä polkupyörämarssi ja talvella hiihtomarssi. Tämä on samalla eräänlainen kunto- ja miehuuskoe.

■ Uusi esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Tomi Nurminen komensi paraatia. Suomenlipun takana on maanpuolustusjärjestöjen lippulinna.

Kontiorannasta lähdettiin hiihtämään 28.2 aamupäivällä. Tätä ennen oli ollut hyvin poikkeukselliset sääolosuhteet. Olihan lähes kahden viikon ajan ollut vesisadetta ja lumikin oli aikalailta sulanut ja pehmennyt. Hiihtomarssipäivä oli kuitenkin aurinkoinen ja pikku pakkasen joudutti meenoa. Yli luutnantti Mika Helko-vaaran johtamana prikaati saapui Enoon klo 18-19 välillä. Luonnollisesti aloilla oli

hiihtotaito hyvin epätasainen, koska vain noin 20 prosenttia pikakyselyn perusteella oli hiihtänyt edellisinä talvina. Sisukkaasti lähes kaikki jakoivat hiihtää perille.

Lauantaina 29.2 juhlallisuudet alkoivat seppelien laskulla kirkkomaalla. Seppelät laskettiin vuosina 1939-1945 kaatuneiden ja vapausodan muistomerkeille. Sotilasvakuutuksen antaminen tapahtui koulukeskuksen yläasteen salissa. Paraatikatsel-

mus ja sotilasvala jouduttiin siirtämään Pielisjoen jäältä koulukeskuksen pihalle.

Kenttävasti Valde Palola, Itäisen Maanpuolustusalueen esikunnasta piti kenttähartauden. Hänen puheensa teemana oli Jeesuksen opetuksista "Kultainen sääntö." Kaiken, mitä tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää te samoin heille." Kenttävasti Palola valaisi Jeesuksen opetusta juhlayleisölle ja sotilaille seuraavilla ajatuksilla: "Jos jou-

dumme elämässä tilanteisiin, missä emme ole selvillä, miten menettelemme, me voimme asettaa itsemme lähimmäisen asemaan. Tämä merkitsee sitä, että kohtelemme toista ihmistä samalla tavalla kuin toivoisimme itseämme kohdeltavan. Monesti ihminen elämässään toteuttaa kahta eri etiikkaa: Hän odottaa lähimmäiseltä toista kuin mihin itse on valmis sitoutumaan. Eheän ja kypsän ihmisen merkinä on pyrkimys kultai-

sen säännön mukaiseen elämään ja ratkaisuihin omista ihmissuhteissaan. Sotiemme veteraanien tutuksi tullut sanonta "Veljeä ei jätetä" on vakava ilmaus kultaisen säännön ihanteista sodan raskaisissa olosuhteissa. Varusmiespalveluksen aikana voi eteen tulla pulmatilanteita sekä esimies- että miehistötehtävissä, jolloin ainoa oikea ratkaisu voi olla vain kultaisen säännön sanoma.

Kenttähartauden jälkeen enolainen sotiemme veteraani Toivo Rätty luki valankaavan.

Pohjois Karjalan Prikaatin komentaja, eversti Lauri Ruonansuu muistutti kehottussanoissaan valan velvoituksista:

" Pohjois-Karjalan Prikaatin alokkaat, te vannotte sotilasvalanne joukko-osastonne lipun edessä. Te kuulutte joukko-osastoon, joka vaalii kunniakkaita suomalaisia sotilasperinteitä. Tärkeimpinä ja arvokkaimpia perinteistämme koemme ne, jotka johtivat 80 vuotta sitten itsenäiseksi julistautuneen maamme vapauttamiseen. Ja vieläkin läheisimpiä koemme isovanhempiemme sukupolven työn ja taistelut, jotka 58 vuotta sitten talvisodassa ja sen jälkeen jatkosodassa ja Lapin sodassa turvasivat kansamme olemassaolon ja valtiollisen itsenäisyytemme säilymisen läpi 2. maailmansodan myrskyjen. Te kunnioitetut veteraanit olette meille tämän päivän sotilaille velvoittava esimerkki.

Kansallinen puolustuksemme perustuu yleiseen asevelvollisuuteen, joka koskee kaikkia terveytensä puolesta kelvollisia miehiä, jotka ikäluokittain kutsunnoissa määrätään varusmiespalvelukseen. Yleinen asevelvollisuus on ollut ja on varmasti pitkälle eteenkinpäin ainoa mahdollinen keino huolehtia vähäväkisen, mutta laaja-alaisen maamme puolustuksesta.

■ Kutsuvieraita valalounaalla prikaatin komentajan seurassa. Pöydän takana neljäs vasemmalta on valankaavan lukija Toivo Rätty.

Puolustuskykymme ja sen luotettavuuden kannalta on aivan keskeinen merkitys sillä tosiasialla, että ylivoimainen enemmistö suomalaisista nuorista miehistä, 80 % ikäluokasta on halukas koulutautumaan sotilaksi, isänmaansa puolustajiksi. Tuo prosenttiluku on ylivoimaisen hyvä verrattuna ympärillämme oleviin maihin tai mihin tahansa kaltaiseemme valtioon. Se kertoo kansamme lujasta maanpuolustustahdosta. Sen myötä asepalvelusta ei koeta pakottavana velvollisuutena, vaan ennenkaikkea oikeutena. Kyse on vapaan miehen ylpeästä oikeudesta kasvaa isänmaansa puolustajaksi niin, että jos tarvitaan voi itse olla mukana vaikuttamassa, kun maan ja kansan kohtaloa ratkaistaan.

Sotilaat, te toimitte sotilasvalanne mukaisesti joka päivä suorittamalla varusmiespalvelustanne miehuullisesti ja parastanne yrittäen. Toimikaa ja käyttäytykää myös palveluksen ulkopuolella rehdin miehen ja kunnan kansalaisen tavoin, kuten hyvän suomalaisen sotilaan kuuluu.

Teistä jokainen on maamme turvallisuuden osate-

■ Omaisten runsas läsnäolo antaa valapäivälle hohtoa.

kijä, lenkki isänmaamme puolustusjärjestelmässä. Teistä kukin omalla panoksellaan kertoo sen, että Suomi ylläpitää luotettavaa kansallista puolustuskykyä, varjelee vapauttaan kuten ennen, myös nyt ja tulevaisuudessa. Sotilasvalanne vannoneet alokkaat muistakaa valanne velvoitus."

Ohimarssia seurasi yli 1 000 varusmiesten omaista ja enolaista. Ohimarssin jälkeen oli tärkeä hetki, kun vastat nimitetyt jääkärit pääsivät

tapaamaan läheisiään ja syömään perinteisen valaherнесopan. Paluu varuskuntaan tehtiin autoilla. Ja sitten alkoi loma.

Teksti everstiluutnantti Esa Haapala
Karjalan Jääkäripataljoonan komentaja
Kuvat kapteeni
Juha Manninen

■ Huolimatta liukkaasta kelistä ohimarssissa tahti säilyi.

Värmlannin kapteenit Pohjois-Karjalan talvessa

Värmlannin prikaatin kapteenit Per Öhman ja Anders Bäckström tutustuivat Pohjois-Karjalan Prikaatiin viime vuoden joulukuussa. Ystävyysjoukko-osaston vierailu oli jatkoa vuosia kestäneelle koulutajavaihdolle.

Vieraat saapuivat Joensuuhun maanantaina 16. joulukuuta. Tuloiltana käytiin tutustumassa uusittuihin perinnetiloihin, jossa myöskin eversti Ruonansuu toivotti vieraat tervetulleiksi. Tiistai aloitettiin tutustumalla uuteen kranaatinheitinkomppanian kasarmikennukseen. Aamupäivän aikana siirryttiin Sotinpurolle, jossa Maanpuolustuskorkeakoulu johti panssarintorjuntaleiriä Itäisen maanpuolustusalueen panssarintorjujille. Lyhyen leiriesittelyn jälkeen vieraat pääsivät tutustumaan raskassinkojoukkueen puolustusammuntaan. Tiistai-iltana söimme Bomballa perinteisen suomalaisen jouluaterian ja

vieraille luovutettiin kuksat konjakilla täytettyinä. Keski- viikkona seurasimme kaksi- puoleista taisteluharjoitusta, jossa taisteluvaunujoukkue otti mittaa raskassinkojoukkueesta. Kirpeä pakkasaamu loi ruotsalaisille kuvan Itä-Suomen talviolosuhteista. Iltapäivällä seurasimme raskaskestasinkoryhmän puolustusammuntaa. Ennen siirtymistä Lieksaan kapteenit saivat

ampua meidän rynnäkkökiväärillä sekä kokeilla Apilaksen säpiippuammuntaa.

Keskiviikkoillan olimme Lieksan rajavartioalueen vieraina. Alueen päällikkö, majuri Hattunen ja varapäällikkö, kapteeni Blomqvist antoivat meille mielenkiintoisen katsauksen EU:n itärajan rajavaltuontaan. Ilta päätettiin saunomalla savusaunassa sekä nauttimalla iltapalaa. Torstai-

na palasimme Kontiorantaan, jossa prikaatin komentajan seurassa nautittiin hernekeitto- lounas. Lounaan jälkeen hyvästelimme vieraat ja toivottimme heille turvallista kotimatkaa.

Teksti
yli luutnantti Rainer Kuosmanen
Esikuntakomppanian varapäällikkö/
Joensuun Pataljoona
Kuvat
yli luutnantti Heikki Rosenius

■ Kapteenit Anders Bäckström (vas.) ja Per Öhman tutustuivat Sotinpurolla Maanpuolustuskorkeakoulun johtamaan panssarintorjuntaleiriin. Kuuma kahvi maistui vieraille heille lahjoitetuista kuksista.

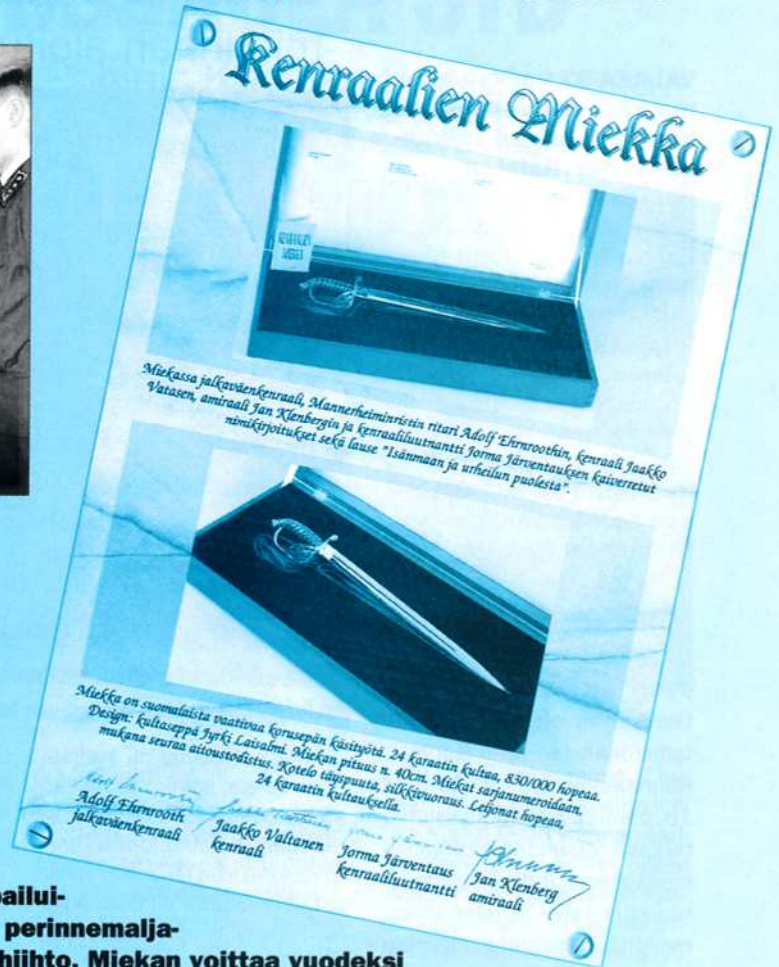

Kenraalien Miekan no:17 luovutus

■ Arvokkaan Kenraalien Miekan luovutustilaisuus 22.12.1996. Kuvassa vasemmalta eversti Lauri Ruonansuu, Broman Group Oy:n edustajat toimitusjohtaja Harri Broman ja kauppaneuvos Väinö H Broman. Miekan vastaanottivat jääkäri Tero Kosunen, everstiluutnantti Esa Haapala ja kapteeni Tarmo Napari.

Broman Group Oy luovutti joulukuussa 1996 Pohjois-Karjalan Prikaatille arvokkaan Kenraalien Miekan. Miekka on numeroitu numerolla 17. Kuten miekkaan kaiverrettu lause "Isänmaan ja urheilun puolesta" edellyttää, miekka asetettiin kiertopalkinnoksi yksikköjen välisiin kilpailuihin. Kilpailulajeina ovat molempien saapumiserien perinnemalja-ammunnat, hiihto ja sotilaiden kuninkuuslaji partiohiihto. Miekan voittaa vuodeksi haltuunsa se yksikkö jolla em. kilpailujen yhteenlaskettu pistemäärä on pienin. Miekka jaetaan prikaatin vuosipäivän yhteydessä ja voittaneen yksikön nimi kaiverretaan kunniatauluun.

KUNNIAMERKIT

Tasavallan Presidentti on myöntänyt 29.11.1996 valtion virka-ansiomerkkin
Kokki Anja Kyllikki Karttuselle

Tasavallan Presidentti, Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari, on 4.6.1997 myöntänyt seuraavat kunniamerkit:

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki
Majuri Risto Vilho Juhani Vairinen
Teknikkokapteeni Oiva Aulis Vattulainen

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi
Yliluutnantti Ahti Ilkka Ensio Huusko
Yliluutnantti Pekka Juhani Matilainen

Suomen Valkoisen Ruusun 1.lk:n mitali kultaristein
Sotilasmestari Kari Juhani Anttilainen
Sotilasmestari Matti Paavali Arola
Sotilasmestari Lauri Alpo Hyttinen
Asentaja Unto Ilmari Hyttinen
Metallityöntekijä Matti Iisakki Kettunen

Sotilasmestari Tor Michael Kosonen
Sotilasmestari Veikko Juhani Lehikoinen
Viestittäjä Pirkko Tuija Seppänen
Luutnantti Mauno Tapani Sorsa
Sotilasmestari Mikko Einari Turtiainen

Suomen Valkoisen Ruusun 1.lk:n mitali
Ravitsemissyönjohtaja Pirkko-Liisa Kärkkäinen
Vahtimestari Arto Juhani Nupponen
Asentaja Simo Sakari Ranta-Eskola
Toimistosiihteeri Raija Leena Sinikka Riissanen

Valkoisen Ruusun mitali
Varastotyöntekijä Pentti Johannes Suoninen

Prikaatin komentaja on myöntänyt 3.6.1997 Pohjois-Karjalan Prikaatin joukko-osastoristin seuraaville henkilöille:
Sotilaskotisisar Pirjo Mäkelä
Sotilaskotisisar Marja Suvinen
Kersantti Aki Petri Kinnunen
Korpraali Mikko Tuomas Makkonen

PRIKAATISSA TAPAHTUU PKarJPrE:n RYT

-toiminnan aloitus Kannaksella

VALKEA-97 harjoituksen merkittäviin voittoihin kuului prikaatin esikunnan reserviläisten päätös aloittaa reserviüksikkötoimintaa. Esikuntahan toimii niin harjoituksissa kuin tositalanteessakin hyvin kiinteässä ja nopearytmisessä vuorovaikutuksessa joten miesten yhteenhitsautuminen tiimiksi on tärkeää ja helpottaa kanssakäymisen tasolla yksikön toimintaa.

RYT -toiminta käynnistettiin tekemällä esikunnan pääosien ja muutaman aktiivien täydennysmiehen kanssa sotahistoriallinen retki Karjalan Kannakselle toukokuun 16.-18. päivinä. Ajankohta valittiin tarkasti retken tarkoitusta silmälläpitäen. Tarkoituksena oli tutustua talvi- ja jatkosodan merkittäviin taistelupaikkoihin ja saada sotataktista näkemystä historian välityksellä. Kesällä ja syksyllä taistelualueina olleet entiset peltoaukeat kattaa sateen tiheikkö, joten visuaalinen puoli havainnoinnista jää tuolloin vähäiseksi.

Retken oppaana toimi sotahistoriamme guru evl Hannu Koskinen, joka muistetaan myös aiemmilta vuosiltaan prikaatimme esikuntapäällikönä. RYT -toiminnan käynnistämistä ja retken järjestelyistä kantoivat vastuun reserviupseerit Rauno Törrönen ja Jaakko Parviainen. Reissun virallisina sponsoreina toimivat Akvila, Valio, Atria ja Vaasan Leipomot, jotka takasivat huollon omavaraisuuden etenkin kiinteiden elintarvikkeiden osalta. Matkan järjesti Matka-Eikka Tuupovaarasta ja kuljettajana toimi ansiokkaasti Heikki Karhapää tappioliin vain yksi takapuskuri ja väännytyn lisävalon kiinnike.

■ RYT -matkaan osallistuneet ryhmäkuvassa Rajajoen - sillalla 17.5.1997.

Matkaohjelma oli sotilaallisen tiukka, kolmessa päivässä tutustuttiin 18:aan eri kohteeseen ja taistelupaikkaan. Niinpä joillakin jäi unikin vähiin ja taistelukunto oli koetuksella. Rajanylitykset molempiin suuntiin sujuivat olosuhteisiin nähden nopeasti ja matka naapurin puolella eteni joutuisasti. Aurinkoa, kompassia, muurahaispesiä ja lukuisia eri karttaversioita hyödyntäen Koskinen löysi kohteet lähes ensiyrittämällä. Matkustajien usko tosin oli loppua, kun karttaan valtatieksi merkitty kivetty tie johtikin panssarikaluston kevätmudaksi muokkaamalle harjoitusalueelle. Näin naapurissa. Kuljettajan neuvokkuudella ja urheudella tästäkin mieleenpainuvasta episodista kuitenkin selvitettiin.

Lähtöpäivänä perjantaina ylitettiin raja n. klo 11 Moskovan aikaa. Täydennyskintojen jälkeen ensimmäisessä kohteessa Viipurin alueella Tienhaaran taistelumaastossa paikallinen lahjomaton sotilas keskeytti tylsisti oppaan esityksen ja aiheutti joukolle väistämättömän vetäytymisen Viipurin suuntaan. Perjantaina tutustuimme lisäksi Summan

legendaarisiin puolustustaisteluihin, kävimme kuulemassa selostukset Perkjärvellä Liikalassa, Kuuterselessä, Vammeloella ja Vammelsuussa. Monelle historian kokeminen paikan päällä ja Hannun kuvaamien taistelujen kovuus oli vaikuttava kokemus.

Yötauko oli Terijoella Pohjan Riviera-hotellissa. Hotelli oli suuri terveyskylpyläkombinaatti, jonka liikeideaan ei kuulunut alkoholipitoisten juomien anniskelu. Toisaalta ryhmämme ei niitä missään tapauksessa kaivannutkaan. Keväinen Suomenlahti ja Terijoen maisemat kauniissa illassa herättivät yleistä ihastusta - yksityiskohdista hieman tosin keskusteltiin.

Lauantaina tutustuttiin vanhaan rintamalinjaan ja läpimurtopaikkoihin Sormenkärjessä, Valkeasaassa, Pastorijoella ja Rajajoella. Kivennavalta siirryttiin kuulemaan ja katsomaan Adolf Ehrnroothin johtamia Siiranmäen raskaita puolustustaisteluja, jotka muuttivat jatkosodan sodankuvaa säälimättömäksi miesmiestä vastaan -yksilötaisteluksi. Siiranmäki on taistelualueena verrattain hyvin säily-

nyt syrjäisen sijaintinsa vuoksi, mm. juoksuhaudat, panssariesteet ja osin säilyneet bunkkerit ovat varsin draamatista katsottavaa. Aluetta hallitseva kansakunta oli kunnioittanut taistelukenttää kaivamalla mäen korkeimman kohdan lähellä kulkevan betonitien tarpeiksi.

Yöpyminen oli Kiviniemessä neuvostoajan lomakeskuksessa, hotelli Losevskajassa. Siellä oli enemmän elämää kuin nuukahtaneella Terijoella. Iltaohjelmassa oli kylän ja sen kulttuuriin tutustumista.

Retki huipentui sunnuntai-kuuluhiin jatkosodan taistelutantereihin, Äyräpään harjuun ja Tali-lhantalaan tutustuen. Äyräpään kirkon raunioilla Hannu yllätti lausumalla taisteluista kirjoitetun sykähdyttävän runon. Äyräpään harjulla saattoi kokea taistelijan tunnot, kun hän tulimyrskyssä odotti satojen tankkien hyökkäystä voimakkaasti virtaava Vuoksi takanaan. Sodan lopputuloksen kannalta erittäin tärkeissä Tali-lhantalan taisteluissa kaatui meiltä tuhansia miehiä varsin lyhyessä ajassa. Itsenäisyyden hinta oli korkea.

Karjalan taistelupaikat ovat fyysisesti jo ajan ja elämän kuluttamia, mutta toistaiseksi keväisin oleellisin on nähtävissä. Jatkossa rappeutuminen kiihtyy, ja vain historia jää jäljelle. Isiemme kunnioittaminen tutustumalla viime sotien taisteluihin on jokaisen suomalaisen miehen velvollisuus.

Reserviläiset kokivat retken hyvin voimakkaasti, oli suuri elämys kokea ja nähdä itsenäisyytemme ja historian vaikuttaneet paikat erinomaisen opastuksen tukemana.

Teksti ylläluutnantti (res)

Jaakko Parviainen

Operatiivisen toimiston toimistupseeri

Kuva ylläluutnantti (res)

Seppo Kinnunen

Ilmatorjuntatoimiston tiedustelu-upseeri

PRIKAATISSA TAPAHTUU

STRIDSSKOLA SYD

kevätvierailulla Pohjois-Karjalan Prikaatissa ja
Kuhmon taistelupaikoilla 20.-22.5.1997

Vieraat saapuivat lentäen Onttolaan tiistaina 20.5. klo 11.15. Lyhyen esittäytymisen jälkeen ruotsalaisen taistelukoulun läpikäyneet upseerit kouluttajineen yhteensä 98 henkeä nousivat linja-autoihin ja suuntasivat prikaatiimme. Nautittuamme lounaan prikaatin ruokalassa vieraille esiteltiin Itäsuomalaista maanpuolustusta ja prikaatimme toimintaa. Prikaatistamme esiteltiin tutustumiskäynnein perinnetilat ja kranaatinheitinkomppanian uusittu kasarmirakennus. Iltapäivän päätteeksi siirryimme sotilaskotiin. Sotilaskodin sisaret esittelivät vieraille toimintaansa ja tarjosivat kahvit. Sotilassoittokunta soitti kahvittelun aikana ruotsalaisupseereillekin tuttuja marsseja. Tilaisuus päättyi lippujemme ja kunniamarssiemme esittelyyn.

Matkamme jatkui Nurmekseen. Nurmeksen Bomballa nautimme Karjalaisen pitopöydän antimia ja yövyimme. Tiistai aamuna suuntasimme everstiluutnantti Ari Raunion johdolla Kuhmon Talvisodan aikaisiin taistelupaikkoihin. Kuhmon suunnan taistelupaikkojen tarkasteluja pidettiin onnistuneena. Erityiskiitoksen ansaitsi mukana ollut veteraani Osmo Rasilo, joka maastoon sitoen kertoi kokemuksistaan lähes kuudenkymmenen vuoden takaa. Lounaalle ajoimme Kuhmon Kalevala-hotelliin. Lounaan yhteydessä meillä oli mahdollisuus tutustua myöskin Talvisota-

■ Kapteeni Anders Chrintz testasi panssarintorjuntapartion asemat.

näyttelyyn. Historialla ja ruualla tankattuina siirryimme Kuhmo-talolle, jossa Hannu Huotari ja Veikko Kilpeläinen esittelivät konserttisalin akustiikkaa. Lyhyen, mutta vaikuttavan esityksen jälkeen vieraat perehdyttiin Suomen rajavalvontaan. Everstiluutnantti Pasi Kostamovaaran video ja tilastot osoittivat, että EU:n itäisintä rajaa valvotaan ammattitaidolla ja jatkuvasti.

Paluumatkallamme Nurmekseen pysähdyimme vielä Jyrkänkosken taistelupaikalle, jossa everstiluutnantti Sal Nilsson palkitsi historioitsija

Ari Raunion pitämistään esityksistä.

Viimeisen vierailupäivän aloitimme Aliupseerikoulun taisteluharjoituksen seuraamisella. Majuri Markku Kejonen oli suunnitellut pirteän taisteluharjoituksen, jossa vieraat saivat perehtyä taisteluun, niin puolustajan kuin hyökkääjänkin silmin. Ammattilaisten ottein ruotsalaisupseerit tutustuivat miestemme varustisiin ja taistelutekniikkaan yleensä.

Lounaalle siirryimme Sotinpurolle, jossa myöskin Ruotsissa perinteinen herne-

keitto teki kauppansa. Lounaan jälkeen Jääkärileirin johtaja Majuri Risto Vairinen esiteli alueen ja käynnissä olleen jääkärileirin. Viimeisenä tutustumiskohteena oli yliluutnantti Hansi Miittisen johtama ryhmän puolustusammunta. Seurasimme kahden ryhmän ammuntaa ja everstiluutnantti Tomi Nurmisen valitsema kaksivierasta ampuivat konekiväärillä.

Vanhan Lintumäen kämpän alueella nautimme vielä lähtökahvit ja komentajat vaihtoivat muistoesineitä. Everstiluutnantti SAL Nilsson välitti samalla vierailukutsun Ruotsiin. Linja-autot suuntasivat Onttolaan, josta viimeisin kädenpuristuksin toivotimme vieraille hyvää kotimatkaa.

Teksti ja kuvat
Rainer Kuosmanen
Esikuntakomppanian
varapäällikkö/
Joensuun Pataljoona

■ Kersantti Roger Enlund Kokkolasta esittelee asettaan.

■ Kapteeni Sven-Erik Carlsson sai testata konekiväärin.

NunnaUunin kuuma uutuuus: PAISTOTAKKA

Kesämökille
ja kotiin.
Grillaa, paistaa,
lämmittää...

NunnaUunin
asiantuntijoilta
kannattaa kysyä
neuvoa!

Tule tutustu-
maan myynti-
näyttelyymme
tai soita ja kysy
lähin Sinua
palveleva
erikoisliike.

NUNNAUUNI

NUNNANLAHDEN UUNI OY, Joensuuntie 1344 C
83940 NUNNANLAHTI, puh. (013) 681 811

Tee elämäsi sijoitus ajoissa

Eläke-Optimi on yksilöllinen ja tuottava eläkevakuutus,
jolla varmistat tulevaisuuden elintason tai mahdollisuu-
den jäädä aiemmin eläkkeelle.

Joustava

- päätät itse kuukausierän ja eläkkeesi suuruuden

Verovähennyskelpoinen

- jopa 50 000 markkaan
asti vuodessa

Tuottava

- vakuutussäästöille makse-
taan 4,5 % kiinteä peruste-
korko ja lisäksi vuosittain vah-
vistettava asiakashyvitys

Tule Sampoon ja pyydä oma Eläke-Optimi-
laskelma sitoumuksetta.

Turvallisesti
SAMPO

ABLOY® - Merkki
turvallisuudesta

 ABLOY®

OPEL

Timosen Auto Oy

JOENSUU
LAPPEENRANTA

 TOYOTA

Autoniekka^{oy}

AVAINKUJA 4
JOENSUU

KT:n Talvileiri

Valtakunnan epäsuoran tullen yksiköt kokoon tuivat taas kerran keskitalven koitokseen- sa Rovajärven leirialueelle. Harjoitukseen osallistui n.3000 varusmiestä, reserviläistä ja kantahenkilökuntaan kuuluvaa. Pohjois-Karjalan Prikaatista harjoitukseen osallistui lääkintähenkilöstöä sekä Kranaatinheitinkomppaniasta tulenjohtue ja tulijoukkue.

Harjoitus alkoi joukkojemme osalta 28.1. ja päättyi 7.2. Joukkomme olivat osa Jääkäripataljoona 13:ta, sen Kranaatinheitinkomppaniaa ja 2. Jääkärikomppaniaa, jotka muodostettiin Itäisen Maanpuolustusalueen joukoista.

Marssit harjoitusalueelle ja sieltä pois suoritettiin moottorimarsseina. Näissä marssissa meitä tukivat Kainuun Prikaati ja Lapin Ilmatorjuntarykmentti, jotka tarjosivat ruuan ja majoituksen marssitauoilla.

Leirijoukoilla oli varustuksenaan kolme raskasta kranaatinheitintä ja tulenjohtueella tulenjohto ja viestivälineet. Lisäksi prikaatimme tuki Savon Prikaatia ja Karjalan Prikaatia telakuorma-autoja lainaamalla.

Ammunnat alkoivat heti seuraavana päivänä toiminta-alueelle saapumisen jälkeen ja jatkuivat siitä leirin loppuun

asti siten, että Kranaatinheitinkomppanialla oli 1-2 tuliaseman vaihtoa päivässä. Tulenjohtoryhmillä riitti vaihtelevia tulenjohtotehtäviä jokaiseksi päiväksi viimeistä päivää lukuunottamatta, jolloin pääsimme seuraamaan leirin loppuammuntaa.

Kahden ensimmäisen päivän ammunnat olivat ns. A-ammuntoja, joilla tuliyksiköt saatiin sellaiseen kuntoon, että ne pystyivät toteuttamaan myöhemmin vaadittavat tulitehtävät. Seuraavina päivinä tulenjohtoryhmät kävivät puolustustaisteluja pataljoonan alueella, sekä tekivät useita komppanian vastahyökkäyksiä ja yhden pataljoonan vastahyökkäyksen.

Olosuhteet leirin aikana vaihtelivat paljon. Kaikki olivat varautuneet pakkaseen, ja se että leirin aikana oli välistä hyvinkin kylmä, ei aiheuttanut kenellekään ongelmia. Se mihin ei oltu varauduttu oli vuosikymmeniin kovin tuuli. Myrskyn aikana leirijoukoilta lähti tuulen mukaan naamioverkoja, kaminan piippuja katkeili ja telttoja kaatui, sekä ainakin neljä telttaa paloi. Pohjois-Karjalan Prikaatin joukoille myrsky ei aiheuttanut muuta kuin vaikeuksia teltan pystytyksissä ja jännittäviä hetkiä yöllä kipinämiehen pitäessä telttaa pystyssä keskisalkoa sylleillen.

Toisen viikon lopulla aurinkokin alkoi jo paistaa ja loppuammuntapäivänä ilma oli mitä parhain seurata seitse-

■ Heitinmiehet työssään "siellä jossain".

män tuliyksikön tulenkeskittämistä.

Leirin aikana siellä toimineet ryhmät osoittivat kykenevänsä toimimaan itsenäisesti ilman kouluttajan apua vaativissakin olosuhteissa. Tähän pääsemiseksi tarvittiin kuitenkin muutama päivä "verryttelyä". Tässä suhteessa kenttätykistön talvileiri oli erittäin tärkeä joukon koulutuksen kannalta, ja vaikka palvelusai-ka oli miltei lopullaan, leirillä oppi jokainen jotain uutta.

Kaiken kaikkiaan talviammumaleiri osoitti tarpeellisuutensa heitin- ja tulenjohtomiesten koulutustapahtumana. Kovilla ampumatarvikkeilla tapahtuvat ammunnat loivat aluksi jännitystä suorituksiin, mutta kun alkujännitys voitettiin, jäljelle jäi vain kova yrittämisen ja näyttämisen halu.

Teksti ja kuva
yliluutnantti Ville Haapala
Karjalan Jääkäripataljoona/
Kranaatinheitinkomppanian opetusupseeri

JP 161:n kertausharjoitus

13.-21.2. Valkea-97:ssä

Valkea-97:n opetustarkoituksena oli yhtymän taistelu laajalla alueella. Jääkäripataljoona 161:n opetustarkoituksena oli suorittaa sen käyttöperiaatteen mukaisesti vastahyökkäys yhtymän taisteluun liittyen. Pataljoonan pääkalusto 54 telakuorma-autoa mahdollistavat sen marssit ja hyökkäyksen myös tietämässä maastossa.

Henkilökuntaa oli joukkoon sijoitettuna seuraavissa tehtävissä: pataljoonan komentaja, pataljoonapääupseeri, tulenjohtokomentaja, huoltopäällikkö ja yksiköiden päälliköt. Kouluttajia oli sijoitettujen lisäksi 2-4/yksikkö. Pääosa kantahenkilökunnasta oli ensimmäistä kertaa ko harjoituksen mukaisessa tehtävässä kouluttajana tai sijoitettuna johtajana.

Perustaminen

Pataljoonan perustamisvalmistelut toteutettiin perustamispaikoilla sijoitettujen yksikön päälliköiden johdolla, jotka olivat samalla yksikköjensä Ikp-upseereita. Tämä todettiin selväksi virheeksi, koska yksikön päällikköinä heillä on kädet täynnä työtä jo mm yksikkönsä koulutuksen toteuttamisessa sekä ensimmäisen tehtävän tiedustelussa ja valmistelussa.

Perustamisessa ilmenneet virheet/puutteet johtuivat osaltaan henkilöstön kokemattomuudesta. Sotilashenkilökunnan täydennyskoulutuksessa tulevana vuosina yhdeksi tarpeelliseksi aiheeksi nähtiin joukon perustaminen.

Pataljoonan vahvuus oli perustamisen jälkeen n 650 miestä. Reserviläiset olivat pääosin olleet varusmiespalveluksessa v 1991-1993 ja osa tunsivat toisensa jo varusmiesajan perusteella.

Koulutus

Perustamisen jälkeen pääosa pataljoonasta ryhmittyi puolustukseen varuskunnan lähelle Jaamankankaalle harjoitteluun tulevaa tehtävää, jääkäripataljoonan hyökkäystä. Pataljoonan koulutus 16.-19.2. sisälsi seuraavat aihekokonaisuudet:

- puolustukseen ryhmittäminen ja kohdistusammunnat
- hyökkäyksen harjoittelu joukkueena, komppianana ja pataljoonana

Koulutuksen painopiste oli hyökkäyksen harjoittelussa:

- siirtyminen
- toiminta jalkautumisalueella ja lähtöasemassa
- etenemismuodot ja maaston käyttö
- tiedustelu ja suojaus
- epäsuora tuli
- yhteistoiminta hyökkäysalueella olevien joukkojen kanssa

Kranaatinheitinkomppania siirtyi 15.2. illalla Sotinpuron ampuma-alueelle, jossa se suoritti koulutuspäivän jälkeen

17.2. maanantaina krh-ammunnat ja palasi muun pataljoonan yhteyteen Jaamankankaalle.

Koulutusajan vähyyden takia ei voitu tarpeeksi harjoitella maaston, siihen ja tilanteeseen sopivien etenemismuotojen käyttöä. Tämä havaittiin 20.2. illalla hyökkäyksen jälkeen.

Sotilaspastori Petri Raskin (res) yksiköittäin pitämät ehtoollishartaudet pakkasessa ja lumisen metsän keskellä, pienten nuotioiden valaisemina olivat erittäin koskettavia tilaisuuksia, joissa ehtoiliselle otti osaa 50-95 % yksikön henkilöstöstä.

Vastahyökkäys

Pataljoonan vastahyökkäys Jaamankankaalta Kiihtelysvaaran eteläpuolella olevaan prikaatin puolustusasemaan edellytti pataljoonalta aloittaa:

- käskystä kahden (2) tunnin kuluessa: siirtyminen tiedustelu- ja valmisteluosilla lähialueelta Jaamankankaalta

■ "Joukkue valmistautuu suorittamaan vastahyökkäyksen.....".

lähtöasemaan Kiihtelysvaaran eteläpuolelle

- em käskystä neljän (4) tunnin kuluessa: suojaavan yksikön ja kranaatinheitinkomppanian siirtyminen lähtöasemaan

- em käskystä kahdeksan (8) tunnin kuluessa: pataljoonan pääosien siirtyminen lähtöasemaan

- em käskystä kolmentoista (13) tunnin kuluessa: pataljoonan hyökkäys lähtöasemasta

Lisäksi edellytettiin:

- siirtymistä hyökkäyksen lähtöasemaan kolmea (3) eri reittiä, joitten pituudet olivat 60-85 km.

Hyökkäys toteutettiin ajallisesti suunnitelman mukaan: Tiedustelu- ja valmisteluosasto lähti liikkeelle noin klo 18.00 ja pataljoona aloitti hyökkäyksen klo 07.00.

Havaintoja:

Jo varusmiesaikana on hyökkäystaistelun kouluttamisen painopiste oltava seuraavissa asioissa:

1) Maaston ja etenemis- muotojen oikea käyttö etene- misessä kosketukseen

- jonomuoto yleensä käytökelpoisin (peitteinen ja suo-
jainen maasto)

- painanteita pitkin

2) Tunkeuminen vihollisen ryhmittymään

- iskun suuntaaminen mie-
luummin sivustoihin

- oikea etenemismuoto

- tulituki, taistelupartiot

Tällöin joukko selviää mah-
dollisimman pienin tappioin
ennen varsinaista taistelua ja
sillä on mahdollista menestyä
siinä.

3) Taistelu vihollisryhmi- tyksessä

- tulituki

- taistelupartiot, iskuosas-
tot

Alueella olevien joukkojen
kanssa on sovittava tarkoin
mm

- tukeutuminen (epäsuora
tuli, tiedustelu, viestiyhteydet,
huolto)

- tiestön käyttö

Pataljoonan tulee saada
tykistön tuli käyttöön vähin-
tään kahden (2) tunnin ajak-

si, jotta on mahdollisuus tu-
kea myös hyökkäyksen jatkoa.

Etulinjan merkkeämättö-
myys saattaa aiheuttaa suu-
ria ja turhia tappioita.

■ Kyllä se "vanhankin"
mieleen palautui kuinka
konekiväärillä ammutaan.

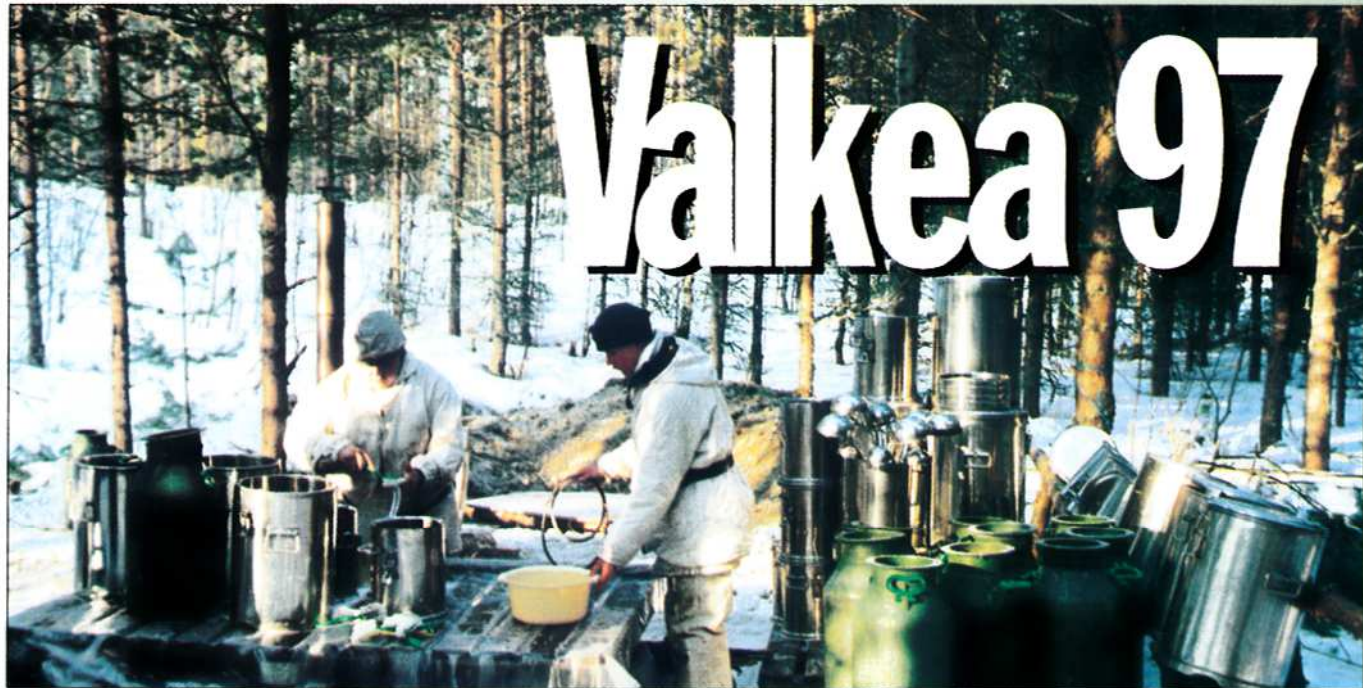

Johdinyhteydet tulee ra-
kentaa omille kelkkaurilleen,
jotka ovat selvästi erillään
muista joukkojen käyttämistä
urista, koska mm ilmasuojaan
ajo saattaa rikkoa joukkojen
etenemisreittien varteen ra-
kennetut linjat.

Lopuksi

Ottaen huomioon pataljoonan
mittavan tehtävän ja sen, että
pääosa kouluttajista oli soti-
laina nuoria, pataljoona selvi-
ytyi harjoituksessa hyvin teh-
tävistään. Siinä auttoi patal-
joonassa vallinnut hyvä henki
ja johtajien oikea suhtautumi-
nen alaisiin sekä vanha tutta-
vuus jo varusmiesajoilta.

Teksti majuri Ahti Korhonen
Pohjois-Karjalan Prikaatin
koulutustoimiston toimistopäällikkö
Kuvat ylläluunnantti
Heikki Rosenius

■ Kaikesta huolimatta hygieniasta huolehdittiin.

Pelon sekaisin tunnin, mutta kuitenkin innoissani istuin maastokuorma-auton etupenkillä ja kuuntelin moottorin kierrosten vaappumista aina ylämäkeen ääni mataleni ja alamäessä kone rullasi huolettomasti tehdesämme matkaa Kontiorannasta valtakuntamme kaikkien aikojen suurimpaan sotaharjoitukseen Valkea 97:ään.

Saavuttuamme "sinne jonnekin" ensitöiksemme jaoimme Kontiorannasta mukaan ottamamme lounaan jääkäripataljoona 163:lle joka on muodostettu 1/97 saapumiserän alokkaista. Saavuttuamme alueelle johon tulisimme majoittumaan ja jossa tulisimme valmistamaan muonat koko pataljoonalle aloitimme ensimmäisenä majoitustelttojen pystytyksen, kun jo keittäjät hääräilivät kahden kenttäkeittimen ääressä valmistuen päivällistä. Viimein päivä kallistui iltaan ja huoltajoukot pääsivät teltoille lepäämään. Edessämme oli mahdollomalta tuntuva tehtävä pitää leivän syrjässä kiinni kokonainen pataljoona n. 500

miestä, yhden komppanian ruokahuollon hoitamiseen tarkoitetulla miehistöllä.

Seuraavana aamuna tätä viikonpästä kotiutuvien keittäjien tulikoetta säesti vielä n. 30 asteen pakkasena joka oli yön aikana jäädyttännyt kaiken mahdollisen ja mahdottoman. Aamupalaa jakaessa metsästä tienvarteen ilmaantui unisen näköisiä taistelijoita, jotka kovasta pakkasesta huolimatta näyttivät täysin taistelukuntoisilta vaikka alokkaat olivat vasta ensimmäisellä leirillään ja varsin ankarissa olosuhteissa. Tämän päivän urakkana oli myös koko pataljoonan vahvuuskirjan tekeminen joka kaikessa yksinkertaisuudessaan voi olla hyvinkin vaikea tehtävä huomioon ottaen miesten lukumäärä ja olosuhteet. Kipinässä istuessani oli hyvää aikaa nysvätä vahvuuskirjaa kuntoon komppanioilta saamista paperilappusista. Yöllistä ahertamista säästi kotoisen oloinen kaminan humina ja radiosta tulleet ilmavalvontatiedot, pian oli toisen miehen vuoro nousta pitämään telttaamme lämpimänä ja pääsin itse viimein unen maille.

Toinen päivä oli kuin toisinto edellisestä. pakkasta niin että tuntuu, mutta saumatomalla yhteistyöllä ja maalaisjärjen käytöllä saimme hoidettua meille asetetut odotukset varsin hyvin. Illalla saavutti tietoa yhden rynnäkkökiväärin katoamisesta myös meidän teltan jolloin aloitimme leirin johtajan, majuri Markku Kejosen johdolla omien aseidemme laskemisen periaatteella mies/ase.

Viimeisenä aamuna purimme herättyämme majoituksen ja toimitimme keittäjien tekemän aamupalan ja lounaan joukoille maastoon ja aloitimme paluumarssin takaisin Kontiorantaan, jossa huolsimme itsemme ja kaluston. Jo samana iltana olimme valmiita lähtemään viikonloppupaalle yhtä kokemusta rikkaampana.

Teksti Leirin vääpeli,
alikersantti Toni Tolonen
Kuvat ylikuurnantti
Heikki Rosenius

■ Päivällisruoan valmistus hymyssä suin siellä jossain. "Tietävätköhän miehet mitä saavat tänään....."?

Kunnon Kiltalainen

Otsikosta saattaisi luulla allekirjoittaneen alkavan jakaa kiltalaisia jyyiin ja akanoihin tai peräti neuvo, minkälaisen kunnon kiltalaisen tulisi olla. Niin ei suinkaan ole tarkoitus tehdä, onpahan tuo otsikko eräänlainen jekku. Sen sijaan ajattelin kirjoittaa joitakin ajatuksia kunnosta, kuntoilusta tai jopa kunnottomuudesta.

Maanpuolustuskieltojen liiton taannoisessa liittokokouksessa todettiin muiden muassa kiltojen erilaisia suoritteita viime vuodelta. Niitä jopa pantiin suoranaiseen paremmuusjärjestykseenkin. Kyseisiä suorituksia myös punnitsemassa olleena voin todeta, että kuntoilusta puheenollessa valinnat tapahtuvat nopeasti ja vähin äänin. Saattaapa keskustelua sävyttää ehkä vähättelevä hymähtelykin. Jottako oikein kortille pitäisi juoksunsa laittaa, kaikkea sitä.

Vaikka en olekaan tämän muistiinmerkitsemisen varsinainen puolestapuhuja, laitan kyllä ylös omat vuosittaiset kuntosuoritukseni. Harrastan pientä kilpailua, mutta vain itseni kanssa. Toisaalta taas, jos kilta tai kiltalainen haluaa kilpailla keskinäisestä parem-

muudesta, kuntokortin pito on ainoa konkreettinen mittari. Siitä muuten ei ole edes paljon vaivaa. Killoissa on erittäin paljon säännöllisen kuntoilun harrastajia, mutta vain murtoosa merkitsee suorituksensa paperille.

No, tärkeintähän sittenkin on harrastaminen. Itse katson olevani kohtalaisen innokas kuntoilija ja lukeudun mielelläni myös kuntonsa ylläpidon puolestapuhujaksi. Näin ei suinkaan ole aina ollut. Viisitoista vuotta ja kaksikymmentä kiloa sitten olin melkoisessa rapakunnossa. Jo pelkkä lenkkeily ajattelemisenkin toi hien pintaan. Kun sitten ryhdistäydin ja otin itseäni niskasta kiinni, piti aloittaa täysin nolliilta. Muistan hyvin sen kevään, kun ensimmäisen yhtä mittaa jaksetun "juoksulenkin" pituus oli juhlat kolmesataa metriä. Tämä tapahtui salassa, piilossa lajitoverien katseilta. Kun syksy sitten koitti, jaksoin juosta yhtä mittaa peräti viisi kilometriä. Reistaileva selkä lopetti lupavasti alkaneen maratoonarin uran, mutta kompensationsa tulivat tilalle kävely, pyöräily sekä ennen muuta uinti.

Kuntoilun muututtua säännölliseksi, lähes päivittäiseksi, siihen on tullut mukaan nimenomaan harrastamisen monimuotoisuus. Kun selkä ei juurikaan kestä esimerkiksi hiihtämistä, lenkkeily, samoilu ja kaikenlainen liikkuminen luonnossa ovat tulleet tilalle.

Viime kevään tähtihetkiä olivat patikointiretket pitkin kantavia hankia, reppuselässä, repussa muonaa ja juotavaa. Jokainen tietää, miten hyvältä arkinen eväs luonnossa maistuu, jossakin notkelman rauhassa, tervastulilla istuen. Siellä näkee metsänkin puilta.

Lumien sulettua voi pyöräilyyn ja lenkkeilyyn liittää myös lintuharrastuksen. Meillä Pohjois-Karjalassa on lukuisia lintutorneja, joille voi tehdä retkiä. Ei siis muuta, kuin eväät ja kiikari mukaan ja vieläpä lintukirjakin, jos sellaisen sattuu omistamaan. Kaiken saa itselleen, eikä muuten maksa paljon.

Kuntoilu synnyttää myös hyviä ystävyssuhteita toisten samanhenkisten kanssa. Paremminkin tulee lähdeytyksi, kun tietää esimerkiksi uimakaverin tulevan. Lorvikatarrin on voitettava, kun kaverille tuli lupatuksi, että tiistaina taas tavaan samoissa merkeissä.

Prikaatin komentaja on haastanut meitä siviilejä mukaan eri tavoin tehdyille valamarssille. Kontiorannasta muualle maakuntaan. Kaksi viimeistä polkupyörämarssia ovat olleet mukavia kokemuksia. Niistä rohkaistuneena tässä hiljalleen odotellaan kutsua osallistua valamarssille Nurmekseen tulevana syksynä. Pielisen ympäristä jalkarattaalla on

melkoinen tavoite ja haaste. Jos mies on silloin ajettavassa kunnossa, niin mikä ettei, ei kun joukon jatkoksi.

Takavuosilta muistuu mieleen eräs kuntoilun iskulauseista: "Juokse henkesi edestä". Tätä voisi miedontaa sanomalla vaikka että: "Kävely vaikka kurillasi, pyöräile piruuttasi tai ui uutterasti".

Hyvät kiltalaiset. Kaikkien käyrien ei välttämättä tarvitse nousta, kuntokäyrän kuitenkin. Tietysti ikä huomioiden, kuntokäyrän laskua voi hidastaa. Maailman lyhimmän pururadan, sen korvien välillä olevan, kuntoon vaikuttaa myös se, missä kunnossa fysiikka on, senhän me toki tiedämme.

Kunnon kesää kaikille kiltalaisille ja heidän perheilleen.

Jorma Mikkonen
Pohjois-Karjalan Prikaatin
Killan puheenjohtaja

■ Jorma Mikkonen

KILTAPALSTA

■ Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan järjestämänä pidettiin niin sanottu Hengellinen ilta kiltahuone Poterolla maaliskuun 4 päivänä. Illan teemana oli kirkkovuosi, josta rovasti Jouko Pesonen piti erittäin mielenkiintoisen esitelmän. Kuvassa tilaisuuteen osallistuneita, oikealla rovasti Jouko Pesonen.

■ Tilaisuudessa Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiö antoi JR 9 Killalle apurahan veteraanien kuntoutukseen. Kuvassa säätiön edustajat Kari Sallinen (oik) ja Hannu Saharinen. Lahjoitusta ottavat vastaan puheenjohtajat Viljo Nyman (vas) ja Urpo Kupiainen.

■ Prikaatin killan esitelmätilaisuus pidettiin Poterolla 25 päivänä maaliskuuta. Esitelmöitsijänä oli everstiluutnantti Tomi Nurminen aiheenaan "Ajankohtaista rauhankumppanuudesta".

Kuopiolaiset vierailulla Kontiorannassa

Vireästi toimintansa aloittaneen kiltamme Kuopion alaosaston edustajat tekivät kahden päivän vierailun Kontiorantaan 29.-30.3.1997. Prikaatin toimesta heille oli järjestetty mielenkiintoinen ohjelmakokonaisuus, josta voidaan mainita prikaatin ja killan esittelyt, tutustuminen varuskuntaan ja sen ympäristöön Nasu-ajoneuvoja käyttäen, saunomista ja uintia ruumiinravintoa toki unohtamatta. Erinomaisena isäntänä toimi everstiluutnantti Tomi Nurminen.

Toisen päivän aamuna olivat varusmiehet järjestäneet niin vieraille kuin isännillekin leikkimielisen kilpailun, jonka lajeina oli muun muassa noppel-ammuntaa, tandem-hiih-

■ Yhteiskuvassa vieraita ja isäntiä tutustumassa uuteen perinnehuoneeseen.

toa, pallon ja tikanheittoa ja jopa tulentekoa teräsvillaa ja taskulampun paristoa hyväksi käyttäen. Vierailu päättyi tu-

tustumiseen kiltahuone Poteeroon.

Kuvat ja teksti
Jorma Mikkonen
Pohjois-Karjalan Prikaatin
Killan puheenjohtaja

■ Tässä vaiheessa vielä hymyilyttää, tandem-hiihdon etumiehenä Jormat Kerkkä (oik) ja Mikkonen, vauhtia takaa antavat Jari Nousiainen ja Reino Laakkonen.

■ Katse vakaana ja käsi tarkkana alaosaston sihteeri Jukka Turunen testaa ampumataitoaan.

■ Kuvassa tukirengas työnsä ääressä. Vasemmalta Tomi Nurminen, Hannu Saharinen, Kari Kähkönen, Eero Hintikka, Jari Nousiainen, Jorma Mikkonen, Kari Sallinen ja Seppo Piirainen. Kuvasta puuttuu kuvaajana toiminut Heikki Rosenius.

Toimikunnat työskentelevät

Korpisoturi-lehtemme taloudesta ja myöskin sisällöstä ottaa vastuuta niin sanottu lehden "Tukirengas". Lehden uuden päätoimittajan everstiluutnantti Tomi Nurminen johtamana tukirengas on pitänyt jo kaksi kokousta, niistä viimeisimmän 20.3.1997 Kontiorannassa.

Kokouksessa kartoitettiin ja vastuutettiin lehden tukijat ja ilmoittajat tälle vuodelle. Tukirengas päätti järjestää po. tukijoilleen yhteisen tukitustumisiltapäivän prikaatiin ensi syksynä, tarkemmin 7 päivänä lokakuuta. Samalla päätettiin, että lehti aikaisem-

mista suunnitelmista poiketen, edelleenkin painetaan omassa maakunnassa.

Lehden sisältöä käsiteltäessä, päätettiin muutamista uusista artikkeleista elävöittämään ja herättämään entistä enemmän lukijan mielenkiin-

toa. Todettakoon, että muun muassa pitkäaikainen avustajamme vanha kunnan Romuluu, eli toimittaja Vilho Keskitalo palaa pakinoineen ja piiroksineen lehtemme sivuille.

Kiltamme täyttää ensi huktikuussa 40 vuotta. Juhliin val-

mistuu aikaisemmin tehdyn päätöksen mukaan kiltamme historia-kirja, jonka valmistamisesta vastaa niin sanottu historiikki-toimikunta. Tämä elin on pitänyt useita kokouksia ja tehtäväjaon mukaiset eri sektorit ovat työn alla.

■ Toimikunnan viimeisin kokous pidettiin 2.5.1997 kiltahuone Poterolla. Kuvassa vasemmalta Simo Jääskeläinen, Pauli Reinikainen, Mika Kempas, Eero Hintikka ja Mikko Tanskanen. Kuvasta puuttuvat Aimo Turunen, Reino Laakkonen ja Jorma Mikkonen.

Maanpuolustusjuhla Polvijärvellä

■ Kahvi maistui juhlan jälkeen. Kuvassa vasemmalta hallintojohtaja Helena Kaasinen, kunnanvaltuuston puheenjohtaja Minna Lemmetyinen, everstiluutnantti Tomi Nurminen, kunnanjohtaja Pauli Vaittinen. Oikealla olevan puheenjohtaja Jorma Mikkosen taakse jäävät rouva Elsa Mikkonen, puheenjohtaja Viljo Nyman ja rouva Eila Nyman.

Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan ja JR 9 Killan yhteisesti järjestämistä maanpuolustusjuhlista voidaan jo katsoa muodostuneen perinteen. Polvijärvellä 25.4.1997 pidetty tilaisuus oli järjestyksessään kuudes. Kohderyhmänä, kuten viime vuonna Liperissä, oli nuoriso, toki veteraaneja ja muuta varttuneempaa väkeä unohtamatta. Juhlaan osallistui lähes 300 yläasteen ja lukion oppilasta. Kaiken kaikkiaan yleisöä oli noin 400 henkeä.

Juhlan aluksi lähetettiin seppelepartio, johon Urpo Kupiaisen lisäksi osallistuivat airueina partiolaispukuiset Marja Voutilainen ja Mikko Jaskari. Saatesanoissaan Jorma Mikkonen totesi sen kalliin uhrin, jonka Suomi on sodissaan ankarin taistelu- ja raskain sotavuosiin joutunut antamaan. Uhraukset

ovat kuitenkin antaneet meille vapaan isänmaan, jota me olemme jo yli 50 vuoden ajan saaneet rauhassa rakentaa sen nykyiseen kukoistukseen sa.

Tervehdysanansa Mikkonen kohdisti paitsi veteraaneille, myös ennen muuta nuorisolle, jolle juhlan avulla tahdotaan välittää veteraanimme kunniaakasta perintöä. Te nuoret, olette tulevaisuuden vastuunkantajia, teille ovat esi-isänne raivanneet tien.

Juhlapuheen piti everstiluutnantti Tomi Nurminen.

Polvijärven kunnan tervehdyksen maanpuolustusjuhlaan toi kunnanvaltuuston puheenjohtaja Minna Lemmetyinen. Hän totesi muun muassa, että veteraanisukupolven arvokas perintö pysähdyttää jälleen kerran meidät suomalaiset pohtimaan oman kotimaamme itsenäisyyden merkitystä ja sitä tärkeyttä ja vankkaa perustaa, minkä tämä antaa meille oman isänmaallisuutemme ja identiteettim-

me muodostamisessa, tunnistamisessa ja myös säilyttämisessä yhä vain tahdiltaan kiihtyvästi muuttuvassa maailmassa. Isänmaallisuuden on oltava realiteetti, joka pysyy tanakasti asennossaan huolimatta paineista, jotka sitä kaikilta tahoilta ympäröi. Se tarvitsee juuret ihmisen arjessa, kouraantuntuvan, aineellisen perustansa. Tämä perusta voi olla vain siinä, että maan asukkaiden etujen välillä on löydetty kestävä sopuointu. Vasta yhteisestä kulttuurista syntyy isänmaallisuudelle sen varsinainen henkinen sisältö, totesi Minna Lemmetyinen.

Maanpuolustusjuhlan muusta ohjelmasta vastasi Karjalan Sotilassoittokunta

musiikkiyliluutnantti Juha Tien-suun johtamana. Lisäksi kuultiin yläasteen ja lukion kuoron esityksiä. Kuoroa johti musiikinopettaja Perttu Hiltunen. Runoa ja musiikkia esittivät koulun oppilaat Saija Piironen lausumalla Eino Leinin runon "Nuorten usko", johon säestyksenä liittyi Virpi Riiikosen viululla ja Outi Hyttisen pianolla soittama Järnefeltin kehtolaulu. Opiskelijoiden puhevuoron käytti lukiolainen Olli Tarvainen.

Maanpuolustusjuhla päättyi Karjalaisten lauluun, jonka jälkeen juhlaväki sai nauttia Polvijärven kunnan tarjoamat kahvit.

**Teksti Jorma Mikkonen
Pohjois-Karjalan Prikaatin
Killan puheenjohtaja**

■ Etualalla olevassa pöydässä istuvat partiopukuiset seppelepartion airueet Marja Voutilainen (oik) ja Mikko Jaskari (vas).

38 toimintavuotta takanapäin

Killan kevätkokous pidettiin huhtikuun 22 päivänä kiltahuone Poterolla. Kokouksessa hyväksyttiin killan tiliasiat sekä tarkasteltiin toimintavuotta 1996. Kokouksen alussa killan puheenjohtaja Jorma Mikkonen kertoi lyhyesti menneen vuoden yleisistä päämääristä ja niiden toteutumisesta. Tärkeimpinä pääkohteina hän piti edelleenkin Pohjois-Karjalan Prikaatia ja sen varusmiehiä. Eri muotoisten tukemisten sekä kilta- ja reserviyskikötoimintainfojen avulla on pyritty vahvistamaan varusmies-

tietoisuutta killan halusta toimia oman joukko-osastonsa hyväksi. Yhteistyö prikaatin, sotilaskotien ja varusmiestoimikunnan kanssa on ollut hyvää ja toimivaa. Myös yhteydet muihin maanpuolustusjärjestöihin ovat olleet kunnossa. Erityisen myönteisenä asioina hän mainitsi nuorten RYT-yhdysenkilöiden innostuneen otteen asioiden hoitamisessa ja jo useita vuosia vireillä olleen Kuopion alaosaston perustamisen. Kiltatoiminnan yhtenä merkittävimmistä saavutuksista Mikkonen mainitsi prikaatiin saatujen uusittujen perinnetilojen valmistumista viime syksynä kasarmi 3:een.

■ Kevätkokouksen jälkeen Erkki Lehtinen esitelmöi aiheesta "Vapaaehtoinen koulutus Pohjois-Karjalassa".

Teksti Heikki Rosenius
tstoupseeri/koultsto/PKArPrE
Kuva Risto Savolainen

 SHARP Center
Bonus Systems

Puh. (013) 226 262, fax 127 117 • Pamilonkatu 36, 80130 Joensuu

MAAKUNNAN RAKENTAJA VUODESTA 1984

Rakennustoimisto
EERO REIJONEN Oy

PL 1, 83100 LIPERI, puh. (013) 651 905

Taasha myö tavattii - Lappeenrannassa

Pääkillan hallituksen ja alaosastolaisten vuosittainen tapaaminen toteutettiin tänä vuonna 31.5.-1.6. Järjestämisvastuussa olivat tällä kertaa lappeenrantalaiset, jotka suoriutuivatkin tehtävästä varsin mallikkaasti.

Vieraat isäntineen koontuivat ensimmäisen retkipäivän aamuna Rakuunamäelle, jossa Keskussotilaskodissa suoritettua "tankkauksen" jälkeen tutustuttiin tarkemmin tähän Rakuunamäkeen, sen historiaan, rakennuksiin ja muistomerkkeihin. Esittelijänä toimi kapteeni Tapio Saarelainen, jonka johdolla tehtiin myös kiertomatka Maanpuolustusopistolle.

Seuraavana tutustumiskohteena oli Lappeenrannan korkeakoulu ja siellä korkeakoulun työasema. Asiantuntijaoppaana toimi professori Tapani Moisio, joka kertoi meille maallikoille jännittäviä asioita Laser-säteestä ja sen monimuotoisesta käytöstä eri tarkoituksiin.

Ensimmäisen päivän ohjelmaan kuului vielä vierailu vanhalle upseerikerholle. Siellä saattoi melkein kuulla historian lehtien havinaa. Majuri evp Ari Koponen toimi juohevana ja asioista hyvin perillä olevana esitelmöitsijänä. Hän esitteli meille kerhoa, sen harvinaista esineistöä ja upeita tauluja teeman ollessa pitkälti rakuunaperinteessä.

Loppuilta sujui leppoisasti iltapalan ja seurustelun

■ JR 9 veteraani, myös meidän kiltamme pitkäaikainen jäsen Lauri Mieloselle ojennettiin upseerikerholla MPKL:n myöntämä hopeinen kiltaristi. Jorma Mikkonen lukee kunniakirjan tekstiä, mitalin kiinnittämistä odottavat Lauri Mielonen (vas) ja Veikko Tiittanen

merkeissä sinisen Saimaan välkkyessä alhaalla ja ilman ollessa kuin morsian.

Sunnuntaiaamuna siirryimme Saimaan kanavalle Mälkiän sulun tuntumaan. Mielenkiintoista kanavamuseota esitteli insinööri Paavo Piironen (Utran poikia muuten). Kerronta alkoi vanhan kanavan rakentamisesta ja käytöstä ja jatkui uuden kanavan esittelystä ja toiminnasta. Sululla saatiin vielä seurata, kun huvialus sulun kautta siirtyi 12 metriä korkeammalle vesitasolle.

Kanavalta siirryttiin ortodoksiselle seurakuntatalolle, jossa vieraanvarainen isäntäparimme Irma ja Veikko Tiittanen tarjosivat makoisan lounaan. Sen yhteydessä vietettiin vähän förskottia ottaen Veikon lähestyvää merkkipäivää. Tulevalle päivän sankarille ojennettiin kiitoksena hänen kiltamme hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä killan

standardi. Irma-rouva kukitettiin.

Vielä ennen kotiinlähtöä saatiin tutustua Salpa-linjaan ja sen rakentamiseen sekä dia-esityksin että bunkkereilla ja Rutolan majoitusluolassa käyden. Myös tätä osaa vierailusta veti asiantuntija, Salpamajan isäntä Pentti Saikko.

Todella upeasti toteutettu kiltaretki päättyi reserviläisten

ns. Salpa-majalle, jossa nautittiin lähtökahvit.

Sydämelliset kiitokset ystävällisestä vieraanvaraisuudesta Irmalle, Veikolle, Satu-Marjalle, Sampolle ja Aleksanterille. Vuoden kuluttua tavannemme Kuopiossa.

Teksti ja kuvat

Jorma Mikkonen

Pohjois-Karjalan Prikaatin
Killan puheenjohtaja

■ Tässä vielä olemme maanpinnalla. Taustalla olevan kallion sisässä on seuraava tutustumiskohde, Rutolan majoitusluola.

Helsingin paikallisosaston toimintaa w 1996-1997

Mennyt vuosi 1996 noudatteli osastomme toiminnassa perinteisiä linjoja. Kiltatoiminnan alueellinen organisaatio on kokemassa laajoja uudistuksia pääkaupunkiseudulla. Valtionhallinnossa yhdistetään, meillä jakaudutaan useampiin osiin.

Uudenmaan Kiltapiiri on toiminut tähän asti koko Uudenmaan läänin alueella, mutta nyt on katsottu taroituksenmukaiseksi erottaa pääkaupunkiseutu omaksi kiltapiiriikseen. Nyt ja vastedes osastomme kuuluu Helsingin Kiltapiiriin.

Viime vuoden varrelta

Vuoden päätapahtumana oli omien kevät- ja syystapaamisemme ohella tietysti pääkiltamme hallituksen, valtuuskunnan ja Lappeenrannan paikallisosaston vierailu Helsinki - Riihimäki - akselilla. Esitämme kiitoksemme vieraillemme iloisesta mielestä ja hyvästä käytöksestä. Olemme myös kiittollisia siitä, että isäntinäimme toimineet Suomenlinnan Rannikkorykmentti, EKOKEM Oy ja Viestirykmentti olivat luo- neet vierailulle mielenkiintoiset puitteet.

Oma kevätkokouksemme pidettiin NOKIA Telecommunications'in tiloissa huhtikuussa. Tilaisuudessa luovutettiin

■ Kiltaveli, DI Seppo Eronen (oik) vastaanotti Kiltaristin 25.04.96 Helsingissä. Onnittelijana paikallisosaston puheenjohtaja Osmo Eskola.

kiltaveli Seppo Eroselle Hopeinen Kiltaristi kiitoksena mallikkaasta toiminnasta maanpuolustuksen ja kiltatoiminnan saralla, viime vuosina oman paikallisosastomme johtoryhmässä.

Syvärin ylitysjuhla on ollut perinteinen JR 9 KILTA ry:n syystapahtuma. Tänä syksynä tilaisuudet olivat Suomenlinnassa, Merisotakoulun tiloissa. Lokakuun 4. päivän eri tapahtumat sekä runsas ryhdikkäitten veteraanien joukko teki tapaamisesta juhlan. Osastollamme oli kunnia olla juhlassa mukana.

Syyskokouksen pidimme 28.10.96 Tikkurilassa Kes-

kusrikospoliisin uusissa tiloissa. Esityksissään jälkiosaston johtaja Esa Haaponiemi keskittyi

- organisaatioon,
- rikosteknisen laboratorion toimintaan ja
- tunnistamiskysymyksiin.

ESTONIA-merionnettomuuden jälkihoitoon liittyvä esitys ja kuvallinen aineisto vakavoitivat jokaisen kuulijan ja katsojan. Vierailumme lopuksi saimme tutustua uusittuun rikosmuseoon, joka oli kokenut täydellisen muodonmuutoksen - hyvinkin edukseen.

Syyskokous valitsi vanhan johtoryhmän uudelleen tulevaksi toimintakaudeksi (Osmo

Eskola, Seppo Eronen, Ilkka Jäppinen).

Uusi vuosi - uudet aiheet

Vuosi 1997 alkoi osallistumisella Turvallisuuspolitiikan seminaariin 25. tammikuuta Kadettikoululla. Seminaari Maanpuolustuskieltojen Liiton järjestämänä sisälsi jälleen kerran reaaliaikaista turvallisuus- ja maanpuolustustietoa. Ulkomaiset asiantuntijat takaavat sen, että luentosali täyttyi ääriään myöten asiasta kiinnostuneista.

Itäisen Maanpuolustusalueen pääsotaharjoitukseen oli Helsingin paikallisosastolla

■ "Epäkäytännöllinen tuo aseteline" - miettii itsekin keksijämies Topi Immonen KRP:n koeampumaradalla.

mahdollisuus tutustua 18-19.02.1997 Kiihtelysvaarassa ja Joensuun itäpuolella.

Paukkupakkasen saattelmana matkasimme miellyttävästi Karjalan pikatietä Kontiorantaan, jossa aluksi tutustimme prikaatin perinnehuo-

neeseen uusituissa tiloissa. Sauna ja uintikin sopivat ohjelmaan.

Varsinainen tutustumispäivä 19.02. alkoi aamuvarhain Kiihtelysvaarassa pidetyllä yleisesittelyllä. Iltapäivän ohjelma oli vapaavalintaiseen

kohteeseen tutustuminen. Maastovaihe antoi vahvan kuvan Savo-Karjalan nuorten miesten taistelutaidoista ja kyvyistä selviytyä vaikeissa sää- ja masto-oloissa toimintakuntoisina. Savun tuoksu palautti seuraajat mukavasti

muistelemaan omia sotaväkaikvoja, jaa - vuosikymmenet sitten!

Varusteet ja työvälineet uusiutuvat, miehet ja maasto säilyy!

Teksti ja kuvat
Osmo Eskola

■ Helsingin osaston väki kuulemassa Valkea -97 harjoituksen esittelyä Kiihtelysvaarassa. Edessä istuvat mm. Kalevi Usva, Antti Kosonen ja Reijo Raitasaari.

POHJOLA-YHTIÖT

POHJOLA SUOMI-SALAMA EUROOPPALAINEN
ILMARINEN

Siltakatu 20, 80100 Joensuu, puh. 013 558 535

**SKY-KOSMETOLOGI
ANNELI PITKÄNEN**

Torikatu 28 B p. 226 724

Timberjack

**Kellontarkkaa kuljetuspalvelua
Suomen suurimmalta.**

Varmuus aikataulusta on rahan-arvoinen tieto. Se tekee kuljetustoiminnasta kilpailukeinon ja logistiikasta valttikortin. Juuri siksi niin monet valitsevat kuljetus-kumppanikseen Transpointin.

Transpoint ei ainoastaan vie tavaroitasi perille, se tekee sen myös tarkalleen sovitulla tavalla. Sinne, mihin haluat. Silloin kun haluat. Jos aikataulu muuttuu, se korkeintaan aikaistuu.

Transpoint

Kuljetusten myynti
puh. 973 - 1762008
Nmt 949 279841
Fax. 973 - 1762407

Kuljetustilaukset
puh. 973 - 1762002
Fax 973 - 1762407

**SAVO-KARJALAN
LINJA OY**

*Halki
korprien,
pyryssä ja
pakkasessa,
-sinivalkeisin
värein.*

Soita
Kari-Pekka Hietala
Jari Hietala
Juha Tukiainen
Puh: 122 324

Kentälle jääneiden sankarivainajien etsintätyö jatkuu

Talvisodan Kollaa sai muistomerkkin

Viime sodissa kentälle jääneiden sankarivainajien etsintätyö ja siirrot kotimaahan jatkuvat nyt seitsemättä vuotta. Etsintöjä ei Neuvostoliiton alueella voitu suorittaa sotien jälkeen vuosikymmeniin. Eräitä tietoja sotavankeudessa menehtyneistä on saatu Neuvostoliitosta Suomen Punaisen Ristin kautta.

Suomi ja Venäjä solmivat vuonna 1992 presidentti Jeltsinin valtiovierailun aikana valtiosopimuksen yhteistyöstä Toisen maailmansodan seurauksena kaatuneiden muiston vaalimisesta. Suomen osalta työtä johtaa Opetusministeriö.

Kaikkia kaatuneita ei saatu mukaan

Viime sodissa menehtyi yhteensä noin 93 000 suomalaista sotilasta. Suomalaiset saattoivat sankarivainajat näiden omien seurakuntien haudausmaihin aina, kun se suinkin oli mahdollista. Taistelutilanteissa jäi kentälle kuitenkin haavoittuneina, kaatuneina, tuhoutuneina, hukkuneina tai kadonneina noin 11 000 sotilasta. Kesän 1944 ratkaisuissa torjuntataisteluissa kentälle jäi tai katosi noin 5 000 sotilasta. Tarkkaa määrää ei voida koskaan saada selville.

■ Kollaan kenttähaudausmaan muistomerkin paljastus Kollaalla 13.08.1996. Kunniaavartiossa tarkastaja Markku Kiikka Kirkkohallituksesta ja vapaaehtoisten etsijöiden edustaja kiltaveli Osmo Eskola.

Jatkosodan aikana löydettiin noin 2 000 kentälle jäänyttä Talvisodan sankarivainajaa, joista puolet jäi tunnistamatta. Heidät jouduttiin haudamaan tunnistamattomina kenttähaudausmaihin. Nämä sijaitsevat luovutetulla alueella samoin, kuin muutamat taistelujen yhteydessä syntyneet joukkohaudat. Nykyisen rajan taakse jääneitä sotilashautoja ei uusi vallanpitäjä kunnioittanut eikä ylläpitänyt, vaan vuosikymmenien saatossa ne käytännöllisesti katsoen katosivat.

Kollaan kenttähauda löydettiin

Tiiviin arkistotyön, valokuvien ja haastattelujen perusteella päätettiin keskittyä Kollaanmäen tarkempaan tutkimiseen. Etsintää vaikeutti runsas aluskasvillisuus ja tiheä pienpuusto. Toisella etsintämatkallaan suomalainen vapaaehtoisten etsijöiden ryhmä paikansi lähes tasaiseksi maatuoneen neliön muotoisen kaivannon. Säännöllisissä riveissä olevat hautavajoamat sekä koekaivaus vahvistivat hauda-alueen oikeaksi.

Vuoden 1996 keväällä voitiin aloittaa kenttähaudausmaan kunnostustyöt maisema-arkkitehti Leena Iisakkilan laatiman suunnitelman mukaisesti. Vapaaehtoisvoimin puustoa ja aluskasvillisuutta harvennettiin, raivattiin tieura päätieltä ylös mäelle ja tehtiin ojarumpu. Lopuksi kaivettiin valmiiksi muistomerkkiä varten pohja-alue. Kuvanveistäjä Heikki Häivöajalta oli tilattu muistomerkki paikalle kesällä pystytettäväksi.

Kollaan kenttähaudausmaan muistomerkin vihkimisjuhlat pidettiin 13.08.1996. Tilaisuudessa olivat edustettuina Suomen valtioneuvosto, Puolustusministeriö, Puolustusvoimat, Kaatuneiden Omaisten Liitto, veteraanijärjestöt sekä vapaaehtoiset etsintätyössä mukanaolevat. Myös paikallinen Suojärven aluehallinto ja sotilasviranomaiset olivat lähetäneet edustajansa paikalle.

Muistomerkki on teräksessä valmistettu, mustaksi maalattu, noin neljä metriä korkea pylväs, joka kuvaa taistelussa hillelle palaneen puun runkoa. Paikalta saattaa tänäkin päivänä vielä löytää hiiltyneitä kantoja ja puunrunkoja.

Kuin sattumalta, muistomerkin poikkileikkauskuvio muistuttaa Kontiorannassa olevaa Kollaan Vasamaa! Käykää katsomassa.

KOLLAAN KENTTÄHAUTAUSMAA

SODASSA 1939-1940
KAATUNEEN TÄSSÄ
LEPÄÄVÄN 104
TUNTEMATTOMAN
SUOMALAISEN SOTILAAN
MUISTOKSI

SUOMEN VALTIO

KILTAPALSTA

Suomenkielisen tekstin yläpuolella on Puolustusvoimien tornileijonatanunnus. Muistomerkin toisella puolella on em kirjoitus venäjäksi.

Mistä Kollaa löytyy?

Kunniakkaat Kollaan taistelupaikat ovat Pitkärannan ja Suojärven välillä, noin 30 km Suojärveltä länteen. Tie Pitkärannasta Suojärvelle on hiekkainen, kuoppainen, mutta kivinen.

Loimolasta noin 10 km eteenpäin, muutama kymmenen metriä ennen tien oikealla puolella mäellä olevaa neuvostoarmeijan muistomerkkiä on kevyt ojarumpu. Siitä alkaa n 200 metrin polku, joka johtaa Kollaan kenttähaudausmaalle. Ajoneuvot voi pysäköidä päätieta noin 300 metrin päässä olevalle aukealle, jonka reunassa on veteraanien aikaisemmin pystyttämä katkennut kivinen muistomerkki.

Edettäessä päätieltä polkua kenttähaudausmaalle vasemmalle puolelle jää kaksi aukikaivettua kumpareta. Näistä joukkohaudoista paikalliset venäläiset etsijät löysivät lähes sata Puna-armeijan kaatunutta vuoden 1996 etsinnöissä. Jäännökset siirrettiin Loimolan venäläisten sankarihautaan.

Etsintätyöt päätökseen tänä vuonna

Alkavana keväänä ja kesän aikana etsintöjä yksittäisten sankarivainajien ja kenttähautojen löytämiseksi jatketaan Karjalan kannaksella ja Karjalan Tasavallassa. Painopiste tulee alkuvaiheessa olemaan Kiestingin - Pirttijärven ja Rukajärvi-Tsirka-Kemijoki alueilla. Käytettävissä olevien tietojen perusteella myös Petsamon, Maaselän ja Viipurinlahden alueilla voidaan etsinnöissä odottaa tuloksia. Yhteistointiminta venäläisten etsintäryhmien kanssa on tuottanut hy-

viä tuloksia Kollaalla, Pitkärannassa, Valkeasaarella ja Viipurin alueilla.

Itsenäisyytemme 80 juhla-vuosi tulee kuitenkin päättämään laajamittaiset etsinnät. Työtä jatketaan arkistotyönä ja löydettyjen sankarivainajien tunnistamisena ja Suomeen kuljettamisena.

Etsintätyön tuloksia

Etsintöjen tuloksena on löydetty kaikkiaan noin 500 kaatunutta maastosta hautaamattomana tai väliaikaisesti haudattuna. Lisäksi on pystytty paikantamaan kymmenkunta kenttähaudaus tai joukkohaudaus, joissa lepää yli 1 000 vainajaa. Lappeenrantaan on haudattu vuosina 1993-95 kaikkiaan 351 tuntematonta sankarivainajaa ja 13 tunnistettua vainajaa on haudattu muualle omaisten toivomuksen mukaisesti.

Syksyllä 1996 siunattiin haudan lepoon Joensuussa sankarihautausmaahan 66 tuntematonta sankarivainajaa.

Viime syksynä kotimaahan saatettujen sankarivainajien joukossa oli myös - vielä silloin tunnistamattomana - Kiteeltä kotoisin olleen korpraali Veikko Halttusen maalliset jäännökset. Tuntolevynumeron ja tapahtumakuvausten perusteella voitiin Oikeuslääketieteen laitoksella ja Opetusministeriössä vakuuttua siitä, että löydetty vainaja on Veikko Halttunen, joka jäi haavoittuneena tai kuolleena 10.06.44 Vaskisavotassa, Valkeasaaren pohjoispuolella taisteluasemaansa vihollisen vyöryessä valtavan tykistöulen saattamana päälle.

Sankarivainajan veljenpoika Esa Halttunen Kiteeltä sai tiedon setänsä löytymisestä tammikuun lopulla. Helmikuun 14 päivänä hän siirsi setänsä Pohjois-Karjalaan odottamaan oman seurakunnan sankarihautaan laskemista. Viimeisellä matkalla sankarivainajaa tulevat saattamaan omaisten lisäksi hänen aseveljensä.

Vapaaehtoistyö mahdollistaa sankarivainajien löytymisen

Opetusministeriö on perehdyttänyt etsintätyöhön noin 50 eri ammattialojen vapaaehtoista. Valtion vuosibudjettiin on varattu pienehkö määräraha, mutta suurelta osalta työtä tehdään omin kustannuksin. Hallitussihteeri Antti Vuorinen on ainoa päätoiminen virkamies projektissa. Apunaan hänellä on ollut kaksi vapaaehtoista, jotka osin kotona työskennellen keräävät etsintäsuunnitelmia ja johtavat maastoetsintöjä. Aktiivisesti etsintään osallistuu 15 - 20 miestä ja naista.

Kannustavana lauseena on ollut erään ulkomaisen kenraalin lausuma: "Toinen maailmansota voidaan katsoa päättyneeksi vasta sitten, kun viimeinenkin sankarivainaja on saatettu kunniallisesti ja arvokkaasti haudan lepoon."

Teksti ja kuvat
Osmo Eskola

■ Oikeuslääkärit työssään, vasemmalla Sari Papinaho Joensuusta.

Erkko Kajander MPKL:n johtoon

Maanpuolustuskiltojen liitto ry piti liittokokouksensa Kouvolassa, entisellä varuskunta-alueella 26.4.1997. Paikalle oli tullut lähes puolet liittoon kuuluvista killoista eli 51 kilttaa, joilla oli yhteensä 85 ääntä. Noita ääniä sitten tarvittiinkin, sillä erittäin mielenkiintoiseksi muodostuneessa kokouksessa myös todella äänestettiin.

Avaussanoissaan liiton puheenjohtaja Pentti Kivinen totesi muun muassa, että maassamme on maanpuolustustahtoa erittäin korkealla. Kyseenalaiseksi ei ole asetettu sitä, että Suomi jatkossakin tarvitsee omat puolustusvoimat ja yleisen asevelvollisuuden. Kivinen totesi, että puolustusvoimat on erittäin vahvasti avannut pinnan vapaaehtoiselle maanpuolustustyölle.

Maanpuolustuskiltojen liiton toimintaa käsitellessään Kivinen sanoi, että joukko-osastokilta ja kiltta yleensäkin on liiton perusydin. Piiriorganisaatiomme on ollut heikko, nyt on panostettava kiltapiireihin ja niiden toiminnan tehostamiseen. Koska liiton taloudellinen tuki on rajoitettua ja resursseista huutava pula, hän kehotti kiltoja vahvaan omatoimisuuteen. Tässä saatetaan piillä myös kehityksen siemen.

Liittojen välisestä yhteistyöstä Kivinen totesi, että olisi järkevää rakentaa koko valtakunnan kattava keskusorga-

■ Liittokokouksen avasi puheenjohtaja Pentti Kivinen. Hänestä oikealla ovat kokouksen puheenjohtaja Göran Nyman sekä sihteerit Jarmo Merinen ja Henry Kiuru.

nisaatio. Edistystä ei juurikaan ole tapahtunut, mutta MPKL on avoin yhteistyö tiivistämiseen. Liitto haluaa tukea omaa kenttäänsä. Tarvetta yli rajojen ulottuvasta liittymisestä toisiin liittoihin ei pitäisi antaa muodostua.

Kuten arvata saattoi, muodostui liiton uuden puheenjohtajan valinta mielenkiintoiseksi. Vielä tämän vuoden puheenjohtajana toimivan Pentti Kivisen samoin kuin vaalivaliokunnan esitys uudeksi puheenjohtajaksi oli LEL:n johtaja nykyisen ensimmäisen varapuheenjohtajan Erkko Kajanderin. Molempien ehdokkaiden puolesta käytettiin puheenvuoroja, jonka jälkeen jouduttiin äänestämään. Tulos Kajanderin voitoksi oli varsin selvä, sillä hän sai 60 annetusta 85 äänestä.

Kokouksessa tehtiin myös useita henkilövalintoja eri valiokuntiin. Liiton tiedotusvaliokuntaan tuli uusina henkilöinä valituiksi Martti Koski (TK-tiedotuskilta), Reijo Telaranta (Suomenlinnan Rannikkotyökiltta) ja Jukka Vuolio (Sotilasmusiikkikilta).

Vaalivaliokunnan erovuoroisten tilalle tulivat valituiksi Seppo Korhonen ja Raimo Moilanen. Valiokunnassa jatkaa edelleen muun muassa Riitta Broman Pohjois-Karjalan Prikaatin Killasta.

Järjestövaliokunta sai seuraavan kokoonpanon: Kai Ahotupa (Kenttätyökistön Pääkaupunkiseudun Kilta), Outi Silta-niemi (Liittohallituksen edustaja), Kari Turpeinen (Pirkanmaan kiltapiiri/Pirkanmaan Itkilta) ja Sakari Vehviläinen (Pioneeriaselajien liitto).

MPKL:n liittovaltuuston erovuoroisten (10) jäsenten tilalle tulivat valituiksi Timo Elolähde, Jouni Grönroos, Kai Laakso, Matti Kojonen, Viljo Lehtonen, Christer Sundman, Pellervo Pekkola, Kari Turpeinen, Heikki Visti ja Matti Mikkonen.

Vuoden killan arvonimen sai Suomenlinnan Rannikkotyökiltta ja toisen kerran peräkkäin. Kunniamaininnalla palkittiin Hämeen Jääkärikilta ja Viestikiltojen liitto.

Vuoden kiltalehdiksi nimettiin Porin Rykmentin - Porin Prikaatin Killan Porilainen. Kunniamaininnan saivat Pioneeriaselajiliiton lehti Hakku ja Sotilasmusiikkikillan lehti Piipari.

Kiltojen välisen kuntokilpailun 1996 voitti Pirkanmaan Jääkärikilta. Pohjois-Karjalan Prikaatin Kilta oli yhdeksäs.

Vuoden 1996 kiltakuntoilija oli Raimo Setälä (Kenttätykistön Pääkaupunkiseudun kilta) 2351 pisteellä, toisena Aimo Hoikkala Pohjois-Karjalan Prikaatin Killasta 2081 pisteellä ja kymmenes Jorma Mikkonen 1156 pistettä.

Todettakoon vielä, että liiton jäsenmäärä on edelleen runsaat 34 000, joista veteraanijäseniä on 9054 ja naisia 2487.

Liittokokous hyväksyi julkilausuman, jossa toivottiin lakkauttamisuhan alla olevien Pohjan Prikaatin ja Vaasan Rannikopatteriston säilyttämistä. Jos näitä toimenpiteitä on mahdoton välttää, koko Suomen alueella kaikkien suomalaisten yhteinen, ilman sotilasarvoja tai muita jäsenysrajoitteita toimiva MPKL ja sen 34 000 jäsentä asettuvat ruotuun haittavaikutusten pienentämiseksi. Tehtävä on vaativa ja edellyttää laajan vapaaehtoisen maanpuolustuskentän yhteistoimintaa. Liitto odottaa, että vapaaehtoiselle maanpuolustustyölle määrätään kansallinen tehtävä ja toimijoille osoitetaan työssä tarvittavat resurssit.

ERKKO KAJANDER ESITTELYSSÄ

Ikä: 47 vuotta

Perhesuhteet: Naimisissa, yksi tytär

Ammatti: Toimialajohtaja, Dynoresin Oy
(Kemianteollisuuden yritys)

Toiminta mp-järjestöissä:

Rannikkojääkärikilta, hallituksen puheenjohtaja 1986 - 1995

Jalkaväen säätiö, hallituksen jäsen 1986 -

Maanpuolustuskiltojen liitto,

- liittoneuvoston jäsen 1985 - 1988

- hallituksen jäsen 1989

- hallituksen 2. varapuheenjohtaja 1990

- hallituksen 1. varapuheenjohtaja 1991 - 1997

Uudenmaan kiltapiiri, hallituksen jäsen 1988 - 1990

Kustannus Oy Suomen Mies, Suomen Sotilas-lehti,

hallituksen jäsen 1990 -

RUL, Res ja MPKL:n sekä yhteistoimintaelimen YTEL:in jäsen 1991 -

Maanpuolustusyhtiö, hallituksen jäsen 1992

Ilmolan työryhmän jäsen 1991

Vapaaehtoinen mp-koulutus, johtoryhmän puheenjohtaja 1992 - 1993

Mp-järjestöjen koulutusryhmä, puheenjohtaja 1992 - 1993

Maanpuolustuskoulutus ry,

- hallituksen jäsen 1994 -

- hallituksen varapuheenjohtaja 1994

Osallistunut lukuisille eri mp-kursseille

Valtakunnallinen 131. mp-kurssi 1994

Sotilasarvo: Kapteeni

Teksti ja kuvat
Jorma Mikkonen
Pohjois-Karjalan
Prikaatin Killan puheenjohtaja

■ Kokouspaikalla on vielä tässä vaiheessa jäljää. Valmistautumassa ovat kuitenkin jo Riitta Broman ja Eero Hintikka.

Muistelua murheen päivistä

Jatkosodan alussa JR 9 ylitti rajan Pälkjärven pohjoispuolella ja valtasi Jänisjärven Kirkkolahden ajoittain kiivaankin taistelun jälkeen 13.7. Aikaisemmin annetun käskyn mukaan rykmentin oli murrettava vihollisen vastarinta Kontio-Leppälahden kapeikossa ja edettävä nopeasti Jänisjoelle, joka oli Jänisjärven itäpuolitse hyökkäävän VI AK:kin tavoitteena. JR 9 tavoitteeseen Jänisjoelle oli matkaa n.15 kilometriä, mutta ensin oli selvitettävä em. kapeikko, joka oli vahvasti varustettu ja miehitetty.

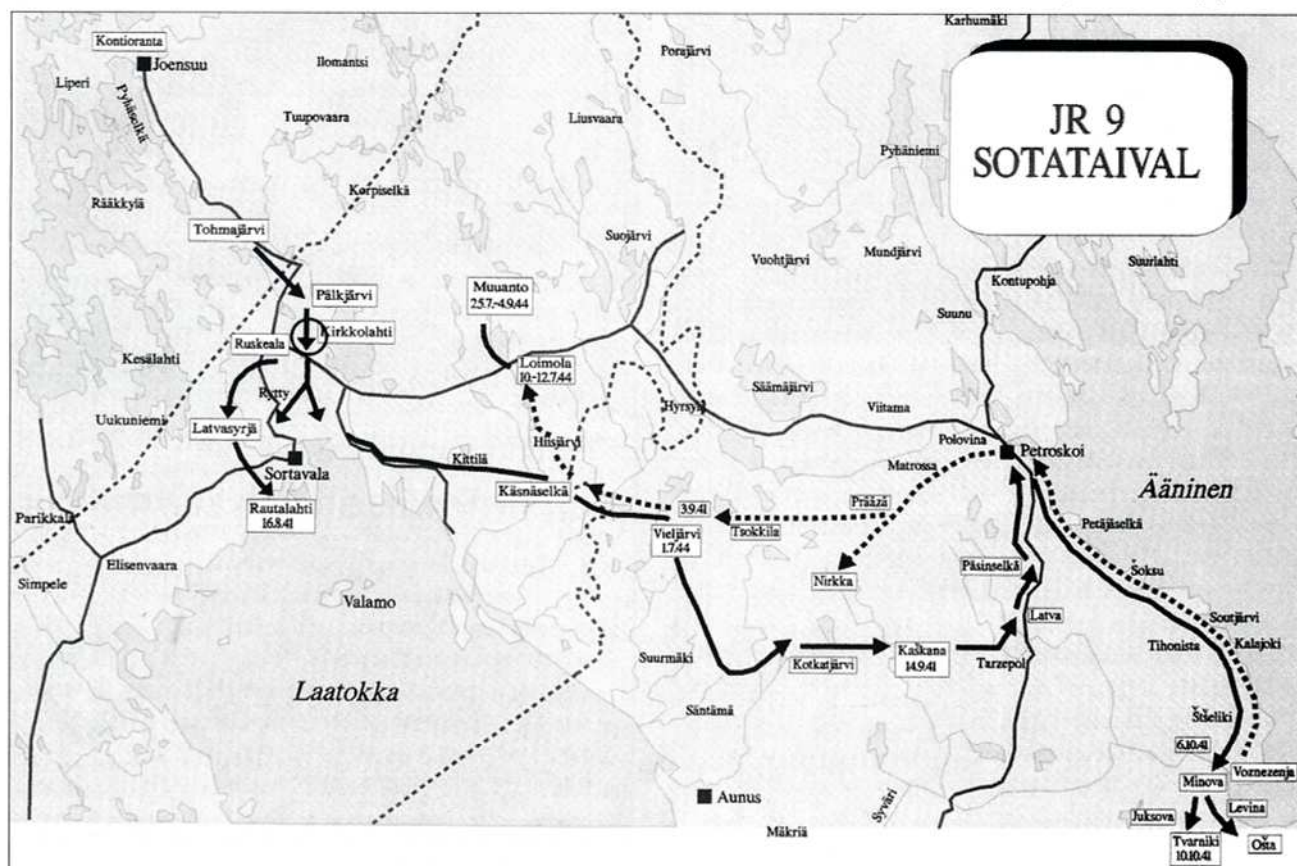
Eteneminen alkoi 15.7. illalla. Taistelu-osasto K:lla, johon JR 9 lisäksi kuuluivat Ke-

vos 15 ja PPK/7 D., oli edessä I P vasemmalla ja II P oikealla. Alkuun eteneminen oli nopeaa, mutta lähestyttäessä laajaa pelto-aukeaa vastarinta koveni. II P joutui pysähtymään rintamasuunnassa, ja vain sen erilliset, oikealta saarrostavat osastot pääsivät välitavoitteisiinsa. Sen sijaan I P jatkoi etenemistä ja kääntyi yöllä oikealle ja samalla pataljoonien välirajan ylitse. Korkeahkolla mäellä sijaitsi Immosen taloryhmä, joka myöhemmin todettiin erittäin vahvasti varustetuksi. Sen edessä sijaitsi n. 300 metrin levyinen aukea, jonka poikki johti Jänisjärven rannasta taloon vievä suora tie. Se vasemmalla puolella kasvoi huo-

nokuntoista heinää ja oikealla puolella hyväkasvuista ruis- ta. Ryhmittyminen tapahtui lähellä aukean laitaa ja liikkeellelähtö heti, kun ryhmittymis oli valmis. Tykistön tai kranaatinheittimistön tulivalmistelua ei suoritettu, ja alussa olivat täysin hiljaista. Vihollisen tulikuri oli ehdoton, ja vasta kun oli edetty taloryhmän läheisyyteen, rävähti yhtäkkiä erittäin kiivas tulitus. Tasaisella pelto-aukealla ei ollut minkäänlaisia suojaa, ja siksi tappiot kasvoivatkin nopeasti suuriksi ja eteneminen pysähtyi.

Siinä olikin nuorella joukkueenjohtaja-vänrikillä miettimistä. Hyökkäyskäsky oli edelleen voimassa, mutta tien vasemmalla puolella oli saunan

kulmalla pesäke, jossa ollut konetuliase esti tehokkaasti etenemisen. Mukanani ruispellossa sattui olemaan alikersantti, korpraali ja sotamies ja kun hyvänä ampujana tunnettu korpraali nitisti heitotolaukauksella pesäkkeeseen olleen vihollisen, pääsimme syöksymällä saunan taakse näkösuojaan. Pesäpalloilijaksi ilmoittautunut sotamies ryömi pesäkkeeseen, mistä hän heitti käsikranaatin kivinave- tan ylisille. Vaikutus oli nopea: Ylisillä olleet heinät syttyivät tuleen, ja vihollinen pakeni paniikin vallassa. Sama toistui lähellä olleeseen asuinrakennukseen nähden, mutta kivijaloissa olleet pesäkkeet säilyivät tulituskykyisinä. Täs-

sä vaiheessa tuli vetäytymiskäskey, jota noudattaen siirryimme aukean taakse metsän suojaan.

Seuraavana päivänä tykistön, kranaatinheittimien ja pystykien tukema hyökkäys johti varsin helposti ensitavoitteen saavuttamiseen. Taistelun kokonaistase oli murheelinen: Alkuvaiheen epäonnistuminen ja raskaat tappiot. Rykmentin menetykset olivat 105 kaatunutta ja kadonnutta ja 197 haavoittunutta eli yhteensä 302 miestä, mikä oli peräti 8,3 % kokonaisvahvuudesta. Kaatuneiden joukossa oli myös I P:n komentaja. Raskaimmat tappiot kärsi 3.K, jossa palvelin, eli 27 kaatunutta ja kadonnutta, mikä merkitsee lähes 26 % kokonaisluvusta. Tukikohta oli erittäin vahva. Saatiinhan hyökkäyksen jatkuessa sotasaaliina mm. 13 konekivääriä ja 6 pikakivääriä. Sen lisäksi vihollinen menetti laaditun selvityksen mukaan 525 kaatunutta ja saimme 54 vankia.

Mitkä syyt sitten aiheuttivat epäonnistumisen? Jälkiviivisauden avulla analyysi olisi suhteellisen helppo, mutta on muistettava, että tapahtumien taustat on aina selvitettävä nimenomaan tapahtumahetkellä tiedossa olleiden tosiasioiden perusteella. JR 9 historiikkiin sekä eräitten omien havaintojeni ja kokemusteni perusteella minulle on muodostunut seuraavanlainen kuva:

- Maasto oli hyökkääjän kannalta vaikea. Tasaisesti nouseva, avoin rinne, josta ei ollut saatavissa minkäänlaista suojaa. Konetuliaseitten pyyhkäisyvaikutukselle olosuhteet olivat ihanteelliset.

- Suoritettu tiedustelu ei ollut antanut oikeaa kuvaa. Tiedossani ei ole, oliko tiedustelu ollut riittävän laajaa vai ei.

- Divisioonan käsky edellytti nopeutta tehtävän suorittamisessa. Tämä saattoi vaikuttaa annettujen käskyjen sisältöön.

- Käskyissä ja puhuttelussa korostettiin toiminnan aloitteellisuutta. Ilmeisesti I P:n komentaja uskoi voivansa laukaista II P:n tilanteen iskemällä sivustasta.

- Käytettävissä oli melkoinen tykistövoima, peräti 7 patteristoa. Sitä ei kuitenkaan käytetty alkuvaiheessa ollenkaan. Eikö sitä katsottu tarvittavan ollenkaan vai vasta sitten, kun vastarinnan kovuus oli todettu (silloin se olisi ollut läheisyyden takia mahdollista) vai oliko vielä jokin muu syy? Tähän kysymykseen ei vastausta ole saatu.

- I P:n komentaja oli taistellut talvisodassa Kollaalla menestyksellisesti. Minun kohdallani sattui niin, että hän oli hyvin lähellä juuri kun olimme lähdössä liikkeelle. Hän löi minua olalle ja sanoi: "Pistooli kouraan ja eteenpäin! Hyökkäätään tuonne tielle, sitten tulevat kuorma-autot ja ajetaan Syvärille". Olen usein ajatellut hänen ajatuksen juoksuaan. Oliko kyseessä vihollisen aliarvioiminen, mikä tosin olisi ollut epäloogista, koska hän tiesi II P:n joutuneen pysähtymään vihollisen voimakkaan vastarinnan takia, vai oliko tarkoituksena rohkaista nuorta vänrikkiä vakavan paikan edessä?

Historiikirjoittaja esittää käsityksensä saamiensa tosipohjaisten tietojen perusteella. Immosen taloryhmän tuhoamisesta JR 9 historiikki kertoo: "Muutamien uhkarohkeiden miesten onnistui sytyttää kyseiset talot tuleen". Totuus on kylläkin se, ettemme silloin sen enempää kuin myöhemminkään kuvitelleet olleemme edes rohkeita saati sitten uhkarohkeita.

Teksti Urpo Kupiainen
JR 9 Kiltta

IVO YHTIÖT

 HARTIKAINEN OY

 TAPIOLA

Huolehdimme kanssasi huomisesta.

Pankki kännykässäsi ensimmäisenä maailmassa.

KULTARAHA Lyhytsanomapalvelumme näyttää ensimmäisenä maailmassa saldosi ja viimeisimmät tilitapahtumat GSM-puhelimeesi reaaliajassa. Sillä voit myös maksaa laskuja ja tarkistaa Visa-tapahtumiesi tosiäikäisen tilan kaikkialla missä GSM kuuluu.

<http://www.osuuspankki.fi>

POHJOIS-KARJALAN
OSUUSPANKIT

Nurmes

Ylä-Karjalan keskus

Nurmes, jota myös koivujen kaupungiksi kutsutaan, on pieni ja idyllinen Ylä-Karjalan talousalueen keskus. Nurmes on tullut ennen kaikkea tunnetuksi Bomba-talosta ja karjalaiskylästä.

Nurmes sijaitsee Pohjois-Karjalan pohjoisosassa Kainuun ja Savon rajamailla. Naapurikuntia ovat Pohjois-Karjalan puolella Lieksa, Juuka ja Valtimo, Kuopion läänissä Rautavaara ja Kainuussa Kuhmo. Asukkaita Nurmeksessä on noin 11 000. Kaupungin asukkaista noin 7 000 asuu keskustajamassa.

Nurmeksen kunta, Pohjois-Karjalan ensimmäinen, perustettiin 1865 ja kauppalaksi 1876. 1960-luvulla Suomea koetellut elinkeinorakenteen muutos ulottui myös Ylä-Karjalaan. Varsinkin Nurmeksen äärialueiden kylien väki väheni merkittävästi. Vaikeassa tilanteessa koottiin voimat ja kauppalaksi ja maalaiskunta yhdistyivät lähes vuosisadan eron jälkeen vuonna 1973. Vuotta myöhemmin Nurmeksessä tuli kaupunki. Kaupungin keskusta on jakautunut kolmeen osaan: kantakaupunkiin (vaha kauppalaksi). Porokylään (maalaiskunnan vanha keskusta) ja itäkaupunkiin. Kantakaupunki on lähinnä hallinnollinen keskus. Se sijaitsee kauniilla harjulla Pielisen

ja Nurmesjärven välissä. Oman leimansa alueelle antaa Puu-Nurmeksen alue kauniine puutaloineen ja idyllisine palosolineen sekä tuhannet koivut, jotka reunustavat katuja ja palosolia.

Porokylä on liikekeskus, jossa sijaitsevat suurimmat kauppaliikkeet. Itäkaupungista puolestaan löytyvät merkittävimmät matkailupalvelut.

Nurmeksen alueen väestöpohja on vaihdellut suurestikin aikojen kuluessa. Pielisen rannat olivat 1000-luvulle jKr. saakka lappalaisten eräalueita. Tästä kertovat lukuisat lappalaisperäiset paikannimet. Karjalaisten kaupankäynti Pohjois-Suomeen syrjäytti lappalaiset ja toi ortodoksisen karjalaisasukituksen Pielisen rannoille.

Nurmes erosi Pielisjärvestä (nykyinen Lieksa) omaksi seurakunnakseen v. 1810. Pielisjoen kanavointi ja rautatien valmistuminen paransivat yhteyksiä ulkomaailmaan. Kansakoulujen perustaminen ja maatalouden voimallinen valistustyö maamies- ja karjanhoitokouluineen tukivat alkanutta kehitystä.

Maatalous säilyi pääelinkeinona metsätöiden tuodessa lisäansiota. Jalostustoiminnasta ovat huolehtineet tämän vuosisadan alussa perustetut saha ja osuusmeijeri.

Keisari Aleksanteri II:n käskyllä perustetun kauppilan tarkoitus oli edistää alueen talouselämää. Uusi yhteisö toi mukanaan keskiluok-

KUMMIKUNTAPALSTA

kaista väestöä, jolla oli mm. koulutuksen suhteen uudenlaiset tarpeet. Nurmeksen kauppalaan perustettiin ensimmäinen maaseutuoppikoulu v. 1898. Vuosikymmenien mittaan kauppala muodos-
tui omaleimainen yhteisö "Herrojen kauppa".

Nykyinen Porokylä, entinen maalaiskunnan keskus, on saanut nimensä v. 1981 tapahtuneen suurpalon mukaan.

Työpaikkoja

Työpaikat jakaantuvat samaan tapaan kuin muissakin pienissä maaseutukaupungeissa. Toimeentulonsa kaupunkilaisista saa palveluammateista sekä maa- ja metsätaloudesta. Työttömyysaste Nurmeksessa on noussut viime vuoden loppupuolella.

Kaupungin suurin työnantaja on kaupunki itse. Muita suuria työnantajia ovat Sasta Oy, joka valmistaa ulkoiluvaatteita, Enso-Gutzeit Oy:n Nurmeksen Saha sekä Karelment Oy:n talotehdas.

Myös matkailuala on suuri työnantaja, kun katsomme matkailukaupunkialueella toimivia yrityksiä. Pienellä alueella on useita matkailualan ympärivuotisia paikkoja eri yrityksissä (Bomba, Sotka ja Hyvärilä).

Koulutus

Nurmeksessa toimii peruskoulun lisäksi lukio, ammattikoulu, kauppaoppilaitos, evankelinen kansanopisto. Muut koulutuspalvelut haetaan Lieksasta, Joensuusta, Kajaanista ja Kuopiosta sekä kauempaakin.

Vapaa-aika

Urheilu-, kuntoilu- ja ulkoilu-mahdollisuudet ovat Nurmeksessa hyvät. Murtomaahiihtoa varten on hyviä kuntohiihtolaitteita eri puolilla kaupunkia.

Latuverkosta toki löytyy pitkänmatkan hiihtäjille alueella Bomba-Jurttivaara sekä Saramon alueella.

UKK-latuverkosto kulkee Nurmeksen kautta ja on avoimena lähinnä UKK-hiihtovaellusten aikana. Jurttivaaran las-kettelukeskus palvelee lasketelun harrastajia. Keskus sijaitsee Nurmeksessa Lieksan suuntaan noin 15 kilometriä. Jurttivaaralla löytyy rinteitä moneen makuun - aloittelijalle ja kokeneemmallekin laskettelijalle.

Sotka-Bomban kylpylä sijaitsee Pielisen rannalla Bomban kupeessa. Sotkassa voit

seuraten Pielisen rantaviivaa.

Pielinen kokonaisuudessaan tarjoaa mahdollisuudet veneilijöille, purjehtijoille ja kalastajille. Mikäli oma "paatti" ei ole käytettävissä, voit Pielisen pintaa ihailla osallistumalla Nurmeksen-Marinan höyrylaivaristeilylle Nurmeksessa. Nurmeksen-Marinan autolautta puolestaan liikennöi välillä Lieksa-Koli ja m/s Vinkeri II välillä Joensuu-Koli. Retkeilyyn ja kalastukseen suuntautuneille Peurajärven retkeilykalastusalue palveluineen on oivallinen kohde.

Saramon kylältä löytyy myös palveluita retkeilijöille,

Ajatus Bomban uudelleen rakentamisesta esitettiin julkisuudessa vuonna 1960. Hankkeen alkuunpanijana oli Suojärveläisen kulttuurin ja perinteen vaalimiseksi perustettu Suojärven Pitäjaseura. Asiaa ajanut toimikunta sai ajatusta tukemaan myös Karjalan Liiton ja Nurmeksen kaupungin. Bomba-talo ja karjalaiskylä valmistuivat Nurmeksen Ritoniemeeseen kesällä 1978.

Karjalaiskylään kuuluvat Bomba-talo, joka toimii ravintolana, hotellihuoneita pää-talon ympärillä olevissa hirsitaloissa, kokous- ja näyttelytalo

nauttia kesän lämmöstä ympäri vuoden. Kylpylässä on monipuolinen allasosasto, ulkoallas sekä talviaikana avanto. Uinnin lomassa voit nauttia tavallisten saunojen lämmöstä tai käydä yrttisaunassa nauttimassa "höyryistä".

Lisäksi Sotkassa on kuntosalia, kosmetologi ja fysikaalisia hoitoja sekä solarium.

Kaupungista löytyvät koulujen yhteydessä urheilukentät, tenniskenttiä on Koulukadulla, Mikonniemellä ja Hyvärilän nuorisokeskuksessa. Pielis-Golfin upea golfkenttä on Hyvärilässä. Kenttä sijaitsee Nuorisokeskuksen ympärillä

kalastajille ja melojille. Välillä voi käydä maistelemassa maukasta kotiruokaa Saramon kalastajatalolla.

Bomba - Karjalainen talo

Bomban Karjalainen talo pihapiireineen Pielisen rannalla on yksi Nurmeksen tunnetuimmista ja merkittävimmistä kohteista.

Suojärvellä Kuikkaniemen kylässä sijainnut komea Bombanin karjalaistalo on ollut nykyisen Bomban esikuva. Alkuperäinen talo purettiin vuonna 1934.

Kalevan Hovi, rantasauna, tsa-souna ja kesäteatteri. Sano-taan, että karjalaisen suu tuntee ruoan. Karjalassa syötiin hyvin, jos varat sallivat ja vaikkeivat aina sallineetkaan. Eri-tisesti juhlapäivinä oli runsas ruokapöytä talon kunnia. Sil-loin olivat niin naapurit kuin vieraatkin tervetulleita maiste-lemaan herkkuja.

Tätä vieraanvaraisuutta ylläpidetään myös tämän päivän Bomballa. Piirakat, vatruskat, sultsinat, möllöt ja potit kuuluvat olennaisena osana Bomban noutopöytään.

Pohjois-Karjalan Prikaatiin luotetaan

Tästä saatiin taas kerran hyvä esimerkki, kun talven sotilas-SM-kilpailujen järjestäjälle Keski-Suomen Rykmentille tuli ongelmia lumitilanteen takia. Seurauksena tästä oli se, että syntyi puhelin-yhteys kolmiolle Keski-Suomen Rykmentti - Pohjois-Karjalan Prikaati - Pääesikunta ja uutena kilpailupaikkana oli jälleen kerran Kontiolahden ampumahiih-tokeskuksen mainio latuverkosto.

■ Sotilas-SM-kilpailujen hopeajoukkueessa hiihtivät jääkäri Tero Tuononen (vas), alikersantti Sami Hämäläinen ja ankkurina jääkäri Tero Kosunen.

Tätä ennen olivat hiihtäjät jo kilpailleet Keuruulla Keski-Suomen Rykmentin järjestämissä Itäisen Maanpuolustusalueen hiihtomestaruuskilpailuissa 4.-6.2.1997. Kilpailujen parasta antia olivat prikaatin osalta luutnantti Jukka Päivisen voitto ampumahiihdon 10 km:n matkalla sarjassa 35-vuotiaat ja varusmiesten maastohiihtoviestin 3x10 km mestaruus. Varusmiesten joukkueessa hiihtivät alikersantti Sami Hämäläinen, jääkärit Tero Tuononen ja Antti Rinkinen. Eroa toiseksi tulleen Karjalan Prikaatin joukkueeseen oli yllättävänkin paljon (3.26 min). Viestin jälkeen oli hyvä ruveta jo hieman spekuloidaan menestystä tulevaisuudessa SM-kilpailuissa. Pitopaikan muutoshan ei vielä ollut tiedossa tässä vaiheessa.

Hyviä suorituksia olivat myöskin majuri Risto Vairisen

toinen sija 40-vuotiaiden maastohiihdossa ja varusmiesten 2,3 ja 4.sija maastohiihdon varusmiessarjassa. Järjestys oli em. sarjassa alikersantti Sami Hämäläinen, jääkäri Antti Rinkinen ja jääkäri Jari Savolainen.

Ampumahiihtopuolella prikaatin osalta oli jääkäri Tero Kosunen poissaolo valitettavaa, mieshän oli kilpailemasa miesten MM-kisajoukkueen mukana.

Yleismestaruustaulukossa Pohjois-Karjalan Prikaati sijoitui Karjalan Prikaatin jälkeen toiseksi häviten seitsemäntoista pistettä.

Seuraava kilpailullinen ponnistus oli poikkeuksellisesti ennen hiihdon sotilas-SM-kilpailuja järjestetty Oltermannin hiihto. Tämän nyt viidennenkymmenennentoisen (52.) kerran järjestetyn hiihdon pitopäivät olivat 4.-6.3.1997 ja kilpailuun osallis-

tuvien joukkueiden latu- ja juoksu-urat risteilivät Kuopion eteläpuolisella alueella. Alueena oli Kuopio-Suonenjoki-Jäppilä-Huutokoski. Liekö kilpailun pitoalueella puhuttu savonkieli sotkenut karjalaispoikien pään sillä seurauksella, että prikaati jätettiin tylysti toiseksi viimeiseksi sijalle 7. Totuuden nimessä on kuitenkin todettava tämänvuotisen kilpailun olleen tasainen, koska esim. Pohjois-Karjalan Prikaati hävisi neljänneksi tulleele Karjalan Prikaatille n. 14 minuuttia mikä ei ole paljon kun ottaa huomioon kilpailun olevan yli 100 kilometrin pituisen. Kilpailun muuten voitti Savon Prikaati.

B-sarjassa kilpaillut Pohjois-Karjalan reserviläispiirin joukkue sijoittui kolmanneksi. Joukkueesta on mukava havaita, että sen jäseniksi on haikunut Pohjois-Karjalan Prikaatiakin edustaneita hiihtä-

jiä. Tämänvuotisessa kilpailujoukkueessa oli mukana mm. prikaatin mestyksenäkössä varusmiesjoukkueessa vuonna 1996 hiihtänyt jääkäri Jonni Ratilainen.

Rankan Oltermannin jälkeen olikin jo aika ruveta kamppailemaan sotilaiden-SM-mitaleista. Kilpailujen pito paikaksi oli vaihtunut jo edellämäinillä tavalla Kontioranta ja kilpailujen ajaksi 10.-13.3.1997. Prikaatin osalta odotukset kohdistuivat erikoisesti varusmiesten hiihtolajeihin, olihan vuodelta 1996 puolestattavana mm. varusmiesten viestihiihdon mestaruus.

Kilpailut pyörähtivätkin hyvin käyntiin, kun varusmiesten ampumahiihdossa jääkäri Tero Kosunen otti toisen sijan - vaikka kultaakin odoteltiin.... Teron ammunta ei sujunut odotetusti ja kun tuloksena oli viisi sakkoo pääsi Urheilukoulun upseerioppilas Joni Tiho-

URHEILU JA TEKNIikka

nen kuitaamaan mestaruuden. Myös luutnantti Jukka Päivinen suoritui hyvin ampumahiihtokeskuksen vaativilla urilla hiihtäen ja ampuen 35-vuotiaiden sarjassa kolmanneksi. Jukka muuten osallistui nyt ensimmäisen kerran kyseiseen sarjaan, niin se vain aika kuluu.

Toisen kilpailupäivän odotetuim laji oli varmasti varusmiesten maastohiihdon 15 kilometrin kilpailu, jossa ennakoasetelma oli, että Urheilukoulu oli liikkeellä erittäin vahvalla joukkueella. Ennakoasetelma piti ja Urheilukouluun menivätkin kilpailun kaksi sijaa upseerioppilas Juhani Vallin ja alikersantti Jani Peltoisen toimesta. Kilpailun loputtua todettiin prikaatin hiihtäjistä jääkäri Tero Kosunen ja alikersantti Sami Hämäläisen olevan 5.s ja 8.s. Tämä antoi odottaa Pohjois-Karjalan Prikaatin olevan mitalikamppailussa seuraavan kilpailupäivän varusmiesten 3x10 kilometrin viestissä.

Kolmannen kilpailupäivän aamuna olikin latu-urien varteen kertynyt melkoinen joukko kannustajia ja kilpailun seuraajia, varsinkin ns. s-mutkan kohta oli mielenkiinnon kohteena, onhan kyseisessä kohdassa hyvä seurata kuinka miehestä otetaan mittaa. Prikaatin avausosuutta vei perinteisellä tyyliillä tyylikkäästi jääkäri Tero Tuononen. Hän selvittikin osuutensa hyvin tuoden joukkueen vaihtoon viidentenä. Toisen osuuden alikersantti Sami Hämäläinen runnoi vapaalla tyyliillä sen verran tehokkaasti, että prikaati oli ankkuriosuudelle lähdeittäessä toisena, Urheilukoulu meni jo tässä vaiheessa omia latujaan. Ankkuriosuudella saattoi jo jääkäri Tero Kosunen hiihdellä rennosti ja varmistaa näin hienon toisen sijan Pohjois-Karjalan Prikaatille.

Kun vielä prikaatin partio hihti joukkueella majuri Risto

Vairinen, luutnantti Petri Tiainen, alikersantti Aki Kinnunen ja jääkäri Jari Savolainen totuttuun tyyliinsä varmasti sijoittuen kahdeksanneksi voitiin hiihdon sotilas-SM-kilpailujen menestykseen olla tyytyväisiä varsinkin kun Pohjois-Karjalan Prikaati oli yleismestaruuspisteissä neljäntenä. Kilpailuihinhan osallistui 46 joukko-osastoa.

Hiihtojen tauottua kävivät puolestaan prikaatin kaukaloilijat pelaamassa Sotilasurheiluliiton mestaruuksista Kouvolassa. Näiden mittavien kilpailujen järjestäjänä olivat Valkealan Varuskunnan Urheilijat ja pelipäivät siten, että varusmiehet pelasivat oman turnauksensa 20.-21.3.1997 ja henkilökuunta 26.-27.3.1997. Varusmiesten osalta ainoaksi mainittavaksi suoritukseksi jäi jääkäri Jarkko Juutilaisen voitto kisojen yhteydessä järjestetyssä laukaisunopeuskilpailussa kovalla tuloksella 137 km/h. Henkilökunnan joukkue puolestaan raivasi tiensä aina pronssiotteluun asti. Alkulohkon peleissä kaatuivat hienosti Turku ja Säkylä. Näiden lisäksi kontiorantalaisten lohossa pelasi edellisvuoden kakkonen Santahamina, Kontioranta - Santahamina peli oli tiukkaa väentöä alusta loppuun ja niinpä pisteet tasattiin 2 -2 tasapelillä. Kontioranta jatkuu lohkonsa kakkosena ja vastaan asetui tuleva mestari Riihimäki. Pelin jälkeen ei ollut jossiteltavaa kumpi oli parempi ja meni loppuotteluun. Pronssiotteluun Kontioranta sai vastansa Mikkelin (jälleen) ja jälleen tuloksena oli tappio luvuin 7 - 3. Turnauksen neljättä sijaa on kuitenkin pidettävä hyvänä, varsinkin kun kilpailujen A - sarja tiukkenee koko ajan ja heittopussijoukkueet katoavat jonnekin B- ja C-sarjan syövereihin.

Teksti ja kuvat:
sotilasmestari Ari Eskelinen
Liikkasvups/koultsto/PKArPrE

POHJOIS-KARJALAN PRIKAATIN MESTARUUSKILPAILUJEN TULOKSIA

10.1.1997 ILMA-ASEMESTARUUSKILPAILUT

Ilmakivääri

Yleinen 40 laukausta			
1. sotilasmestari Ari Eskelinen	PrE		384
2. puhelinasentaja Mikko Puhakka	PrE		376
3. yliluutnantti Veijo Wälkky	KulJK		361

Varusmiehet 20 laukausta

1. alikersantti Tommi Myöhänen	SissiK		162
2. alikersantti Mika Sivonen	SissiK		160
3. alikersantti Marko Kotilainen	SissiK		152

Ilmapistooli

Yleinen 40 laukausta

1. yliluutnantti Veijo Wälkky	KulJK		356
2. yliluutnantti Vesa Happonen	KulJK		334
3. sotilasmestari Tor Kosonen	EK		339

Yksikkömestaruus

1. Sissikomppania
2. 1. Jääkärikomppania
3. Kranaatiheitinkomppania

21.-22.1.1997 MAASTOHIIHTO- JA AMPUMAHIIHTOKILPAILUT

MAASTOHIIHTO

Yleinen

1. luutnantti Petri Tiainen	EK
2. luutnantti Jukka Päivinen	EK
3. kapteeni Risto Vairinen	EK

40-V

1. luutnantti Heikki Rosenius	PrE
-------------------------------	-----

45-V

1. yliluutnantti Veijo Wälkky	KulJK
-------------------------------	-------

Varusmiehet

1. alikersantti Sami Hämäläinen	EK
2. jääkäri Antti Rinkinen	EK
3. jääkäri Tero Tuononen	EK

Yksikkötulokset

1. Esikuntakomppania
2. Kranaatinheitinkomppania
3. Aliupseerikoulu

AMPUMAHIIHTO

Yleinen

1. luutnantti Jukka Päivinen	EK
2. luutnantti Petri Tiainen	EK
3. luutnantti Pertti Kettunen	AuK

40-v

1. luutnantti Heikki Rosenius	PrE
-------------------------------	-----

45-V

1. everstiluutnantti Esa Haapala	KarJPE
----------------------------------	--------

Varusmiehet

1. alikersantti Aki Kinnunen	EK
2. alokas Saku Oravainen	EK
3. jääkäri Jarkko Kuittinen	1.JK

Yksikkötulokset

1. Esikuntakomppania
2. Kranaatinheitinkomppania
3. Aliupseerikoulu

25.3.1997 PARTIOHIIHTO A - SARJA

1. Esikuntakomppania (ltn Jukka Päivinen, upskok Arto Hujanen, jääk Ari-Pekka Lehikoinen, jääk Antti Tukio)
2. Kranaatinheitinkomppania II
3. Kranaatinheitinkomppania I

Yksikkötulokset

1. Kranaatinheitinkomppania
2. Aliupseerikoulu
3. 2. Jääkärikomppania

PARTIOHIIHTO B -SARJA

1. Järjestelytoimisto (maj Rauli Riekkinen, kapt Eero Pakarinen, kapt Kari Paldanius, s-ylk Jari Hiitonen)
2. Koulutustoimisto
3. Kranaatinheitinkomppania III

Kal .22 LR MGV 176 konepistooli

- vaihtoehto sotilashaulikolle?

Lyhyt ja tulivoimainen sotilashaulikko on tehokas työkalu talonvaltaustehtävää suorittavalle viranomaiselle. Haulikkoaseen tehokkuus perustuu haulilataukseen joka toimittaa kymmenkunta ammusta (haulia) maaliin lähes yhdenaikaisesti, pienelle pinta-alalle. Hankaluutena on ollut järjestelmän kokonaispaino. Ampumatarvikkeet ovat painavia, aseiden rakenteesta tulee rekyylistä johtuen varsin kookas ja yleensä sotilashaulikoiden lipasvetoisuus on noin seitsemän patruunaa. Olisiko tämä pienikaliberinen MGV 176 konepistooli ratkaisu tähän pulmaan. Tämä pienoiskiväärin patruunaa ampuva järjestelmä on erittäin kevyt, rekyyli on lähes olematon, tulinopeus on suuri ja lipaan vetoisuus on huomattava.

Aseen amerikkalaiset juuret

Vaikka tämän erikoisen MGV 176 konepistoolin profiili saattaa tuoda mieleen Vasily Degtyarevin suunnitteleman konepistoolin 7.62x25 mm malli 1929 on rakenteellinen konsepti peräisin Yhdysvalloista 60-luvun alusta. Ase-suunnittelijat Richard Casull ja Kerm Eskelsson valmistivat poliisi- ja erikoiskäyttöön tarkoitettua .22 kaliberisen karbiinin prototyyppin vuonna 1960. Pienten teknisten muutosten jälkeen tulivat patentoidut esisarjan mallit myyntiin vuonna

■ MGV 176 konepistoolin taitetun perän olkatuki muodostaa etukahvan.

1965 nimellä ".22 LR Casull M290 Carbine". Tämä itselataavaksi pienoiskivääriksi luonnehdittava ase muistutti hieman Thompsonin konepistoolia, paitsi että aseeseen päälle kiinnittyi lautaslipas jonka vetoisuus oli 290 patruunaa. Markkinointi ei kuitenkaan onnistunut odotetulla tavalla ja aseita valmistettiin vain noin 70 kappaletta. Aseen valmistusoikeudet myytiin American Mining and Development Company -nimiselle yhtiölle 1969.

Vuonna 1972 yhtiö muutti nimensä American International Corporation -nimiseksi ja solmi valmistussopimuksen Itävaltalaisen Voere-asetehtaan kanssa.

Ase koki muutamia rakenteellisia muutoksia. Profiili pysyi kutakuinkin samana mutta laukaisukoneistoon lisättiin vaihdin joka mahdollisti myös sarjatulen ampumisen. Lautaslippaan rakennetta muutettiin hieman ja vetoisuudeksi jäi 177 patruunaa.

Amerikkalainen markkinointiyhtiö, jota johti Charles Goff Sr., pyrki tuomaan Itävallassa valmistettua tuotettaan; kal .22 LR American 180 M-2

konepistoolia voimakkaasti julki sotilas- ja poliisimarkkinoilla erikoissovelluksia varten. Mellankantorjunta, talonvaltaus ja muu lähitaistelu olivat markkinoinnin avainsanat.

Ase oli konstruoitu teräs- ja alumiinirakenteista. Olkatuki, pistoolikahva ja kädensuojus olivat puisia. Lautaslippas oli valmistettu teräslevypuristeista. Ase oli helposti purettavissa kolmeen osaan; olkatuki, runko ja piippu. Koneistetut ja tarkkuusvaletut osat olivat korkeatasoisesti valmistettu. Perusmallista oli useita lyhennettyjä, eri varustetasolla olevia muunnoksia. Voere valmisti kaikkiaan noin 5000 kunnos konepistoolin tuotanto lopetettiin Itävallassa.

Tätä erikoista American 180 asemallia on sittemmin 80-luvulla valmistettu ja markkinoitu Yhdysvalloissa lähinnä itselataavana pienoiskiväärinä siviilimarkkinoille.

Olisiko pienillä rakenteellisilla muutoksilla mahdollista herättää viranomaisostajien kiinnostus tähän pienoiskiväärin patruunaa käyttävään konepistooliin uudestaan?

Silloisen Jugoslavian pienikaliberinen muunnos

MGV 176 konepistoolin kehityskaari alkoi Pohjois-Jugoslaviassa 80-luvun lopussa, Slovenian maakunnassa. Slovenia itsenäistyi omaksi valtioksi vuonna 1991. Nyt tarkasteltavana oleva aseyksilö on valmistettu 1989 Gorenje Sovd'in tehtailla Velenjessä. Tämänhetkisestä tuotannosta ei ole täyttä varmuutta. Jugoslavian aikaan markkinointia hoiti valtiollinen toimitus- ja hankintaviranomainen. Tehtaan ulkomaanvientiä pyrki hoitamaan myös Velenjessä sijaitseva ORBIS vientiyhtiö.

Tämä tuntuvasti modernisoitu muunnos American 180 konepistoolista on varmasti saanut vaikutteita Itävallasta, joka on Slovenian pohjoinen naapuri. Epäilemättä asiaan liittyvä tieto-taito on ylittänyt maiden rajan, tavalla taikka toisella. Jugoslavalainen valmistaja haki kuitenkin patenttiviranomaiselta mallisuojaaja tälle MGV 176 muunnokselle.

Tähän asti valmistettujen aseiden määrästä ei ole varmaa tietoa mutta aseiden viimeistelystä ja sarjanumeros-

ta päätellen MGV 176 konepistoolia on tehty useita tuhansia massatuotantomaisest.

Tärkein valmistustekninen muutos verrattuna itävaltalaisja amerikkalaisvalmisteisiin on lujitemuovin käyttö konepistoolin ylä- ja alarungon materiaalina. Asekonstruktiona tämä ase sisältää muitakin loppuunajatteltuja ratkaisuja.

Rakenteen oivallukset

Kal. 22 LR MGV 176 (Avtomat MGV-176) konepistoolin toimituskokoonpanoon kuuluu kaksi lipasta, huoltovälineet ja piipun suuhun kiinnitettävä vaimennin. Seuraavaksi tutkimme keskeisiä rakenteita;

Ylärunko

Valmistusmateriaalina on nykyaikainen lujitemuovi. Ylärunko on painevalettu yhtenä kappaleena. Siihen kiinnittyy aseeseen piippu ja alarunko. Ylärunгон päällä on integroitu varustekisko johon takatähtäin on kiinnitetty. Etutähtäin on osana ylärunгон etuosaa joka muodostaa vaipan piipun ympärille. Päällä on myös lippaan kiinnityssalpa. Lukko joka on teräsvalmisteinen kiinteällä iskurilla, liikkuu ylärunгон takaosan sisällä ja viritintappi peitelevyineen sijaitsee vasemmalla puolella.

Tätä massasulkuista konepistoolia viritettäessä lukko jää taka-asentoon pidättimen varaan. Lukko voidaan irrottaa rungosta painamalla palautusjousen kara eteenpäin ja nostamalla karajousineen ulos rungosta, lukon seurattuna. Hylsynpoistoaukko on rungон alapinnassa.

Kun taitto-perä, joka taittuu aseeseen alle, on taitettuna sen olkatuessa oleva nokka lukittuu ylärunгон alapintaan. Olkatuki muodostaa aseelle etukahvan. Ylärunгон vasemmalla puolella edessä ja takana on kiinnityspisteet kantohihnanle.

Alarunko

Tämänkin valmistusmateriaalina on lujitemuovi. Alarunko sisältää koko laukaisukoneiston varmistinlaitteineen. Pistoolikahvan takareunassa on kahvavarmistin ja vasemmalla puolella varmistinvipu. Kun vipu on käännettynä siten että se osoittaa piipun suuntaan ja punainen täplä on näkyvässä voi aseella ampua mikäli kahvavarmistin on painettuna pohjaan. Jos vipu osoittaa alas-taakse-päin ja vihreä täplä on näkyvässä, ase on varmistettu. Asetta ei voi viritellä varmistimen tässä asennossa, eikä sitä voi viritellä ampuma-asennossakaan ellei kahvavarmistin ole puristettuna pohjaan. Taitto-perä kiinnittyy nivelkappaleen avulla alarungon peräosaan jossa on myös lukko jolla perä lukitaan käyttöasentoon. Alarunko irrotetaan ylärunგosta irrottamalla ensin taitto-perän etupään lukitus vetämällä olkatukea taakse-alas, sitten painetaan peräosan alapinnassa oleva jousitettu nasta sisään, samalla työntäen ylärunгон takapäädyn reiästä alarungon lukitusnokka sisäänpäin esimerkiksi luodin kärjellä. Alarungon etupää on sara-noitu ylärunგoon liipasinkaaren yläpuolelta ja irttoa taittamalla peräpää irti ensin.

Laukaisukoneisto

Alarungon sisällä olevat laukaisukoneiston osat ovat vankkarakenteisia, teräksestä koneistettuja osia. Osat ovat akseloitu alarunkoon. Varmistimet lukitsevat pidättimen liikkeen joten vahinkolaukausta ei voi tapahtua edes viritettyä asetta pudotettaessa.

Aseen vaihdin on liipaisu-toiminen; lyhyt puristus piennä kynnystä vastaan tarjoaa kertatulta ja mikäli liipasin painetaan pohjaan "etuvedon" yli ampuu ase sarjatulta. Tulinopeus on n. 20 laukausta sekunnissa ampumatarvikkeesta riippuen.

Piippu

Aseen piippu on pikairrotettavissa huoltoa varten. Jousitettu irrotussalpa on aseeseen ylärunгон alapinnassa ulosheittoukon etupuolella. Aseen monimutkaisimmat koneistukset ovat piipussa koska piipun yläpinnassa on sekä lippaan etupään pidätinkynsi että lippaan keskiosan tukikoroke. Piipun yläpintaan on meistattu aseeseen kaliberi ja sarjanumero. Piipun etupää ylittää lujitemuovisen vaippaosan 20 mm mittaisella sileällä lieriöllä johon voidaan kiinnittää vaimennin. Äänenvaimennin on pituudeltaan 170 mm ja lisää kiinnitettynä piipun mittaa 150 millimetrillä. Kiinnitys on kiristysholkin avulla joka on vaimentimen peräpäädessä, joten piipussa ei tarvitse olla kierkeitä.

Kokonaisuutena voidaan todeta että aseeseen käyttökytkimet ovat loogisesti sijoitettu. Varmistinrakenne on luotettava ja turvallinen. Materiaalin valinnat ovat nykyaikaiset, kestävät ja helposti huollettavissa. Aseen purkaminen käyttöhuoltoon tai osien vaihtoa varten on vaivatonta.

Nerokas lautaslipas

Vakiomalliseen lautaslippaaseen mahtuu 162 patruunaa. Lippaan alarunko ja sisäosat ovat teräsvalmisteisia ja lippaan yläosa on valmistettu läpinäkyvästä lujitemuovista. Lippaan käyttövoiman antaa irrotettava jousimoottori. Jousimoottori, joka kiinnittyy päältä keskelle lautaslippaan ylärunkoa irrotetaan lippaan täytön ajaksi. Se kiinnitetään täytettyyn lippaaseen jonka jälkeen annetaan kolme ja puoli kierrosta esijännitystä. Jousimoottorissa on jarrutusvipu jolla estetään tahaton käyttö.

Patruunat asettuvat lautaslippaaseen kolmeen päällekkäiseen kerrokseen. Päältä tarkasteltuna patruunat ovat kehässä siten että luodin päät osoittavat keskiöön. Jo-

kaiselle päällekkäiselle "patruunapinnalle" on oma lokero josta ne voivat poistua vain suoraan alaspäin. Patruunoiden päällä on jousilevy joka pakottaa kaikki patruunat alaspäin. Lippaan alarungossa on patruunoiden ulostuloaukko ja sen eteen kiinnitetty syötön ohjain. Syötön ohjain estää patruunoita purkautumasta lippaasta paitsi silloin kun aseeseen lukko työntää edellisen patruunan patruunapesteeseen. Syötön yhteydessä jousimoottori pakottaa lippaan ylärunгон kiertymään päältä katsottuna vastakelloon, yhden patruunan verran pakottaen seuraavan patruunan ulostuloaukolle. Lippaan sisällä on patruunan muotoinen työntäin joka pakottaa viimeisen patruunan syötön ohjaimen kun viimeinen laukaus ammutaan. Syötön ohjain toimii myös ulosheittimenä ja hylsy irttoa lukossa olevasta ulosvetimestä suoraan alaspäin.

Täyttöä varten irrotetaan jousimoottori ja käännetään syötön ohjain sivuun. Lipas asetetaan alustalle siten että alarunko ja ulostuloaukko osoittaa ylöspäin. Kääntämällä alarunkoa myötäkelloon yhden pykälän patruunan muotoisesta työntimestä avautuu tila ensimmäiselle patruunalle. Sitten käännetään pykälä lisää ja asetetaan seuraava. Tätä jatketaan kunnes ensimmäiseen kerrokseen on asetettu 53 patruunaa. Käännetään varovasti lisää siten että ensimmäisenä ollut patruunan muotoinen työntäin painuu pykälän alaspäin ja sen päälle voidaan asettaa seuraava patruuna ja taas toistetaan kääntämällä lippaan pohjaa myötäkelloon. Tähän keskimäiseen kerrokseen menee 54 patruunaa. Taas kohdetaan jäykempi pykälä jolla pakotetaan kolmas kerros avautumaan ja taas täytetään 54 patruunaa. Lopuksi käänn-

URHEILU JA TEKNIikka

tään syötönohjain takaisin ulostuloaukon eteen ja asetetaan viimeinen patruuna suoraan ohjaimen. Nyt lippaassa on 162 patruunaa. Lippaan täyttö on helppo ja vaivaton toimenpide koska varsinaisia jousivoimia ei tarvitse voittaa patruunaa asettamalla.

Jousimoottori kiinnitetään paikalleen, ja varmistutaan että lippaan pohjassa olevat pidäntinjouset tarttuvat jousimoottorissa olevaan kahteen lukitusolkaan. Tarkastetaan että jousimoottorin kaksiasentoinen jarrutusvipu on käännettyä kohti keskiötä peittäen "ääretön" -merkin. Vivun toisessa asennossa jolloin vipu on käännettyä kohti ulkokehää, on "O" -merkki. Siinä asennossa jousimoottori ei syötä patruunoita jos aseella yritetään ampua.

Läpinäkyvä lippaan ylärunko kertoo käyttäjälleen reaaliaikaisen jäljelläolevien patruunoiden tilanteen ammunnan aikana.

Lipaskonstruktio on mekaanisesti yksinkertainen ja luotettava. Täyttö on vaivatonta ja turvallista. Rauhallisesti suoritettuna lipas on täytetty kaikkine toimenpiteineen n. 5 minuutissa.

Ampumalla lipas on tyhjenetty kahdeksassa sekunnissa.

Kokeiluja varten valmistettiin yhdistelmälipas johon käytettiin MGV 176 lippaan alarunko ja amerikkalaisen E&L Manufacturing Inc valmistama 275 patruunan American 180 lippaan ylä- ja sisäosat. Näiden kahden erimallisen ase lippaat poikkeavat syötönohjaimen osalta. American 180 aseessa syötön ohjain on kiinnitetty ylärunkoon kun vastaavasti MGV 176 syötönohjain on kiinnitetty suoraan lippaaseen. Ylärungon ja sisäosien poikkeavista sisämateriaaleista johtuen havaittiin miellyttävä painoon liittyvä yllätys. Täytetty MGV 176 lipas painaa 0,7 kg kun ylempänä

kuvailtu täytetty 275 patruunan yhdistelmälipas painaa täsmälleen saman verran! Tässä lippaassa on viisi patruunakerrosta. Tämä suuritilavuuksinen lipas vaatii saman amerikkalaisen valmistajan jousimoottorin, muuten moottoria joutuu virittämään uudelleen ammunnan aikana.

Ampumaradalla

Täytetty lipas kiinnitetään aseeseen päälle siten että pujotetaan lippaan etupään kielekke piipussa olevan kielekkeen alle ja lippaan takapää painetaan lukitussalpa vasten kunnes se lukkiutuu. Mikäli jousimoottorille ei ole annettu esijännitystä se on annettava tässä vaiheessa. Tarkastetaan että lippaan jarruvipu on käyttöasennossa.

Seuraavaksi viritetään ase vasemmalla kädellä viemällä viritintappi täysin taka-asentoon ja palauttamalla se etu-asentoon. Laukaisevan käden on puristettava kahvavarmistimen pohjaan virittämisen aikana. Heti kun laukaiseva käsi irroittaa otteensa pistoolikahvasta on ase varmistettu. Mikäli halutaan voidaan kääntää vasemmalla puolella oleva varmistinvipu osoittamaan taakse-alas jolloin ase on kokonaan varmistettuna.

Taittoperä käännetään käyttöasentoon vetämällä olkatuesta voimakkaasti taakse ja alaspäin jolloin lukitus ylärunkoon irtoaa. Perä taivutetaan osoittamaan taakse jolloin peräosassa oleva taittoperän lukitussalpa pitää sen tukevasti käyttöasennossa. Valitaan oikea tähtäimen asetus kolmiasentoisesta diopteri-takatähtäimestä (asetukset 100, 150 tai 200 metriä, patruunaan ja käyttöön nähden ehkä reippaalla optimismilla varustettuna).

Otetaan hyvä ampumiasento siten että tukeva käsi ottaa kiinni piipun vaipan etupäästä lippaan etupuolelta koska on muistettava että hylsy poistuvat suoraan alaspäin.

Asettamalla varmistinvipu osoittamaan piipunsuuntaisesti ja painamalla liipasinta kevyesti ensimmäistä kynnystä vastaan voidaan ampua kertatulta. Rekyyli on olematon ja suurin ase heilahdus johtuu lippaan jousimoottorista. Laukausääni (vaimentamaton) on pienoskiväärille tyypillinen eikä rasita ampujaa vaikka käyttäisi kuulonsuojaimina ainoastaan korvatulppia. MGV 176 ampuu sarjatulta tulinopeudella 20 laukausta sekun-

nissa painamalla liipasin pohjaan. Purskeen pituutena on helppo pitää n. 6-10 laukausta. Rekyyli ja varsinkin sarjatulen aikainen noste on käytännössä olematon, vaikka ammutaan olkatueltä. Teknisesti olisi mahdollista ampua lyhyeltä etäisyydeltä ampujan valitsemia suuripiirteisiä geometrisiä kuvioita maalitau luun.

Taittoperä taitettuna (olkatuki muodostaa etukahvan) ja vyötärön tasalta ammuttuna rekyyliin puute on suorastaan korostunut.

Varustekiskoon, joka on lohenpyrstö-tyyppinen voidaan kiinnittää optisia tai optronisia tähtäimiä valinnan mukaan. Aseen perusvarustukseen kuuluva takatähtäin voidaan kokonaan irroittaa tarvittaessa.

MGV 176 luotettava toiminta edellyttää että aseessa käytetään suurinopeuksisia, laadukkaita pienoiskiväärin patruunoita. Tämä pieni, kaliberin.22 reunasytytteinen patruuna ei ole paras mahdollinen patruunamalli sarjatuliaseen mekaanista syöttöä ajatellen. Markkinoilla on kuitenkin usean valmistajan laadukkaita patruunoita jossa lähtönopeudet liikkuvat alueel-

■ MGV 176 konepistooli vaimennin kiinnitettynä ja perä käyttöasennossa. Ylempänä näkyvä ase on englantilainen vaimennettu 9x19 mm STERLING Mark 5 konepistooli.

la 420 m/s ja luodin muoto ja pinnoite ovat suunniteltu it-selataavaa asetta varten.

Vikasyötön yhteydessä patruuna saattaa mennä varsin muodottomaksi ja tämä on yleensä riski kun kyseessä on reunasytytteinen patruuna.

Tulivoimaisempi ja ergonomisempi kuin haulikko ?

Jos valitsemme ajatusten pohjaksi poikkeuksellisen optimaalisen lähitaisteluseen 18.5x70mm PROTECTA BULLDOG haulikon, joka ladattuna yhdellätoista patruunalla painaa 3.9 kg ja on 400 mm pitkä. Tyypillinen tähän käyttöön tarkoitettu haulilataus sisältää n. 10 kpl. 33 kaliberin lyijyhaulia jotka omaavat lähtönopeuden 400 m/s.

Vastaavasti Kal .22 LR MGV 176 ladattuna 275 patruunalla painaa 3.4 kg ja on pituus on 480 mm. Painot ja pituudet ovat varsin lähellä toisiaan. Jos vertailemme n.10 laukauksen purskeiden määrän riittävyteen saamme 27 pursketta yhdestä lippaas-

ta. Vastaava tulivoima haulikosta vaatisi mallin johon voisi ladata 27 patruunaa.

MGV:n tulinopeuden ollessa korkea muodostavat luotien iskemät maaliin varsin haulilataustyyppisen efektin. Lisäksi tämä tehokkuus on säädettävissä purskeen pituutta muuttamalla. Osumien pinta-ala on paljon pienempi kuin haulilatauksen.

Rekylliliike, äänenpaine ja lisäämpumatarvikkeiden paino eroavat tuntuvasti .22 kaliberisen järjestelmän eduksi.

MGV 176 konepistooli saattaisi olla se ase jota varsinkin laivaston sotilasalusten erikoishenkilöstö on etsinyt oman aluksensa suojaamistehtäviin. Ase joka omaa suuren tulivoiman sisätilojen lyhyillä etäisyyksillä käytettäessä, ampumatarvike joka ei aiheuta erityisen suurta kimmokevaaraa eikä riko kriittisiä rakenteita aluksen sisällä.

Teksti

Luutnantti Robie Kulokivi
Taiseluvälineupseeri/PKArPr

Tekniset tiedot

Kaliberi	.22 LR (Pienoiskiväärin patruuna)
Toiminta	Massasulkuinen
Patruunamäärä	162 patruunaa (275 patruunaa erikoislippaassa)
Lipastyyppi	Lautaslipas, jousimoottori avusteinen (paino ladattuna 0.7 kg)
Hylsynpoisto	Suoraan alaspäin
Aseen paino ladattuna	3.4 kg
Olkatuki	Taittuva. Taitettuna olkatuki muodostaa etukahvan
Pituus	480mm / 745 mm
P/K/L	480/180/175 mm (lipas kiinnitettynä)
Piippu	260 mm, pika-irrotettavissa
Tulimuodot	Kerta- ja sarjatuli (tulinopeus 20 ls/s)
Varmistimet	Kahvavarmistin ja erillinen varmistinvipu
Tähtäin	Diopteritähtäin, kolmiasentoinen 100/150/200 m, sivu- ja korkeussäätö, takatähtäin kokonaan irrotettavissa varustekiskosta
Valmistaja	GORENJE SOVD, Titovo Velenje, SLOVENIA

SOTILASKOTIPALSTA

Uusi leipomo Kontiorantaan

Kontiolahden Sotilaskotiyhdistys juhli monivuotisen haaveensa, uuden leipomon, valmistumista huhtikuussa.

"Aika oli ajanut edellisen, vuonna 1953 valmistuneen leipomon ohi. Uuden, ajanmukaisen leipomon saaminen Kontiorantaan on ollut ponnistelujen kohteena viimeiset 15 vuotta. Vuonna 1994 päätettiin sijoittaa yhdistyksen rahoja leipomohankkeeseen ja Ylämyllyn varuskunnan lakkauttamisen yhteydessä hanke liitettiin osaksi valmiuksia vastaanottaa ja palvella Kontiorannassa lisääntyvää varusmiesmäärää. Vihdoin, viime vuoden huhtikuussa tuli ilmoitus, että rakennusmäärärahat leipomolle on myönnetty ja että sotilaskodin kanssa saman katon alle tuleva leipomo on valmis vuoden loppuun mennessä", kertoi Pirjo Mäkelä leipomon syntyvaiheista. Tuoreiden leivonnaisten tuoksu onkin levittänyt kahvilan puolelle vuoden alusta.

Perhepiirissä vietetty juhla aloitettiin tutustumalla leipomoon, missä yhdistyksen puheenjohtaja Helena Vaajamo toivotti vieraat tervetulleiksi ja kohotti maljan uudelle uljaalle leipomolle. Sotilaskodin kahvilan puolella vietetyssä juhlatilaisuudessa esiintyivät Karjalan Sotilassoittokunta, laulukuoro Jokisoivat ja sotilaskotisisar Anja Koivunen lausui runoja. Ennen varusmiesten tarjoamaa kahvia kukkaseppelöitiin nimipäiväänsä viettävä leipuri Teijo Norppa.

Railli Hämäläinen
Kontiolahden Sotilaskotiyhdistys r.y.

Uuden leipomon kunniaksi järjestetyssä juhlassa kukkaseppelöity nimipäiväsankari, leipuri Teijo Norppa vaimoineen.

Ynnyköitä ja kännyköitä

Oma suhtautumiseni puhelimeen ei kenties ole niin luonteva ja jouheva kuin se vaikkapa ensimmäisen puhelinkeskusteluni aikaan syntyneillä kansalaisilla on. Leikattiin vuotta 1975 kun isä meille pitkäkorvan osti. Ensimmäinen minulle koskaan soittanut henkilö oli isosiskoni: Hän soitti töistä tiedustelukseen, "miten linjat toimii". Tuli hyvin trendikäs ja kansainvälinen olo. 12-vuotiaalle nyt toki jo jokapäiväiseltä tuntuva asia oli tuolloin jotain elämää suurempaa. Puhelinluettelo avattiin monta kertaa k-kirjaimen kohdalta. Seuraavaa minulle henkilökohtaisesti yhdistettyä puhelua sainkin sitten odotella lähes neljä vuotta. Puhelinmyyjä suositteli tilaamaan Aku Ankan. Itse taisin soitella vielä pikkuisen harvemmin. Puhelimella kuulumisten kysely ei kuulunut perheen mentaali-interiööriin, eikä puhelimella hoidettavia asioita alle rippikouluikäisellä Lapissa oikein ollut.

Sanomalehti-ilmoittelun mukaan olemme juuri juhlistaneet kenkäpuhelimen eli kännykän 10-vuotisjuhlapäivää. Onnea päiväsankarille! Sissiradiota muutenkin kuin painotaan muistuttavasta, latureineen mukanakannettavasta harkosta päiväsankari on generoitunut koko kansan suosikiksi, mukavasti käteen käyväksi ja taskuun lupsahtavaksi muikeloksi.

Suursijoittaja, talousmoguli Jukka Keitele herätti 80-lu-

vun lopulla varusmiespalvelusai- kanaan joltista- kin huomiota vaatiessaan oi- keutta pitää kän- nykkää palveluk- sessa mukana. Varustukseen kuulumattoman välineen muka- napittoa perustel- tiin bisnessyillä. Liikemiehen piti olla aina ja kaikkialta tavoitettavissa. Näin jälkivi- saasti ajatellen, kovin suurta yksityis- tai kansantaloudellista vahinkoa tuskin olisi syntynyt, vaikkei aina olisi linjoilla oltukaan, mutta uuden ajan airueena Keitelettä voidaan kyllä pitää. Tänä päivänä hyvin monella varusmiehellä kännykkä varuskunnassa ja palveluksessa mukanaan on, eikä lupia sen käyttöön ole värkin taskukokoiseksi pienennettyä kysely ja vaadittu.

Motiivit välineen mukana kannolle ovat muuttuneet raa'an taloudellisista yleis- himillisiksi. Kännykkä on ylivoi- mainen tapa olla yhteydessä vaikkapa naisiin. Omissa maa- ilmoissaan olevan näköisiä miehiä käveleskelee varus- kunnassa kännykkä korval- laan tai seisoskelee intiimin hetkeen uppoutuneena tupak- kapaikalla. Puhelimen päräyt- täessä hälyäänensä miehellä tulee kiire poistua paikalta kuin koiralla ruokakupilta, täl- löin ei aikaa tai paikkaa kat- sota. Näin on käynyt jopa kes- ken kuraattorin vastaanotolla tai oppitunnilla olon. Uudeksi

■ Antti Kesseli

varusmiehen sosiaalisesti ongelmaksi on nousemassa majoitustilojen heikko valmi- us kännykän lataukseen. Miten Puolus- tusvoimien korkein johto aikoo vastata

tähän haasteeseen?

Haittapuoliakin laitteella tietysti on. Käytön helppous on voinut houkuttaa jotkut viestimään yli varojen. Puhe- aika ei ole ollut sidoksissa käytettävissä olevien kolikoiden määrään, vaan on voitu puhua laskulle, "piikkiin", jonka eräpäivä on vasta sitten joskus tulevaisuudessa..... Onneksi äiskät ja kimmat kuulemma tämäntyyppiin laskuihin ovat valmiit tulemaan vastaan, koska puhelutkin on useimmiten soitettu heille. Mitäpä sitä ei maksaisi rakkaansa äänen kuulemisesta! Kuntien sosiaalitoimistoille varus- miesten on turha mennä tä- mäntyyppisten laskujen hoi- don suhteen soittamaan, eikä Kelakaan tämäntyyliisiin puheluihin anna varusmiestä miellyttävää vastausta.

Itse on ole vielääkään hu- rahtanut kännykkä-uskoon. Kotona ja vapaa-ajalla sille ei pakottavaa hankintatarvetta ole vielä syntynyt. Viranhoi- toon liittyen on tuskin niin tärkeää tai akuuttia puhelua he- tikohta tuloillaan, että sosiaa- litoimiston toimistopäällikkö pitäisi olla heti tavoitettavissa

vaikkapa kahvitunnilta sotilas- kodista tai tarpeiltaan varus- kunnan uimahallin miesten- huoneesta.

Omana varusmiespalve- lusaikanani 10 vuotta sitten puhelimen käyttö oli huomattavasti nykyistä vähäisempää. Taskurahaa puhelimen käyt- töön ei (silloinkaan) tahtonut riittää, yksiköissä ei yleisöpu- helimia ollut, sotilaskodin muutamaan harvaan toimi- vaan kolikkopuhelimeen oli karneat jonot ja kännyköistä lueskeltiin vasta sanomalehtien ulkomaanosastosiivuilta. Informaatiokatveessa ei kuitenkaan oltu, koska posti toimi.

Kirjeen tai kortin armeija- aikana saaminen oli suurta juhlaa. Minä sain maastoon jopa kenttäpostia. Aikoinaan mieltäni ilahduttivat kovasti ystäväni lomaterveiset, kun- ka Kreikassa on kalja halpaa ja merivesi kuin linnunmaitoa, voi kun sinäkin voisit olla tääl- lä. Tämän saman viestin olisi voinut minulle tietysti puheli- mitsekin toivottaa, jos se olisi ollut vain teknisesti mahdol- lista, mutta sanoma tuskin olisi enää koskaan sen saa- misen jälkeen tullut yhtä elä- västi mieleen kuin männävii- kolla sota-arkistoani läpikäy- dessäni kävi.

Langalle roikkumaan jää- nyt

Antti Kesseli
Sosiaalikirjuri
Puh. 013/788 3254

VARUSMIEHEN PALSTA

Jalkatyötä ja surffailua

"Tämän asian voi tehdä kahdella tavalla: helposti tai vaikeasti" Näin on armeijassa tapana sanoa varusmiehille, kun jokin asia ei ota heti onnistuakseen kunnolla. Kun tämä maaginen toteamus on lausuttu, pyritään soveltamaan lähes poikkeuksetta jälkimmäistä tapaa, joka sisältää enemmän toistoja, oli sitten kysymys punkan tekemisestä tai sulkeisjärjestyksen harjoittelusta.

Edellä mainittua lausetta voisi kuitenkin tutkailla myös varusmiestoimikunnan tiedotustyön kannalta. Tietoakin voi nimittäin siirtää joko helposti tai vaikeasti. VMTK-työssä on helppo huomata se, että vaikka vaikeampi tiedonsiirtotapa vaatiikin enemmän lihas-työtä, on vanhanaikaisillakin keinoilla omat hyvät puolensa.

Vasen, kaks' kolme!

Jalat ovat kenties kaikkein vanhin ja hitain keino välittää viestejä. Esimerkiksi jo tieto Marathonin taistelun voitosta kuljetettiin juosten ja suullista viestintää hyödyntäen. VMTK käyttää kaikkein eniten juuri tätä keinoa tiedonvälityksessä. Itse tieto on useimmiten musteena paperilla tai sähköisessä muodossa aivosolujen sopukoissa, mutta koska VMTK toimihenkilö on varustettu sekä vasemmalla että oikealla jalalla, hänen ei tarvitse kyetä viestien telepaattiseen siirtoon. Tiedonsiirto jalkaisin on lyhyillä matkoilla tehokasta ja luotettavaa, mutta siinä on myös riskinsä. Marathonin taistelulähtien kohtalosta opimme sen ettei viestejä kannata kuljettaa juosten yli 42 kilometrin päähän.

■ Kontiorannan sotilaskotiin on saatu keväällä internetyhteys, joka toimii tiedon lähteenä varusmiehille. Yhteyksiä maailmalle ottaa tässä VMTK:n puheenjohtaja jääkäri Mikko Kajander.

Kirje sieltä jostakin

Toiseksi eniten hyödynnetty keino VMTK:n tiedonvälityksessä on varuskunnan sisäinen posti. Siinä jalkatyö saadaan jaettua useammalle henkilölle, mikä tietenkin tehostaa tiedonsiirtoa. Posti myös noudetaan kerran päivässä sovittuna aikana sovitusta paikasta, joten tietoa ei tarvitse jakaa eikä haalia kokoon singahdellen paikasta toiseen. Tässä vaiheessa on myös helppo huomata tiedonvälityksen kaksisuuntaisuus: Kun vie posttiin muutaman kirjeen, saa sieltä takaisin niin ison nivaskan paperia, että VMTK-salkku jaksaa sen vain vaivoin niellä.

Suotta juokset...

Puhelin soveltuu pienen tietomäärän nopeaan verbaaliseen siirtoon, edelleen kaksisuuntaisesti. Kiireisimpinä päivinä luuri ei ehdi edellisen puhelun jäljiltä edes kunnolla jäähtyä, ennen kuin puhelin soi uudelleen. Etuna vielä mainittakoon, että puhelin minimoi jalkatyön määrän. RUK:n viestikompanian tunnuslause neuvookin osuvasti: "Suotta juokset, soita!"

Radioaktiivinen VMTK

Viikoittain Varusmiestoimikunta pitää yhteyttä myös kotijoukkoihin. Vuosia jatkunut yhteistyö joensuulaisen Radio REXin kanssa on tarjonnut tä-

hän aikaisempaa paremman mahdollisuuden. Joka torstai-
nen Ruoturadio-ohjelma tavoittaa varusmiesten läheiset koko Pohjois-Karjalassa. Myös radio on viestivälineenä kaksisuuntainen, sillä palautetta ja levytoiveita saa varusmiehiltä lähes joka päivä. Usein myös muut kuuntelijat antavat tervetullutta palautetta ohjelmastamme.

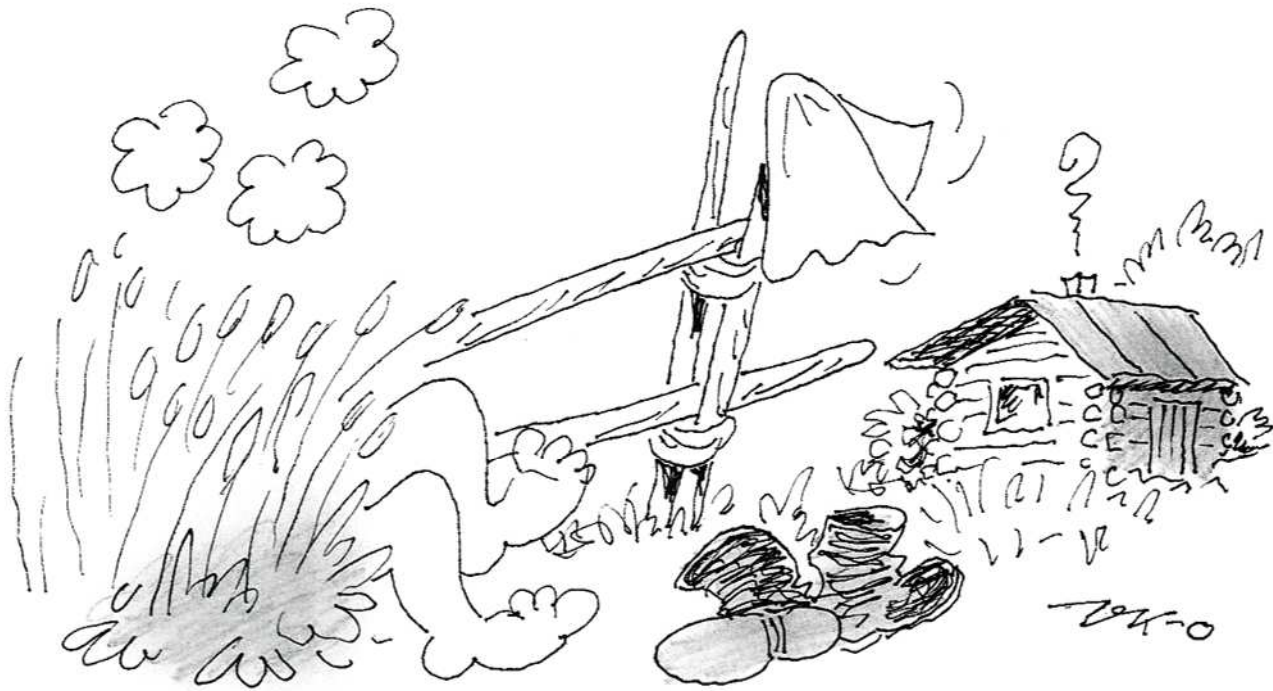
Internet: surffailua tiedon lainella.

Netti on Varusmiestoimikunnan uusi lempilapsi. Tämä lapsi oli pitkään odotusasteella, mutta laskettu aika on jo onneksi koittanut. Koko kevään VMTK on varustautunut tämän uuden tulokkaan saapumiseen: Sotilaskodista saatiin käyttöön huone Nettiä varten, jonne on kevään aikana viety yhtä ja toista tarpeellista hiiren matosta lähtien. Pitkän odottelun jälkeen varusmiehet sitten pääsivät vihdoin surffailemaan tiedon valtamerille. Tieto siitä, että Kontioranta on "verkossa" levisi VMTK-tiedotteina kulovalkeakin nopeammin - jalkaisin.

jääkäri Mikko Kajander
VMTK:n puheenjohtaja

■ Varusmiestoimikunta kokoontuu säännöllisesti hoitamaan varusmiesten yhteisiä asioita. Kuvassa puheenjohtaja jääkäri Mikko Kajander.

Jalkarätti

ONKO tietoonne saatettu vieläkö Suomen armeijassa käytetään jalkarättejä?

Tällaista elämään myönteisesti suhtautuva ihmistä askarruttaa tämä kysymys. Ei ole oikeastaan ketään keltä kysyä. Mannerheim, vanha aseveli, oliin näet samassa armeijassa, olisi tietysti tiennyt, mutta hän on jo ammoon kuollut, eikä nykyistä rauhajan ylipäällikkö eli tasavallan presidenttiä saa edes paltonhelmuksesta kiinni hänen silloin tällöin pistäytyessä kotimaassa.

Asiaan vihkiytymättömälle paljastettakoon että jalkarätti on kuunaan kuin ei ihan neliön muotoinen vaatekappale, mieluummin flanellia mutta sisältäen sota-aikana myös sillaa. Tämä kietaistaan määrätyllä oikeaoppisella tavalla jalkaterän ympäri huolehtien, ettei jalan alle jää ryppyjä. Näin peitelty raaja työnnetään saappaaseen ja vot, jalkaväen mies on valmis marssimaan vaikka Hangosta Petsamoon.

Jalkarätti salaisena aseenaan Suomen sotilas on suorittanut mitä ihmeellisempiä kauhutekoja. On vallattu maita ja mantereita. Varpaat jalkarätin lämpimässä kipuristellen on seisottu vartiossa ja jalkarätin sisässä sykkäilli urhoollinen ja pelvoton sydän viimeisen kesän torjuntataisteluissa. Jotkut pojat joutuivat tuolloin uimaan Vuoksen yli. Olen nähnyt valokuvan yhdestä tällaisesta porukasta. Miehet seisovat kelteisillään, mutta eräällä heistä on kä-

sissään jalkarätit. Siinä on kauniilla tavalla jalostunut lause kaveria ei jätetä.

Kerran kuulin komppanianpäällikön kiroilevan sotilaspastorin kuullen. Olen varma että komppaukko käytti jalkarättejä, sillä muuten ei moinen urhoollisuus ole selitettävissä. Hän olikin reservin upseeri, käytti rasvanahkasaappaita. Ei silti sovi painaa aktiivupseereita, vaikka jotkut heistä pukeutuvatkin laakerisaappaisiin, joihin jalkarätti ei sovellu. Pirullisia kuuluvat hekin olleen tilanteissa.

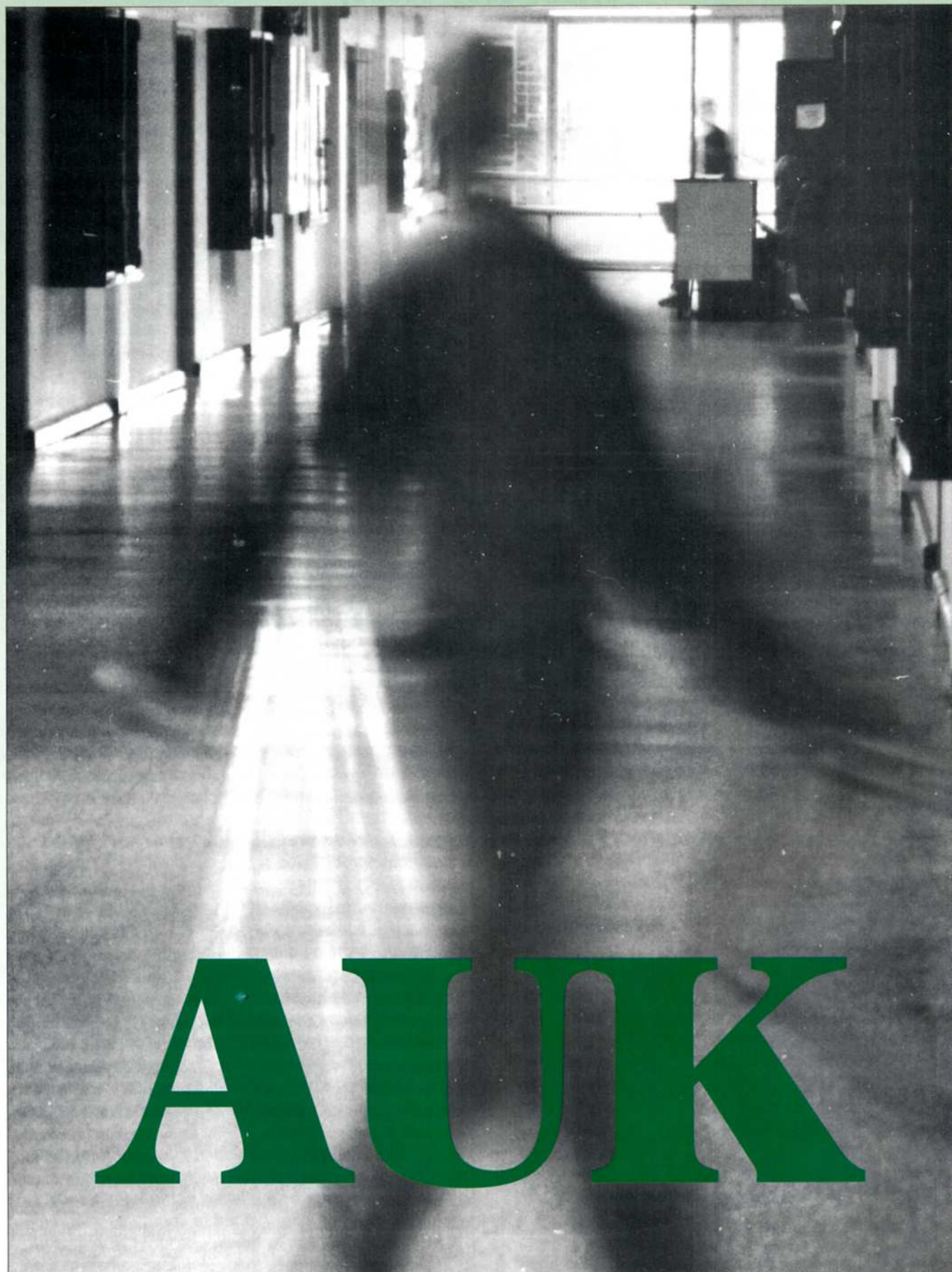
Niin että voi sinua jalkarätti! Paljosta olisimme ilman sinua jääneet paitsi. Vielä nytkin huomattavamman hajuaromin tavoittaessa nenänsieraimet muistan sinut ja kulloisenkin majoituspaikan kuivausnarut. Kun on parikin viikkoa käyttänyt samoja jalkarättejä, välillä tietysti silloin tällöin hygieenisistä syistä kääntäen, voi saappaita riisuessaan kokea unohuttumattomia elämyksiä.

Mahtaisikohan nykyaikaisista hyvin varustetuista tekstiilialan myymälöistä saada jalkarättejä.

Minä vain sitä, että olisi se somaa, jos kesäiltena mökillä kun sauna ryöhää ja linnut livertää ja itikat puree ja kaljapullo hikoilee kylmyyttä, niin vielä lisäksi heilahtelisivat aidanseipäissä jalkarätit viennossa tuulessa kuivumassa.

Siinä sitä kuulkaa olisi nostalgiaa.

Romuluu

AUK

Kurssi 16 PRIKAATIN UUSI ELIITTI

■ ALIUPSEERIKOULUN HENKILÖKUNTA JA KOULUTTAJAT

Koulun johtaja
Maj M. Kejonen

Koulun vääpeli
Ylii R. Kontkanen

KIVÄÄRILINJA

Linjan johtaja
Ylii L. Kellberg

Kouluttaja
Ltn E. Lempinen

KRH-LINJA

Linjan johtaja
Ylii J. Karhiahho

Kouluttaja
Ltn H. Sihvonen

SISSILINJA

Linjan johtaja
Ltn P. Kettunen

Kouluttaja
Ltn J. Lappalainen

PST-LINJA

Linjan johtaja
Ltn R. Mölsä

Kouluttaja
Ylik J. Vattulainen

APUKOULUTTAJAT

Kok Anttonen MJ, Kok Sivonen SI, Alik Ikonen TP, Alik Korhonen ME, Alik Koukku JM, Alik Miettinen OTJ, Kers Nieminen JA, Alik Ropponen ST, Kers Seppä TSS, Alik Sihvola TP. **TSTO:** Alik Tolonen TM, Jääk Turunen SJP

Kouluttaja
Ylik J. Varonen

KOULUN JOHTAJAN TERVEHDYS

Maj M. Kejonen

Kurssi 16 on kymmenes ja tällä erää viimeinen johdos-
sani ollut kurssi. Kurssi on sujunut normaaliin tapaan.
Erityispiirteenä kurssilla on ollut tavallista lukuisam-
mat kurinpidolliset tapahtumat. Matkan varrella oppilaat ovat
kuitenkin kaikesta huolimatta osoittaneet olevansa soveliai-
ta ryhmänjohtajan vaatimaan tehtävään, kasvua ja kehitystä
on tapahtunut kaikilla osa-alueilla.

Toivotan ryhmänjohtajille menestystä ja innokasta pal-
velusharrastusta johtajakaudelle. Olkaa esimerkillisiä ja am-
mattitaitoisia esimiehiä.

Kiitän kaikkia vuosina 1992-97 Aliupseerikoulussa pal-
velleita oppilaita, apukouluttajia ja henkilökuntaan kuuluvia
ammattitaitoisista, innostuneesta ja esimerkillisestä työstä
Aliupseerikoulussa. Luovutan mielelläni tehtävät seuraajalle-
ni majuri Ahti Korhoselle ja toivotan menestystä Prikaatin Lip-
pulaivan kipparina.

OPPILASKUNNAN KURAATTORIN TERVEHDYS

Ylii J. Karhiaho

KURSSIN 16 OPPILAAT

Aliupseerikoulun kurssi 16 oli useamman vuoden tauon
jälkeen ensimmäinen Kontiorannassa pidetty aliupseeri-
kurssi Ylämyllyltä Kontiorantaan siirtymisen jälkeen.
Paikkakunnalla ei näytä olevan väliä aliupseerikurssin järjes-
tämisen tai kurssihengen kannalta; kurssihenki on yhtä vah-
va ja oppilaskunta yhtä vireä olipa paikkakunta mikä tahan-
sa.

Kurssin oppilaskunta saatiin perustettua heti kurssin alus-
sa ja oppilaskunta sekä oppilaskunnan hallitus aloittivat heti
aktiivisen toimintansa.

Oppilaskunta suoritti oman osuutensa "Etulinjalla-suurke-
räyksessä", ja sai näin kerättyä varoja oppilaskunnan toimin-
taan.

Oppilaskunta, erityisesti sen hallitus ja puheenjohtaja ovat
ansainneet täyden tunnustuksen ja kiitoksen ansiokkaasta
toiminnastaan. Toiminta on tapahtunut pääsääntöisesti pal-
velusajan ulkopuolella kaikkien oppilaiden etuja palvelten.

Toivotan ansiokasta johtajakautta!

OPPILASKUNNAN PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Opp T. Voutilainen

Ryhmänjohtajan opas määrittelee ryhmänjohtajan ole-
muksesta mm. seuraavaa: "Ryhmänjohtaja-asema rau-
han ajan harjoituksissa saati sodassa ei ole helppo.
Häneen kohdistuvat ryhmän muiden taistelijoiden odotukset
ja paineet ja toisaalta joukkueenjohtajan ja muiden esimies-
ten vaatimukset ja odotukset toiminnan tuloksista, tehosta
ja oikeellisuudesta." Melko paljon yhteistä on myös oppilas-
kunnan puheenjohtajan toimessa. Vastuu ei ole niin suuri,
mutta ryhmässä on 69 oppilasta.

AUK kestää vain 3 kuukautta, mutta siitä huolimatta se
on todennäköisesti monelle armeijan ja elämänkin mittapuus-
sa hyvin mieleenpainuva ja muistorikas. Tämä johtuu varmasti
osaksi AUK:n kovuudesta. Pääasiassa näistä tekijöistä joh-
tuen on olemassa oppilaskunta, tarjoamassa virkistystä ja
vaihtelua välillä hyvin rankkaankin palvelukseen, huolehtimas-
sa kurssin (toivottavasti) mieleenpainuvimmasta päivästä,

kurssijuhlasta, sen onnistumisesta. Arvokas tehtävä on myös
taltioida silloin niin arkisia mutta myöhemmin kullattuja muis-
toja kurssijulkaisuksi ja huolehtia muistoesineistä kuten puu-
kosta ja verkkareista. Lisäksi oppilaskunnan vastuulla on huo-
lehtia limsa-automaatista, keskustelu/hartausilloista ja eri-
laisista liikuntaturnauksista.

Haluan kiittää kaikkia oppilaskuntatyössä toimikunnissa
toimineita. Osa toimintasuunnitelmassa esitetyistä ideoista
jää valitettavasti toteuttamatta, mutta perustavoitteiden to-
teutuminen näyttää melko hyvältä. Unohtaa ei pidä tietenkään
yliluutnantti J. Karhiahon, oppilaskuntamme kuraattorin, eikä
tämän kurssin jälkeen muihin tehtäviin siirtyvän koulumme
johtajan, majuri M. Kejoson neuvoja, tukea ja kiinnostusta
oppilaskuntatoimintaa kohtaan. Lämmin kiitos heillekin! Us-
kon että AUK:n kurssi 16:sta jää monelle hyvä maku suuhun.
Ja tunnetusti ajalla on taipumus kullata muistot...

AUK:N KURSSIJULKAISU

■ KIVÄÄRILINJA

Tällä hetkellä taitaa KIVL:lla olla 29 oppilasta, yksi lopetti kurssin koska oli jonkin aikaa Oulussa sotilassairaalassa. Kaikki kokeethan meillä menevät aivan mahtavasti, mutta kun tuloksia tarkastellaan numeeriselta pohjalta on pari muuta linjaa joskus ollut keskiarvoltaan hitusen parempia. Siitähän me ei välietä koska olemme käytännössä aivan "priimuksia". Tässä

vaiheessa koulutusta osaamme esim. etenemistapoja, puolustuksen, hyökkäystäkin on harjoiteltu ynnä muita edellisiin asioihin liittyviä pikkutarkkuutta vaativia yksityiskohtia. Ja tietysti leipälajimme 7.62 RK 62, jonka osaamme etu- ja takaperin olivatpa olosuhteet mitkä tahansa. Ja kuten sanonta sanoo määrää takaa laadun. Vai mitenköhän se nyt meni?

Kuvan henkilöt vasemmalta oikealle:

Yläriivi:

Häyrinen JJ	"Vempkaa, pornoa ja kotihoitoa"
Hirvonen JP	"Ja homman nimi on että suuntaan poistu!"
Pelkonen AI	"No more YP"
Pöllänen TAP	"Pillimehua ja pikkuleipiä = suurta rapinaa"
Tirkkonen AP	"No mitäse nyt olin apupässi"
Tengvall MJ	"Limuautomaatti"
Gröhn THJ	"Valot päälle ja ikkuna auki, kun ollaan tuvassa."
Ruotsalainen T	"Tiedän... raaraa rapsutin..."
Pitko MAJ	"Ai, sano Pitko kun tetsas"
Holopainen MS	"Ai hetkinen mitä? Minäkö vaiheessa?"
Vajanto TA	"Ei nappaa kautta kiinnosta"
Boman MT	"Ja minähän en syö kiireellä"
Vatanen ME	"Ja ne miinat"
Partanen VJ	"Vaiheessa! Minäkö?"
Turunen JM	"Kännykkä mulla on ihana"
Pouhula HA	"Mouhula, Pöyhylä, Touhula?"
Makkonen MI	"Rissalan käskyjä tottelematon pihi tunnustelija."
Koljonen MS	"V—tuko on kylmä ja nälkäkin on"

Alarivi:

Suhonen KEO	"Söde..n mies lisalmesta"
Ronkainen JK	"Pahantuulinen rillipiru"
Havukainen AO	"Pieni suuri mies"
Valkonen HP	"Selityksien kunkku"
Hukkanen AJ	"Kurssin juniori. Saisko olla Spider-mania."
Holopainen JEP	"Taisteluleirin nakkikone"
Pitkänen MVE	"Levytysasento - maaten!!"
Pyymäki JJ	"Mutta missä on JJ - ?"
Sammalisto LV	"Pyörä, maitokoppi ja Kyllikki"
Hyvönen MTP	"Tilanne on käynnissä. Nurmes on vallattu"

Kuvasta puuttuu:

Tiainen JJ	"Pundella"
------------	------------

■ Kiväärilinja lähdössä hyökkäysharpitukseen.

Jääkärikomppanian taisteluharjoitus

Tässä taisteluharjoituksessa muut olivat harjoittelemassa puolustusta ja Aliupseerikoulu oli hyökkäämässä heitä vastaan. Tämä kertoo AUK:n neljännen joukkueen toiminnasta harjoituksessa.

1. päivä

Aamupäivästä pakkasimme joukkue- ja ryhmäkohtaisen kaluston ja odottelimme vuoroamme saadaksemme kuljetuksen harjoitusalueelle. Odottelimme kasarmin edessä puolille päivin ja vihdoin ajoneuvomme saapuivat. Nousimme kyytiin ja läksimme matkaan. Jossain vaiheessa oli tullut jonkinlainen virhe, koska menimme ensin väärään paikkaan. Jonkin aikaa kesti selvittellessä ja vihdoin löysimme oikeaan paikkaan ja rupesimme ryhmittymään puolustukseen. Olimme noin 4 km:n päässä vihollisesta. Siinä meni ilta rattoisasti telttoja ynnä muita tavaroita laitellessa paikoilleen. Siinä yhden toista maissa oli kaikki valmista ja miehet pääsivät lepäämään raskaan päivän jälkeen.

2. päivä

Aamalla herättiin, syötiin pikainen aamupala ja lähdettiin harjoittelemaan hyökkäystä ennen tosikoitosta. Siirryimme ajoneuvoilla Vävilampien maastoon ja jalkauduimme. Ensimmäinen harjoitus tehtiin ilman patruunoita. Maasto oli hieman mäkiästä, joten hyökkäys oli aika raskas jaloille. Vävilällä käytiin majotusalueella ja tultiin samaan maastoon uudestaan. Nyt oli jo paukkupatruunat. Kun oli jalkauduttu, lähdettiin saman tien liikkeelle. Nyt reissu oli vielä vähän raskaampi, koska aurinko oli jo päässyt lämmittämään hankea ja vävilällä miehet upposivat vyötäröä myöten hankeen. Juokse siinä sitten. Harjoitus saatiin kuitenkin kunnialla läpi. Sitten lähdettiin syömään ja sen jälkeen vaihdettiin leiriytymispaikkaa. Ja jälleen samat tutut ryhmittymisen kuviot ja sitten pojat mentiin; lähdettiin hyökkäämään vihollista vastaan. Lähdimme hiihtämällä ja ajoneuvo seurasi meidän perässä. Kun pääsimme riittävän lähelle, siirryimme avoriviin ja pistimme tunnustelijat eteen. Sitten vihollinen avasi tulen tunnustelijoihin kohti ja siirryimme aseisiin tunnustelijoiden tasalle. Lähdimme hyökkäämään, mutta emme pää-

■ Hyökkäysharjoitus.

seet kovin pitkälle, koska inhottava vihulainen oli niin hyvin linnoittautunut ja käytti myös epäsuoraa tulta torjuakseen hyökkäyksen. Kun hyökkäys oli pysähtynyt, päätti joukkueenjohtaja, että laitetaan pieni ryhmä miehiä koukkaamaan vihulaisen selustaan. Panosten tasauksen ja käsken jälkeen lähti ryhmä suorittamaan saamaansa tehtävää. Ryhmä irtautui muusta taistelusta ja lähti jalkaisin kiertämään selustaan ja pääsikin yllättämään vihulaisen. Sen jälkeen oltiin samoissa asetelmissä jonkin aikaa. Sitten vihollinen irtautui ja jjoht pisti partion pitämään kosketuksen viholliseen. Muut kokoontuivat yhteen ja odottelivat partion tuloa. Söimme pikaisen päivällisen ja täydensimme patruunoita. Kun partio saapui jjoht teki pikaisen suunnitelman ja sitten lähdettiin hyökkäämään. Kun saavuimme paikalle yksi ryhmä pakotti vihulaisen tulitaisteluun kanssaan ja kaksi muuta ryhmää kiersivät sivustaan ja iskivät sieltä käsin. Jonkin aikaa taisteltuamme irtaannuimme ja lähdimme kohti majoitusaluetta. Saavuimme majoitusalueelle ja rupesimme iltapalan jälkeen lepäämään. Yöllä joku ampui lähi- maastossa, mutta minkäänlaista liikettä ei havaittu.

3. päivä

Aamalla pistimme tavaroita kasaan ja sen jälkeen oli hyökkäyskäsken aika. Tällä kertaa nousimme ajoneuvoihin ja siirryimme valmiiksi vihulaisen selustaan. Jalkauduttuamme hiivimme lähemmäksi vihollista ja lopun matkaa hiivimme melkein vihollisen suoja-aseisiin. Pääsimme niin lähelle, jotta konekiväärillä pystyi avaamaan tulen vihollista kohti. Pääsimme hyökkäämään melkein vihulaisen aseisiin asti, mutta he saivat puolustuksensa kuntoon ja me jouduimme ottamaan vähän takapakkia. Siinä taisteltiin sitten jonkin aikaa. Meillä oli tähytys takamaastoon huononlainen, ja sieltä tuli vihulaista tukemaan kaksi joukkuetta, joten me olimme kokonaisen komppanian keskellä. Ei jäänyt muuta mahdollisuutta kuin irtaantua taistellen. Muussa tapauksessa se yritys oli tuhoon tuomittu. Siirryimme ajoneuvoille ja kävimme hakemassa tavarat, söimme ja lähdimme kasarmille, jossa sitten tapahtui kaluston ja miehien huoltotoimenpiteet.

■ Kiväärilinja lähdössä hyökkäysharjoituksesta.

AUK:N KURSSIJULKAISU

■ KRANAATINHEITINLINJA

KRH-linja eli toisin sanoen Aliupseerikoulun esimerkilliset, prikaatin särmin linja. Kuninkaalliset hallitsevat kaikkien taistelijan perustaitojen lisäksi oman koulutushaaransa vaativat ja monipuoliset tehtävät. Nämä AUK:n esikuvat muuttavat NAK-keja ja NEKkejä KOKeiksi, pyörittelevät kehystä (asioita joiden

tarkoituksena on tavallisen taistelijan vaikea edes ymmärtää), laskevat ihan mitä vain eteen sattuu ja silti pystyvät erinomaisiin suorituksiin myös RK:lla taisteltaessa, miinoja asennettaessa tai singoilla ammuttaessa. He siis hallitsevat kaiken ja mikä tärkeintä särämästi, särämästi!

Kuvan henkilöt vasemmalta oikealle:

Yläriivi:

Kirvesniemi MJ	"Lomille..., aivan sama"
Kankkunen MS	"Kuin täältä pääsee pois?"
Tiirikainen JP	"Karvainen särmääjä"
Vänttinen AH	"Linjan 'lihaskimppu'"
Sormunen JP	"Heleposti!"
Louko MP	"Tyyny - lepo / Jos et sä soita..."
Saastamoinen JM	"Periksiantamaton, kovanonnen soturi"
Kontkanen MM	"Miks aina minä?"

Alarivi:

Koistinen JMK	"Nukkumasa! Lepo!"
Juuti PJ	"Bed of roses with Bon Jovi"
Heikkinen MH	"Härö, minäkö..?"
Laihosola HJ	"Taas vaiheessa... ei hyvältä näytät!"
Turunen TOV	"Ikuine pessimisti vailla vertaia!"

Panssaritorjuntalinjan oppilaan AUK:n alkumetrit

■ PST-linja kuorma-auton lavalla.

Ja tuli päivä, jolloin aliupseerikoulun oli määrä alkaa. Tai oikeastaan sen piti alkaa vasta kolme päivää myöhemmin, mutta itseään täynnä olevat ampuhiihtäjät olivat vallanneet majoitustilamme kompaniassa. Itsenikin lähes pakotettiin johtajakoulutukseen, mutta lähdettävä oli. Ei se kyllä loppujen lopuksi harmittanut; ajattelin vain, että vaihtelu virkistää. "Kolmekolmekymmentä" oli se, joka hommassa ärsytti.

Siirryimme AUK:n tiloihin ja aloitimme käytännön järjestelyt. Tavarat järjesteltiin epäilyttävän näköisiin peltikaappeihin - järjestys oli tietenkin opeteltava uusiksi. Itsehän sain vielä tuvan ainoan yläpunkan. Iltapäivällä olikin jo vuorossa Mustin puhdistusta ja öljyämistä, mikä on kyllä aika likaista hommaa. Ensimmäisenä päivänä tekemistä näytti riittävän ja vapaa-aika jäi vähiin.

Uusia tapoja ilmaantui jatkuvalla syötöllä. Illalla opeteltiin punkan teko uusiksi ja hupia aiheutti mm. iltavahvarin aikana punkan reunalla istuminen. Muutenkin valmistautumisissa ei tunnettu "minuutti"-käsitettä, vaan penkeillä tuli jäkittää jo heti valmistautumisen tultua; mikä valmistautuminen se sellainen on, jolloin ei saakaan valmistautua?

Muista AUK:n alkuajan tapahtumista jäi mieleen (koulunjohtajan sulkeisten lisäksi) aivan yllättäen eteen tullut parinkymmenen kilometrin hiihtolenkki. Siinä tuli mieleen, että tällaisia ei tarvitsisi ihan joka päivä olla. Onneksi ei sentään taisteluvälineistä tai reppua ollut mukana.

Koulutus oli alussa pitkälti yhtenäiskoulutusta. Oppitunteja oli lähes joka päivä ja ensimmäiset kokeetkin lähestyivät uhkaavasti. Yhtenäiskoulutuksen käytännön koe menikin vähän kiville... Sulkeiset taas muuttuivat pian komentoharjoitteluksi, joka olikin ihan mielenkiintoista vaihtelua tavallisiin sulkeisjärjestysharjoituk-

siin verrattuna. Koulutushaarakoulutuksessa "hauskuus" alkoi vasta, kun päästiin tetsaamaan Apilasten kanssa. Eihän se 10 kiloa paljolta kuulosta, mutta kun sen epämuodostuneen putkimöykyn kanssa lähtee liikkeelle, niin äkkiä alkaa tuntua pahalta. Mustikoulutushan meillä onkin vasta alussa.

Leirit olivat yksi asia, joka ei oikein napannut. Pakkasessa sai palella, varsinkin vartiovuorossa, ja kun sää oli lämpimämpi, vaatteet kastuivat märässä lumessa räpimisestä ja sitten oli taas kylmä. Uni jäi leiriönä tietenkin vähiin; eräänäkin yönä järjestettiin parivartio viiden miehen voimin, jolloin kipinävuorot vähennettyinä, nukkumisaikaa jäi noin puolitoista tuntia. Siinä sitä pitäisi sitten seuraavan päivänä pirteänä jaksaa olla koulutuksessa mukana!

Eipä silti, pikaisestihan tähän touhuun on tottunut. Aika on mennyt nopeasti ja välillä vähän hitaamminkin, mutta eiköhän se siitä, kun ne alikessun natsatkin odottavat ottajaansa...

■ Osa PST-ryhmästä vetämässä ahkiota puolustustaisteluharjoituksessa.

AUK:N KURSSIJULKAISU

■ SISSILINJA

Sissi - pimeyden saalistaja, näkymätön peto, vihollisen pahin painajainen. Kun linjalle päässeet, peräänantamattomuutensa osoittaneet taistelijat kurssin alussa saivat sissihavun hihaansa, alkoi kova koulu sen edustamien kunniakkaiden veloitteiden täyttämiseksi. Ainoastaan kovapintaisimmat, henkiseltä ja fyysiseltä kestävyydeltään yliveritset miehet pystyvät täyttämään sissiryhmänjohtajalle asetetut äärimmäiset vaatimukset. Kun muut linjat syventyvät omaan erikoisalaansa, on sissin hallittava ne kaikki, kranaatinheittimistä tiedusteluun, puolustustaisteluista pioneeroitointaan. Ja tämä ei vielä riitä - sissin on oltava parhaimmillaan siinä missä muut ovat heikoimmil-

laan: vihollisen selustassa; pimeässä; sääoloissa, joissa minäkään elävän ei pitäisi liikkua. Koska sissi on näkymätön kuin kameleontti, ei näitä rohkeita sotilaita ole viholliselle olemassa kuin legendoissa - ainoastaan aikaansaannoksensa tunnetaan. Tämän lähes mystisen asemansa sissi voi saavuttaa vain suoriutumalla muiden kauhistelemasta, uskomattoman raskaasta mutta antoisasta koulutuksestaan. Kurssin numero 16 sissilinja tekee sen, vaikkakin välillä hampaat irvessä, kuitenkin tyylillä. Ja kohtelee kaikesta huolimatta muiden linjojen oppilaita ikäänkuin tasavertaisinaan. Ei oo sissin voittanutta!

Kuvan henkilöt vasemmalta oikealle:

Yläriivi:

Salo TT	"Laku, Ray-Ban sissi"
Soininen MT	"Öinen vaeltaja, suomalainen perusjätkä"
Jormanainen MP	"Särmä hymypoika"
Tuovinen JM	"Mukava kaapin särmääjä"
Ruostila MVJ	"Milloin syödään?"
Tahvanainen TI	"Ryhtikova vapautustaistelija"
Eronen JT	"Raaka-Rambo, ylim. energiaa"
Puustinen SAJ	"Puustiselle puhelu!"

Kuvasta puuttuu:

Jormanainen JA	"Tupakaappi p—kele!"
----------------	----------------------

Alarivi:

Siira JP	"Jekku, juttukone"
Toivanen JM	"Raikulipoika, simapumppu"
Voutilainen TM	"Puolihärö, oikeuden arpoja"
Räsänen VT	"HV:lla kepinheitossa"
Honkaselkä JM	"Se lentää ku sammakko"
Harinen VM	"Häröilevä siuhauttelija"

Sissijohtajakoulutus

Jalkaväen aliupseerit on kasvatettava maanpuolustustah-toisiksi, vastuuntuntoisiksi, henkiset ja fyysiset rasitukset kestäviksi esimerkillisiksi johtajiksi. Kuinka tämä voi olla mahdollista ainoastaan kahdessatoista viikossa maaliskuulta toukokuuhun? Hankalalle vaikuttaa, arveli tämäkin sissiooppilas.

Motivaatio

Jo se, että joku on tehnyt valinnan suorittaa varusmiespalveluksensa aliupseerikoulussa, kieli maanpuolustustahdosta. Sissilinjaa aloittelevalle oppilaalle saattoi kuitenkin tulla mieleen toisenlaisiakin ajatuksia: "Mitä hyötyä minulle on alituisesta metsässä rynnäämisestä ja turhasta vartiossa palelemisestä?" Onneksi vastauksia tarjottiin heti kurssin alussa vauhdilla käynnistyneillä teoriatunneilla. Mieliin palautettiin se periaate, että puolustusvoimissa kukin sijoitetaan parhaiten kykijänsä vastaaviin tehtäviin - näin maanpuolustus hyötyy eniten ja tehtävät tuntuvat mielekkäämmille. Sissikoulutukseen valitulla on siis syytä olla ylpeä osoittamastaan sitkeydestä ja muista vaadituista ominaisuuksista.

Tehokkainta motivointia lienee ollut luento, jolla viime sodat kokenut entinen AUK:n kouluttaja teroitti päihin ryhmänjohtajien merkityksellisyyttä. Aliupseerit ovat armeijan runko, heillä on eniten suoranaisia alaisia. Ryhmän selviytyminen tositalanteessa riippuu sen johtajan osaamisesta.

Kestävyys

Linjan kouluttajat selvensivät jo varhaisessa vaiheessa oppilaille muutaman perusasian ihmisen suorituskyvystä. Ihminen ei itse tiedä, kuinka huimiiin fyysisiin suorituksiin hän pystyy - kysymys on vain siitä, missä menee kunkin luovuttamisen kynnyks. Raju kuntoharjoittelu tähtää siis varsinaisen kunnan kohtamisen ohella tämän luovuttamisen kynnyksen nostami-

seen. Hyvään rasituksensietokykyyn vaaditaan myös psyykkisiä voimavaroja ja asennetta.

Koulutushaarakoulutuksen päästyä toden teolla vauhtiin, saivat sissiooppilaat tuntea edellämainitun nahoissaan. Uudet, valtavat sissirinkat selässä ja käsittämättömän hankalat ahkiot vedossa hiihdeltiin pitkin kankaita kilometri poikineen, vuorokaudenajasta välittämättä. Ensimmäisellä useamman yön kestäneellä harjoitusleirillä Sotinpuron lähiseuduilla, tunti moni jo olevansa ääri rajoilla. Tämä johtui osittain myös juomaveden puutteesta. Kukaan ei kuitenkaan antanut hiukkaakaan periksi.

Nyt kurssin myöhemmässä vaiheessa ovat kuntoilun tulokset selvästi tunnettavissa. Alokasaikana niin raskaat taisteluvyö ja rynnäkökivääri eivät enää paina, eivätkä aamulenkitkään tunnu miltään.

Kevättalven taisteluharjoitusten aseiden rätinä ja kasarmilla vierailut taistelupanssarivaunu koulivat hermojen hallintaan ja henkiseen kestävytyteen; ohjelmaan kuului mm. että jokainen aliupseerioppilas tuli kirjaimellisesti vaunun yliajamaksi.

Vastuu

"Te olette aliupseerioppilaita, käyttäytykää sen mukaisesti!" Tämän ovat tulevat alikersantit kuulleet usein. Prikaatin tulevia johtajia seurataan koko ajan sekä ala- että yläpuolelta. He näyttävät esimerkillään, kuinka asiat tulee tehdä. He osaavat kaiken, mitä tulevat alaisiltaan vaatimaan. Jos ryhmänjohtaja on tositalanteessa ymmällään, voi se johtaa vakaviin seurauksiin.

Paljon on tapahtunut lyhyessä ajassa, kun tämä on ymmärretty. Kurssin 16 aliupseerioppilaat erottaa jo tässä vaiheessa muusta miehistöstä suorimmasta ryhdistä. Kun kesäkuussa siirrytään perusyksikköön, vastuu siirtyy heille ja koulutustavoite on saavutettu.

Tupatuoppi-tuoppi kunniaa

Jälleen kerran oli aika ratkaista aliupseerikoulun historian kunniaas ja perinteikäs kilpailu, Tupatuoppi. Ajankohdaksi oli valittu huhtikuun viimeisten päivien välinen yö tuntemattomassa maastossa Jaamankankaalla. Kilpailun punaisena lankana oli selviytyä takaisin kasarmille karttaan merkittyjen rastien kautta vaeltaen. Voittaja olisi se ryhmä, joka ensimmäisenä ylittäisi maaliviivan rasteilla käsketyt tehtävät menestyksekkäästi suorittaneena. Poikkeuksellisen hyvä lumitilanne pisti peliin yllätysmomentin, joka antoi sijaa taktikoinnille. Arvailujen, tiedustelujen ja kyselyjen jälkeen ryhmät päätyivät erilaisiin ratkaisuihin kysymyksessä sukset vai ei? Sukset valinneet ryhmät vetivät pidemmän korren, sillä kovat keväthanget antoivat mainion luiston. Ilmassa väreili jännittynyt ja ehkä hieman kylmettynyt tunnelma, kun kilpailijat odottelivat lähtöalueella pimeään laskeutumista. Osastot säntäsivät matkaan ehkä liiankin innostuneena, sillä jo ensimmäisessä kuusikossa pyörivät sekä päät että kartat vailla tietoa ilmansuunnista ja si-

■ Jääkärikomppanian taisteluharjoitus.

jainnista. Aamuyöstä kilpailijat saapuivat kukin omaa tahtiaan leiripaikalle, jossa kellot pysäytettiin ja tarjottiin mahdollisuus lyhyeseen lepoon lämpimissä (?) sissiteltoissa. Seuraavan päivän pikataipaleelle lähdettiin yön tuloaikojen perusteella, PST-linjan johtaessa. Ennen maalia oli edessä vielä ammuttaa, kraanaatinteittoa ja sakkokierroksia. Aamulla toisena lähteneet KRH:n pojat yrittivät kuroa etumatkaa kiinni, mutta edellisen yön huhuilut pimeässä metsässä veivät oman veronsa ja PST sai haltuunsa Tupatuopin niukalla, mutta ansaitulla voitolla. Mitä aliupseerioppilaille jäi koitoksesta käteen? Ainakin uusia, erilaisia kokemuksia ja Jaamankankaan maaston tuntemusta.

■ OPPILASKUNNAN HALLITUS

■ Aliupseerikoulun päivystäjänä.

puheenjohtaja/hengell.vast:
varapuheenjohtaja:
sihteeri/rahastonhoit.
lehtivastaava
lehtivastaavan apul.
limsa-automaatin hoit.
limsa-automaattiapul.
kurssijuhlavast./kuvaaja
kurssijuhla-apul.
kurssijuhla-apul.
hengell.toim.apul.
urheiluvastaava
urheilu avust.
urheilu avust.
urheilu avust.
urheilu avust.

opp Voutilainen TM
opp Havukainen AO
opp Boman MT
opp Ruostila MVJ
opp Laihosola HJ
opp Tengvall MJ
opp Puhula HA
opp Aho EW
opp Eskelinen JH
opp Kejonen JM
opp Partanen VJ
opp Heikkinen MH
opp Tirkkonen AP
opp Pymäki JJ
opp Honkaselkä JM
opp Harinen VM

KONTIOLAHDEN PÄÄKIRJASTO
81100 KONTIOLAHTI

TÄYDEN PALVELUN PAINOSTOIMISTO

PAINOTALO

PunaMusta

Kosti Aaltosen tie 9
80140 Joensuu

JOENSUU HELSINKI

JOENSUU

varuskunta-
kaupunkien
ykkönen
tarjoaa

• **kulttuuria**

kirjoja, teatteria, konsertteja ja näyttelyitä

• **harrastuksia**

urheilua, opiskelua, shakkia ja muuta mukavaa

• **viihdettä**

seuraa, juomaa, tanssia, laulua ja soittoa

Myös Teidän tukenanne

**KARJALAISEN
KULTTUURIN
EDISTÄMISSÄÄTIÖ**

puh. 122 155